اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• اول آذر ۱۴۰۱
• ۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
• ۲۲ نوامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۲۲ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۰۴ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ویژه‌نامه
چالش‌های صنعت برق
منتشر شد

یادداشت‌های امروز

دولت دست از دخالت بردارد ۹

شرایط صدور پروانه ساخت سخت‌تر شد ۱۰

آموزش گام نخست توسعه عملکرد ۱۲

مولدسازی دارایی، راهکار کاهش ناترازی بانک‌ها ۱۴

گفت‌وگو

قطار تجارت ترکیه سریع‌تر از ایران است ۸

گزارش‌های روز

بازی موش و گربه صمت با محیط‌زیست ۶

همه چیز به مدیریت غلط برمی‌گردد ۱۳

دریچه‌ای کور به‌روی تولیدکنندگان ۱۲

نرخ مصالح ساختمانی ترمز برید ۱۰

کارشناسان در واکنش به خبر واردات قریب‌الوقوع خودرو عنوان کردند

تولید و تجارت در قبضه خودروسازان

با پیگیری‌های خانه ملت در نهایت با منقضی شدن مصوبه ممنوعیت واردات خودرو در پایان اردیبهشت ۱۴۰۱، دولت نیز ملزم به رفع ممنوعیت واردات خودرو شد. در طرح جدید واردات خودرو تاکید شده خودروهایی وارد شوند که با قدرت خرید مردم در شرایط فعلی همخوانی داشته باشند.

برای تحقق این هدف تعیین نرخ تعرفه پایین خودرو از اهمیت بالایی برخوردار است. به گفته کارشناسان بسیاری از خودروهای ارزان‌قیمت جهان در فرآیند واردات، به دلیل افزایش هزینه‌های ناشی از تعرفه و عوارض وارداتی در نهایت با قیمت تمام شده بالایی عرضه می‌شوند.

اگر این روند در مورد واردات خودروهای جدید نیز ادامه پیدا کند نه می‌توان به مطالبات مردم پاسخ داد و نه شرایط رقابتی برای محصولات داخلی به‌وجود آورد. علاوه‌بر اینکه در حال حاضر با وجود شرکت‌های تولیدکننده در لیست واردکنندگان شائبه انحصار در دایره واردکنندگان نیز مطرح است. ۴

عکس: آیدا فریدی

اجرای طرح جهاد کالا با ارائه تسهیلات ۱۰۰ میلیون تومانی آغاز شد

کلاه گشاد حمایت بر سر مصرف کننده ۹

نوبت دوم

فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	تامین، راه‌اندازی و راهبری خط کامل خردایش موبایل با تمام متعلقات جهت خردایش بوکسیت در محدوده معادن بوکسیت مندون شرکت آلومینای ایران به همراه باردهی به سیستم سنگ‌شکن به‌صورت بارگیری و حمل به دپوهای مربوطه	تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۲

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد: از مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۱ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۷ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۱ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا. به شماره تلفن: ۳۲۶۰۴۴۶۷ و فکس ۰۵۸-۳۲۲۷۲۴۸۷
پست الکترونیک Info@iranAlumina.ir
آدرس اینترنتی WWW.IranAlumina.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۰۱

واحد ارتباطات و روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

خبر روز

ارتقای اهمیت رسانه در ذهن مسئولان

سخنگو و رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت با اشاره به نقش و جایگاه رسانه در کشور گفت: درحال‌حاضر مسئولان بیشتر متوجه اهمیت و نقش رسانه در ساماندهی امور شده‌اند و اهمیت و جایگاه رسانه در ذهن آنان ارتقا پیدا کرده است. به گزارش ایسنا، علی بهادری جهرمی در نشست تخصصی با روسای دانشکده‌ها و پژوهشگاه‌های حوزه ارتباطات و رسانه با بیان این جمله که «رسانه در حوزه حاکمیت باید به جایگاه اصلی خود بازگردد»، تصریح کرد: انتظار از رسانه این است که پیشرو باشد نه پیرو. فعال باشد نه منفعل. رسانه باید به نوعی برنامه‌ریز و طراح خودش باشد نه اینکه اتفاقی بیفتد و بعد از آن پشت سر ماجرا حرکت کند و بگوید که چه کار باید بکنیم. وی با اشاره به دیدگاه‌های مختلف درباره چگونگی تاثیرگذاری مجموعه رسانه‌ای دولت گفت: مفهوم مضیق از عملکرد تیم رسانه‌ای دولت می‌تواند ناظر بر ساختارها و رسانه‌های وابسته باشد. در حالیکه در یک مفهوم موسع، عملکرد رسانه‌ای دولت شامل کل اجزای دولت اعم از تیم رسانه‌ای و سایر عوامل اجرایی می‌شود. اتفاقا در بسیاری از مواقع ارزش‌گذاری در خصوص عملکرد مثبت یا منفی رسانه‌ای دولت ناظر بر همین تعریف مضیق است. رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت افزود: قطعا ارزش‌گذاری عملکرد رسانه‌ای دولت بر اساس تعریف مضیق ساختاری اشتباه است. ساختارها بخشی از ماجرا هستند. اما شما اساتید رسانه می‌توانید هم در این دولت و هم در دولت گذشته وزیری را در ذهن متبادر کنید که عملکرد رسانه‌ای موفقی داشته و یا وزیری که عملکرد رسانه‌ای او نزد افکار عمومی ناموفق بوده است. در حالی که ساختار همان ساختار و رسانه‌های دولت هم همانها هستند. بنابراین بخش مهمی از عملکرد رسانه‌ای دولت به ذهنیت مدیر و آشنایی او به رسانه ارتباط دارد. بهادری جهرمی تاکید کرد: برای نقش‌آفرینی در ساختار و عملکرد رسانه‌ای دولت، تمرکز اصلی بر فعال‌سازی همه بازیگران حاکمیت - نه فقط متولیان رسانه‌های دولت - باشد. باید با ابزارهای حکمرانی برای مدیریت و فعال‌سازی همه بازیگران در جهت اقناع‌سازی رسانه‌ای استفاده کنیم. این یعنی گرفتار تعریف مضیق از عملکرد رسانه‌ای دولت نشویم. سخنگوی دولت با مبارک دانستن اشتراک دیدگاه‌های مدیران اجرایی و اهل رسانه با نظرات اساتید علوم ارتباط در خصوص چالش‌ها و اولویت‌های جایگاه رسانه در حکمرانی گفت: باید برای تحول در نظام رسانه‌ای کشور مدیران و مسئولان را از این اشتراک نظر و صدای واحد آگاه کرد.

تاکید رئیس جمهور در نظارت ستادی از وزارت بهداشت:

نظام سلامت عادلانه و مردم‌محور باشد

رئیس‌جمهور کسب رتبه اول و پانزدهم در حوزه بهداشت و درمان منطقه و جهان را نشانه پیشرفت و بالندگی کشور دانست و گفت: کینه دشمنان از چنین دستاوردهای عظیمی ناشی شده و قطعا برای آنها پذیرفتنی نیست که کشوری در شرایط تحریم ۹۵ درصد از داروهای مورد نیاز را تولید کند.

به گزارش ایرنا، سید ابراهیم رئیسی در هشتمین بازدید نظارت ستادی بر دستگاه‌های اجرایی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رفت و پس از استماع گزارش وزیر و معاونان این وزارتخانه از عملکرد یک‌ساله، راهکارها و پیشنهاداتی در ۲۳ محور در جهت ارتقای کمی و کیفی فعالیت‌های وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی ارائه کرد. رئیس‌جمهوری با تاکید بر «توجه ویژه به موضوع بهداشت» اظهار امیدواری کرد؛ با تداوم تلاش‌های مجموعه وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، نظام سلامتی عادلانه، مردم‌محور و توام با حفظ کرامت بیمار داشته باشیم که به قطب سلامت منطقه و جهان نیز تبدیل شده باشد. آیت‌الله رئیسی «بیمه رایگان ۶ میلیون نفر» از دهک‌های پایین جامعه در قالب بیمه سلامت را اقدام بزرگ و ارزشمند دیگر دولت سیزدهم در عرصه بهداشت و سلامت عنوان کرد و افزود: با تداوم طرح بیمه سلامت در چند ماه آینده، پوشش بیمه همگانی که از اقدامات ناتمام دولت‌های گذشته بوده است، محقق خواهد شد.

رئیس‌جمهوری طراحی و اجرای «طرح دارویار» با هدف مبارزه با رانت و قاچاق معکوس دارو را اقدام مهم دیگر وزارت بهداشت در دولت سیزدهم برشمرد و اظهار کرد: اهمیت نظارت بر اجرای صحیح این طرح بسیار مهم، کمتر از طراحی آن نیست و تحقق کامل این طرح نیازمند توجه و مراقبت دقیق، موثر و مستمر وزارت بهداشت است.

آیت‌الله رئیسی به اجرای موفق «طرح نسخه الکترونیک» نیز اشاره کرد و گفت: این طرح مهم و کاربردی مدت‌ها به کُندی انجام شد اما در دولت سیزدهم به صورت موفق به اجرا درآمد. آن بخش معدود از پزشکان که همچنان از نسخه الکترونیک استفاده نمی‌کنند نیز باید خود را مقید و موظف به اجرای آن بدانند تا در روند اجرای این طرح اخلال ایجاد نشود. آیت‌الله رئیسی در ادامه به مدیران این وزارتخانه توصیه کرد؛ در زمینه افزایش دانشکده‌های پزشکی، به دور از توقعات و چانه‌زنی‌ها، ملاک و معیار را صرفا تشخیص و نظر کارشناسی قرار دهند. پیگیری و اجرای طرح پزشک خانواده، توجه ویژه به موضوع گردشگری سلامت، استفاده بیشتر از دستاوردهای علمی و فناوری و محصولات دانش‌بنیان در خدمات پزشکی، سامان دادن به طرح پرونده الکترونیک سلامت، تسهیل و تسریع در صدور مجوز کسب‌وکارها در حوزه بهداشت و درمان در درگاه ملی خدمات دولت هوشمند، ایجاد ظرفیت برای جذب پزشکان متخصص در استان‌ها و شفافیت سهام‌داری مؤسسات پزشکی از دیگر نکات مهمی بود که رئیس‌جمهوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را به پیگیری و اجرای دقیق آنها مکلف کرد.

آیت‌الله رئیسی «پیش‌بینی نیازهای دارویی کشور» را امری بسیار مهم و حیاتی توصیف و تصریح کرد: تشکیل معاونت غذا و دارو در این وزارتخانه به معنای آن است که امنیت غذایی و دارویی به شکل توامان و در یک درجه از اهمیت قرار دارد، بنابراین مسئله تامین داروی مورد نیاز کشور بسیار حائز اهمیت است و پیدا نشدن یک دارو در داروخانه‌ها تمام اقدامات و خدمات ارزشمند مجموعه نظام سلامت و بهداشت و درمان کشور را زیر سوال خواهد برد. رئیس‌جمهوری ضرورت تبیین اقدامات و خدمات ارائه شده در حوزه بهداشت و درمان به مردم در دولت مردمی، از جمله نظارت بر انضباط مالی در بیمارستان‌ها و بسترسازی برای حفظ نخبگان حوزه پزشکی از سوی وزارت بهداشت را مورد اشاره قرار داد و اظهار کرد: مسئله ارتقای بهره‌وری نیز یکی دیگر از مسائل محوری و مهم در دولت سیزدهم است. در همه حوزه‌ها به‌ویژه در حوزه بهداشت و درمان به دنبال آن هستیم تا بر اساس یک نظام برنامه‌ریزی و ارزیابی دقیق، به نحو شایسته و با هدف افزایش بهره‌وری از نیروی انسانی استفاده کنیم، زیرا رشد اقتصادی، سلامت و کیفیت خدمات پزشکی، متکی به افزایش بهره‌وری است. آیت‌الله رئیسی تکمیل و بهره‌برداری از ۸۵۰ طرح بهداشتی و درمانی، معرفی ۲۲۰ بیمارستان کشور به عنوان مراکز گردشگری سلامت و همچنین کسب رتبه اول در منطقه و پانزدهم در دنیا در حوزه بهداشت و درمان را نشانه پیشرفت و بالندگی کشور و موجب افتخار نظام جمهوری اسلامی و مردم ایران دانست و گفت: کینه دشمنان از همین دستاوردها و پیشرفت‌های بزرگ و عظیم ناشی شده و برای آنها پذیرفتنی نیست که کشوری در دوران تحریم نه تنها ۹۵ درصد از داروهای مورد نیاز مردمش را در داخل تولید کند، بلکه به صادرکنندگان دارو نیز تبدیل شود.

سخنگوی وزارت امور خارجه:

در رابطه با آژانس به تکالیف خود پایبندیم

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: مبنای جمهوری اسلامی در ارتباط با آژانس متکی بر انجام تعهد و تکلیف در مقابل حقوق است.

کنعانی با تاکید بر اینکه اگر جمهوری اسلامی تکالیفی در ارتباط با آژانس دارد، گفت: حتما حقوقی هم دارد. بنابراین جمهوری اسلامی ایران به تکالیف خود پایبند است. ایران همواره در تعامل و ارتباط نزدیک و سازنده با آژانس اثبات کرده است که به روند تعامل و همکاری و انجام تکالیف خود پایبند است و در همین چارچوب فعالیت‌ها و اقدامات خود را ادامه خواهد داد. وی ادامه داد: باید اجازه دهند که جمهوری اسلامی ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در چارچوب موضوعات فنی و خارج از فشارهای سیاسی که بر آژانس وارد می‌شود، مسائل خود را حل‌وفصل کنند.

آنهایی که در آژانس به این قطعنامه رای دادند، اقدام سازنده‌ای نکرده‌اند. کنعانی در مورد اقدامات سازمان انرژی اتمی در نطنز و فردو در واکنش به قطعنامه اخیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علیه ایران، گفت: موضع وزارت امور خارجه در ارتباط با این تحول شب گذشته منتشر و به صورت رسمی اعلام شد. وی بیان کرد: اقدام جمهوری اسلامی ایران در واکنش به قطعنامه اخیر شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بود؛ قطعنامه‌ای که متاسفانه با اقدام امریکا و سه کشور اروپایی در رویکرد سیاسی صورت گرفت و با فشار سیاسی به شورای حکام تحمیل شد. کنعانی تاکید کرد: ایران شفاف‌ترین برنامه صلح‌آمیز فعالیت هسته‌ای را در مقایسه با میزان تاسیسات تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در جهان دارد. به همین ترتیب بیشترین بازرسی‌های انجام شده آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز از فعالیت‌های ایران صورت گرفته است.

وی ادامه داد: انتظار این بود که از اقدامات سیاسی پرهیز شود و روند همکاری ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ویژه متعاقب گفتگوهای اخیر هیات عالی‌رتبه جمهوری اسلامی ایران با دبیرکل و مقامات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ادامه پیدا کند و طرفین بتوانند به نتایج خوبی برسند. اما اقدام این ۴ کشور نشان داد همچنان مایل هستند با رویکردهای سیاسی فعالیت‌های فنی میان ایران و آژانس را دچار خلل کنند.

آژانس درمورد ایران هنوز به نقطه بی‌بازگشت نرسیده است

در همین حال مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگویی مطرح کرد؛ آژانس اطلاعاتی برای اثبات وجود برنامه هسته‌ای تسلیحاتی در ایران ندارد. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری تاس، رافائل گروسی در بخشی از گفت‌وگو با شبکه سی‌بی‌سی گفت: آژانس فکر نمی‌کند هنوز زمان آن فرا رسیده که اذعان کند ایران یک قدرت هسته‌ای است و هیچ اطلاعاتی دال بر این که جمهوری اسلامی ایران در حال حاضر در حال پیش‌برد یک برنامه تسلیحات هسته‌ای است، در اختیار ندارد. گروسی در پاسخ به اینکه از نظر او، ایران چقدر به ساختن یک بمب هسته‌ای نزدیک است، گفت: در این سطح از تولید اورانیوم [با این میزان خلوص] ایران تا کنون مواد کافی برای داشتن بیش از یک بمب را در صورتی که بخواهد تولید کند، در اختیار دارد. اما هیچ گونه اطلاعاتی نداریم که نشان دهد ایران در حال حاضر یک برنامه هسته‌ای تسلیحاتی دارد.

او در ادامه در پاسخ به این سئوال که آیا در رابطه با ایران به نقطه بی‌بازگشت رسیده است یا نه گفت: نه هنوز به آن نقطه نرسیده‌ایم. اما باید سخت تلاش کنیم تا به آن جا نرسیم.

اطلاعیه

نوبت اول

شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)

باتوجه به لیست ذیل اسناد مالکیت، کارت شناسایی، کارت سوخت ماشین آلات و پلاک مفقود گردیده است از یابنده تقاضا می گردد به آدرس اهواز کیلومتر ده جاده اهواز بندر امام خمینی جاده اختصاصی شرکت فولاد خوزستان - باشگاه فولاد خوزستان ارسال گردد.

لیست ماشین آلات شرکت فولاد خوزستان

ردیف	نوع دستگاه	ظرفیت	شماره موتور	شماره شاسی	پلاک
۱	کمپرسی	۲۸ تن	۱۰۵۱۵۲۸۰	۱۵۰۶۹۶۸۱	۱۷۲۵۷ اهواز
۲	کمپرسی	۲۸ تن	۱۰۵۱۶۰۸۶	۱۵۰۷۲۰۴۹	۱۷۲۶۴ اهواز
۳	کامیون - کمپرسی	۲۶ تن	۱۰۵۱۵۰۴۶	۱۵۰۷۲۲۵۷	۱۳۱ع ۷۳-۱۴
۴	کامیون - کمپرسی	۲۶ تن	۱۰۵۱۶۸۹۲	۱۵۰۸۰۰۸۶	۶۷۷ ع ۷۴-۱۴
۵	کمپرسی	۲۸ تن	۱۰۵۱۵۳۲۰	۱۵۰۶۹۳۰۲	۱۷۲۷۳ اهواز
۶	کامیون - کمپرسی	۸ تن	۱۰۱۱۷۴۱۱	۱۶۴۰۶۴۰۲	۴۷۴ ع ۸۵-۱۴
۷	کامیون - آتش‌نشانی	۱۳ تن	۱۰۰۲۰۹۹۴	۵۴۹۶۴۵۰۴	۱۳۴ ع ۷۱-۱۴
۸	کامیون - کمپرسی	۸ تن	۱۰۱۱۷۳۸۸	۱۶۴۰۶۴۰۰	۴۷۵ ع ۸۵-۱۴
۹	کامیون - جرثقیلدار	۱۹ تن	۱۰۰۴۳۸۸۱	۱۶۵۶۵۱۸۲	۱۵۷ ع ۷۱-۱۴
۱۰	کمپرسی	۲۸ تن	۵۱۵۶۴۸۱۰	۷۲۲۲۴۱۵	اهواز ۱۷۲۵۵
۱۱	کمپرسی	۲۸ تن	۱۰۵۱۵۶۱۴	۱۵۰۶۹۹۱۶	۱۷۲۶۱ اهواز

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۰۵

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

در اولین حضور شرکت خدمات پس از فروش ایران‌خودرو

بالاترین امتیاز جایزه ملی لجستیک و زنجیره تامین به ایساکو رسید

شرکت خدمات پس از فروش ایران‌خودرو در سومین دوره جایزه ملی لجستیک و زنجیره تامین، در اولین حضور خود موفق به دریافت تقدیرنامه دو ستاره با بالاترین امتیاز شد

ایکوپرس- مراسم پایانی سومین دوره جایزه ملی لجستیک و زنجیره تامین که ۲۵ آبان‌ماه در دانشگاه صنعتی امیرکبیر و با حضور استادان این حوزه و مدیران ارشد شرکت‌های مورد ارزیابی برگزار شد، شرکت خدمات پس از فروش ایران‌خودرو با کسب امتیاز ۳۸۷ تقدیرنامه دو ستاره دریافت کرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت ایساکو، ارزیابان این طرح در مهر ماه امسال با حضور در شرکت ایساکو به بررسی و ارزیابی زیرساخت‌های لازم و استانداردهای مورد نظر جایزه لجستیک پرداختند. این ارزیابی‌ها بر اساس ۳۶ زیر معیار و ۹ معیار کلی شامل برنامه‌ریزی، مشارکت، لجستیک، مدیریت محصول، زیرساخت‌های مدیریتی، نتایج شرکا/مصرف‌کنندگان، نتایج زیست محیطی و نتایج کلی زنجیره تامین، صورت گرفته است.

جوایز این برنامه نیز در هشت سطح طبقه‌بندی شده بود که شرکت ایساکو در اولین دوره حضور خود موفق به دریافت تقدیرنامه دو ستاره شد. این در حالی‌است که این شرکت با کسب امتیاز ۳۸۷ امتیاز لازم برای کسب تقدیرنامه سه ستاره را نیز به دست آورده بود.

لازم به ذکر است، امتیاز ایساکو بالاترین امتیاز کسب شده در سطح کشور در بین سایر شرکت‌های با سابقه در این حوزه بوده است.

گفتنی است، دانشگاه صنعتی امیرکبیر با مشارکت و همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت راه و شهرسازی به‌صورت سالانه جایزه ملی لجستیک و زنجیره تامین را برگزار می‌کند.

اولین دوره این همایش در سال ۱۳۹۸ برگزار شد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری ماکسیما سفید رنگ به شماره پلاک ۷۸ ج ۶۹۸ ایران ۳۱ و به شماره موتور vq۳۰۵۹۹۸۵۰B و به شماره شاسی ٤۱۰۳۵۸ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده (نوبت دوم) و اصلاحیه اسناد شماره ۱۴۰۱/۳۹/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "ارائه خدمات تست و کالیبره تجهیزات اندازه‌گیری و ابزاردقیق خود و صدور گواهینامه دوره‌ای مورد تائید سازمان ملی استاندارد ایران" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه ISO ۱۷۰۲۵ از اداره استاندارد واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه اصلاح شده به وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۳ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۷ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

گسترش صنعت
سه‌شنبه
اول آذر ۱۴۰۱
۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۲۲ نوامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۰۴
پیاپی ۳۵۲۲
www.sanatnewspaper.com

تولید و تجارت در قبضه خودروسازان

همه چیز به مدیریت غلط برمی‌گردد

ناترازی بانک‌ها درد پنهان اقتصاد ایران

گزارش خبری

بررسی چالش‌های ایمنی در صنعت

ایمن‌سازی نوعی سرمایه‌گذاری است

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

در محیط‌های صنعتی باوجود ماشین‌آلات و ابزار فروان غالباً کارگران در معرض خطرات گوناگون قرار دارند. با پیشرفت فناوری و افزایش کاربرد ماشین در تولید نیز مخاطرات و احتمال بروز حوادث در این‌گونه محیط‌ها فزونی می‌گیرد. ایمنی علمی است که در پیشگیری از بروز حوادث در محیط کار به یاری انسان می‌شتابد و همواره در راستای حفاظت و حراست از نیروی کار و سرمایه گام برمی‌دارد. ایمنی امروزه در جهان به‌خصوص در کشورهای صنعتی جای پای واقعی خود را پیداکرده است و به‌عنوان امری ضروری ایفای نقش می‌کنند. صنعت در این گزارش به بررسی راهکارهای افزایش ایمنی در صنایع پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

ایجاد ایمنی به‌عنوان بخشی از هزینه‌ها در نظر گرفته می‌شود، اما بسیاری از مدیران در کشورهای پیشرفته ایمنی را به‌صورت یک سرمایه‌گذاری با سود برگشتی زیاد، ازنظر انسانی و اقتصادی می‌بینند

نگرش مدیران موفق به ایمنی

امروزه مدیران صنایع دریافته‌اند که برای ارتقای بهره‌وری و حتی برای انتقال و توسعه فناوری مهم‌ترین رویکرد توجه به ایمنی است و حتی بسیاری از مدیران کشورهای پیشرفته ایمنی را به‌صورت یک سرمایه‌گذاری با سود برگشتی زیاد چه ازنظر اقتصادی و چه ازنظر انسانی می‌بینند و به چشم یک روند سودآور به آن نگاه می‌کنند. از آنجایی که حوادث هزینه زیادی را برای مدیران به بار می‌آورد، توجه به ایمنی امری گریزناپذیر است. هزینه‌هایی که به‌روشنی دیده می‌شوند شامل خسارات وارده به تجهیزات و محصول، بیکاری در زمان تغییرات، زمان بررسی، هزینه آموزشی جانشین‌ها و غیره است. ازاین‌جهت است که مدیران کارخانه‌ها برای جلوگیری از هدر رفتن سرمایه در اندیشه ایجاد برنامه و سیستم‌های ایمنی در کارخانه‌های خود راه‌کارهایی را در نظر میگیرند. بنا به ماده ۹۳ قانون کار به‌منظور پیشگیری حوادث ناشی از کار و تأمین ایمنی بیشتر و نظارت بر حفاظت و بهداشت کارگران معمولاً تشکیلاتی برای ایمنی و حفاظت به نام کمیته حفاظت در کارگاه‌ها به وجود می‌آید. این کمیته‌ها انواع مختلفی داشته و متشکل از اشخاص متفاوت از کارگر ساده تا مسئولان قسمت‌ها، نماینده کارفرما است. کار اصلی این کمیته‌ها بازرسی از محیط‌های کار، بررسی حوادث اتفاق افتاده و پیش‌بینی حوادث و جلوگیری از آنها است. در ایران طبق مفاد آیین‌نامه حفاظت کارگاهی که به تصویب شورای‌عالی حفاظت فنی وزارت کار رسیده است؛ کارگاه‌هایی که بیش از ۲۵ کارگر دارند، کارفرما موظف است کمیته‌ای بنام حفاظت با عضویت خود و نماینده‌اش تشکیل دهد. گفتنی است این کمیته باید شامل اعضایی چون، مدیر فنی، مهندس یا متخصص حفاظت، در صورت وجود مرکز بهداشت کار پزشک مرکز، یکی از استادکاران و نماینده کارگران باشد. این کمیته بایستی لااقل ماهی یک‌بار تشکیل جلسه داده و رونوشت صورت‌جلسه نیز بایستی به وزارت بهداشت و وزارت کار کند.

بی‌توجهی به بازرسی‌ها با وجود ابزارهای قانونی

همایون توفیقی، مدیر ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در گفت‌وگو با بازار گفت: سازمان صنایع کوچک به‌عنوان یک سازمان توسعه‌ای مطابق ماده ۱۰ قانون مدنی با واحدهای صنعتی فقط یک قرارداد دارد و با توجه به آن به تأمین زیرساخت‌های لازم برای استقرار صنایع می‌پردازد.

به گفته این مقام مسئول، پس از استقرار صنایع در شهرک‌های صنعتی، اما سایر دستگاه‌های مسوول که در قانون وظایفی برای آنها تعریف‌شده، نقش کمرنگی ایفا می‌کنند. سازمان صنایع کوچک در راستای مسوولیت‌های اجتماعی خود طرح ممیزی (بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست) واحدهای کوچک و متوسط مستقر در شهرک‌های صنعتی را در سال ۹۵ تعریف کرد.

توفیقی خاطرنشان کرد: در همه استان‌ها کمیته سه‌جانبه‌ای متشکل از نمایندگان وزارت صنعت، شبکه بهداشت و درمان و وزارت کار شکل‌گرفته تا با استفاده از اهرم‌ها و بازوهای قانونی آنها، در موضوع بازرسی کار عملکرد بهتری داشته باشند. در این زمینه، وزارت کار از محدودیت نیروی انسانی و ناتوانی در پوشش همه نقاط کشور به این منظور خبر می‌دهد، درحالی‌که موضوع بازرسی کار بسیار مهم است و این افراد در حکم ضابطان قضایی دیده شده‌اند.

مدیر ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران تصریح کرد: موضوع بازرسی کار در قانون به‌صراحت بر عهده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گذاشته شده است و باید بازرسی‌های مداوم منجر به بهبود مستمر شود، درحالی‌که باوجود برخورداری از ابزارهای قانونی و قضایی مغفول مانده است.

توفیقی، خواستار کمک و مساعدت دستگاه‌های دارای ابزارهای بازدارنده برای موضوع عدم انطباق‌ها در شهرک‌های صنعتی شد و گفت: سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران نمی‌تواند فقط در قالب قراردادی که با بنگاه‌های کوچک و متوسط دارد، به این امور ورود کند. در این راستا تا کنون ۳۰ هزار واحد از مجموع بیش از ۴۵ هزار واحد صنعتی حاضر در شهرک‌های صنعتی سراسر کشور ممیزی شدند.

وی ادامه داد: طی ممیزی انجام شده، درمجموع ۱۹ ایراد و اشکال به این واحد صنعتی وارد و در تاریخ ۲۳ دی سال ۱۳۹۸ به آن ابلاغ شد، اما تا پیش از بروز آتش‌سوزی، مسوولان شرکت فقط ۲ مورد آن را رفع کرده بودند.

مدیر ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران یادآور شد: ازجمله این ایرادها، رعایت نشدن استاندارد مخازن و فاصله لوازم از یکدیگر بود که ماده به‌شدت اشتعال‌زای «انیدرید فتالیک» مورد استفاده در تولید PVC در آنها نگهداری می‌شد و در آن روز، حادثه آتش‌سوزی را رقم زد.

توفیقی خاطرنشان کرد: رعایت حریم‌های آتش‌نشانی بین واحدها بسیار حائز اهمیت و در زمان حریق راهگشای عملیات اطفاء است که پس از صدور گواهی پایان کار در بعضی موارد توسط واحدهای صنعتی اشغال و علاوه بر ایجاد چالش در اطفاء واحد حادثه‌دیده، امکان سرایت به واحدهای مجاور را نیز افزایش می‌دهد.

پس از استقرار صنایع در شهرک‌های صنعتی، سایر دستگاه‌های مسئول در ایمنی محیط‌زیست که در قانون وظایفی برای آنها تعریف‌شده، نقش کمرنگی ایفا می‌کنند

فرهنگ‌سازی پدافند غیرعامل در نواحی صنعتی

چندی پیش در سومین همایش پدافند غیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، مباحثی درباره ایمنی در نواحی صنعتی برگزار شد.

محسن ساسانی جانشین رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور با اشاره به اهمیت آموزش در راستای افزایش ایمنی مراکز و نهادهای صنعتی بیان کرد: آموزش، سازمان‌دهی و فرهنگ‌سازی پدافند غیرعامل در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور به‌خوبی پیش رفته است که اقدامات عملیاتی نیز در این راستا باید شکل بگیرد. در این راستا مراکز فرماندهی عملیات باید تشکیل شود تا خلاهای موجود برطرف گردد.

وی با بیان اینکه در قبال جان مردم مسئول هستیم، افزود: ملاحظات ایمنی و امنیتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی با این دید باید مدنظر قرار بگیرد، هرچند اقدامات مناسبی نیز انجام شده است.

وی گفت: امروز فقط با تهدید روبه‌رو نیستیم، بلکه با تهاجم در همه عرصه‌ها و حوزه‌ها اعم از اقتصادی و سایبری مواجهیم. در پدافند غیرعامل بحث‌های مدیریتی جاری کشور حائز اهمیت است و نسبت به این موضوعات باید جدی و حساس بود که این نکته از ضروریات است.

وی با بیان اینکه احتمالات و شایدها دیگر کنار رفته است، گفت: با تهاجمی روبه‌رو هستیم که در برخی مکان‌ها موفق و برخی مواقع ناموفق بوده است، وقتی می‌گوییم مراکز پرخطر شیمیایی داریم پس حتماً حوادثی در این مراکز اتفاق افتاده است، پس باید همواره هوشمندی را سرلوحه کار خود قرار دهیم.

وجود ۳۳۰۲ واحد پرخطر در نواحی صنعتی کشور

گفتنی است، عسکری مجتهدزاده، دبیر کمیته پدافند غیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، در این همایش گفت: سه‌هزار و ۳۰۲ واحد پرخطر در سطح شهرک‌ها و نواحی صنعتی وجود دارد که ۷۶ واحد پرخطر در ۱۰ استان است.

وی افزود: امسال تفاهمنامه‌ای بین سازمان صنایع کوچک و سازمان پدافند غیرعامل منعقد شد و ساخت مخزن زمینی و هوایی آب، احداث و تکمیل شبکه روشنایی معابر و واحد آتش‌نشانی بخشی از اقدامات انجام شده در شهرک‌های صنعتی توسط پدافند غیرعامل استانی است. همچنین امسال ۴۹ مطالعه پدافند غیرعامل در شهرک‌ها و نواحی صنعتی جدید انجام شده است

دبیر کمیته پدافند غیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بیان‌داشت: ۵۰ برنامه تصفیه‌خانه فاضلاب، زیرساخت‌های انرژی و ارتباطات و ایمنی با رعایت الزامات پدافند غیرعامل انجام شده و ۳۴ ایستگاه آتش‌نشانی هم در دستور کار است که پیشرفت خوبی در اجرا حاصل‌شده است ضمن اینکه خرید و تجهیز ۳۴ دستگاه خودرو آتش‌نشانی را هم در دستور کار است

وی ادامه داد: سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن اکنون با دارا بودن ۵۰۹ شهرک و ۳۴۰ ناحیه صنعتی و پنج منطقه ویژه اقتصادی در حال بهره‌برداری، ۸۵ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۶ شهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۱۰۰ هزار و ۵۸ قرارداد منعقده و بهره‌برداری از ۴۹ هزار و ۸۸۲ واحد صنعتی و سه هزار و ۲۷۰ واحد کارگاهی، زمینه اشتغال مستقیم ۹۹۸ هزار و ۵۹۵ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

سخن پایانی

با توجه به موارد یادشده مدیریت، مسئول ایمنی و بهداشت کارکنان است، در کارخانه‌هایی که به‌صورت صنعتی اداره می‌شوند، ایمنی به‌عنوان بخشی از هزینه‌ها در نظر گرفته می‌شود، اما بسیاری از مدیران در کشورهای پیشرفته ایمنی را به‌صورت یک سرمایه‌گذاری با سود برگشتی زیاد، ازنظر انسانی و اقتصادی می‌بینند. در این راستا موضوع استانداردسازی و ایجاد سازوکار علمی و تخصصی از طریق تدوین و استفاده از استانداردهای ملی برجسته‌تر می‌شود. لذا وفق برنامه‌های استراتژیک تدوین‌شده و عطف به آیین‌نامه نظام استانداردسازی در صنعت نفت، شناسایی و احصاء فهرست کلی استانداردهای موردنیاز و تدوین و ارائه آنها به‌صورت استاندارد ملی بر اساس آخرین ویرایش استانداردهای بین‌المللی مرتبط و به‌روزرسانی استانداردهای IPS موجود در حوزه HSE در دستور کار اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست قرار گرفت و پس از برگزاری جلسات تخصصی، نهایتاً ۳۲ عنوان استاندارد در حوزه HSE در کمیته‌های برنامه‌ریزی سازمان ملی استاندارد مصوب شد که توسط دبیران منتخب، تدوین و در مراحل برگزاری گروه‌های نهایی، ویراستاری فنی و ساختاری و طرح در اجلاس‌های ملی سازمان ملی استاندارد است.

مدیریت کارا و مؤثر، مسئولیت‌های ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در یک سازمان با کاهش ریسک حوادث و غیبت کارکنان در اثر حوادث و بیماری و همچنین تطبیق با مقررات مربوطه برای سازمان، مزایایی را در پی دارد که درنهایت موجب کاهش هزینه‌های جاری نیز می‌شوند. مدیریت خوب بهداشت حرفه‌ای و ایمنی همچنین موجب جلوگیری از بروز بسیاری از حوادث ناشی از عدم آگاهی کارکنان نسبت به فعالیت‌های خود می‌شود.

خودرو برقی در کانون توجه متولیان حمل‌ونقل

در جلسه کمیته فنی وزارت کشور برای توسعه فناوری‌های برقی در حمل‌ونقل عمومی که به میزبانی شرکت جتکو برگزار شد، مدیرکل حمل‌ونقل و ترافیک وزارت کشور پس از بازدید از خودرو تارا برقی، بر حمایت این وزارتخانه از توسعه فناوری‌های برقی در حمل‌ونقل عمومی تاکید کرد. به‌گزارش ایکوپرس، در این جلسه، پس از تشریح ویژگی‌های تارا برقی از سوی مدیر گروه خودرو برقی شرکت جتکو، اعضای کمیته فنی وزارت کشور، ضمن بازدید از نمونه اجزا و ماژول‌های این محصول و فرآیند توسعه آن، عملکرد خودرو را آزمایش کردند.

در ابتدای جلسه حسن محمدقاسمی، مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان جتکو با بیان اینکه، این شرکت در زمینه تحقیق و توسعه فناوری‌های نوین با نگاهی جدید و تکیه بر ظرفیت نخبگان، بنیان نهاده شده، گفت: بخش عمده حوزه‌های راهبردی در بخش فناوری‌های نوین محصولات ایران‌خودرو به صورت مشترک از سوی شرکت تام‌ایران‌خودرو و جتکو در حال پیگیری است؛ چراکه مزیت نسبی این دو شرکت دانش‌بنیان استفاده از نیروهای نخبه و کارآمد و استفاده از ظرفیت‌های شبکه علم و فناوری دانشگاه‌های کشور است.

وی افزود: جتکو به‌عنوان یکی از شرکت‌های زیرمجموعه تام ایران‌خودرو، علاوه‌بر حوزه پلتفرم مکانیکال، حوزه برق و الکترونیک و حوزه خودروهای هوشمند، در زمینه خودرو برقی نیز گام‌های بلندی برداشته و در پروژه مهم خودرو برقی تارا پیشرفت‌های بسیار خوبی داشته و زنجیره تامین آن نیز داخلی‌سازی شده است.

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان جتکو، با بیان اینکه حمایت‌های ویژه معاونت علمی فناوری ریاست‌جمهوری و معاونت حمل‌ونقل وزارت صمت، تاثیر مهمی در پیشبرد پروژه داشته، گفت: با توجه به نگاه مثبت وزارت کشور به توسعه فناوری‌های برقی در حمل‌ونقل عمومی شهری و آمادگی کامل این مجموعه برای تولید خودرو تارا برقی، امیدواریم جلسات کمیته فنی وزارت کشور منجربه دستاوردهای بسیاری شود چراکه آحاد جامعه از دستاوردهای چنین توافقات مهمی در سراسر کشور بهره‌مند می‌شوند.

در ادامه محسن اصلی‌پور، مدیر گروه خودرو برقی شرکت جتکو، با بیان اینکه پس از رونمایی از نمونه آزمایشی خودرو برقی تارا در تیر ۱۴۰۰ با حضور معاون علمی فناوری رئیس‌جمهور، شهریور امسال نمونه نیمه‌صنعتی تارا برقی با حضور مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو رونمایی شد، به تشریح ویژگی‌های فنی این خودرو پرداخت و تفاوت‌های خودرو تارا برقی با نمونه بنزینی آن را توصیف کرد.

پویا محمدیان‌یزدی، مدیرکل حمل‌ونقل و ترافیک وزارت کشور نیز در این جلسه گفت: تاکید وزیر کشور در دولت سیزدهم ایجاد قرارگاهی در این وزارتخانه برای تامین ناوگان و تجهیزات مدیریت شهری بوده و اتفاقات خوبی در سال اخیر رخ داده و استفاده از تکنولوژی روز جهان و استفاده از فناوری‌های جدید در حوزه حمل‌ونقل شهری، در اولویت برنامه‌های وزارت کشور قرار دارد. بر همین مبنا آیین‌نامه‌ای با رویکرد حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه حمل‌ونقل شهری به پیشنهاد وزارت کشور در هیات‌دولت تصویب و تکالیفی برای وزارت کشور برای تامین اتوبوس برقی، تاکسی برقی و موتور برقی در نظر گرفته شد.

وی با بیان اینکه بررسی محصولات در حوزه خودرو برقی به‌منظور استفاده در ناوگان درون‌شهری به‌عنوان تاکسی آغاز شده است، گفت: نمونه‌های خارجی وجود دارد اما ما از حوزه داخل کشور غافل نشده‌ایم و رویکردمان حمایت از تولید داخل است. اگر محصول باکیفیتی برای تاکسی برقی در داخل تولید شود، می‌توانیم به شیوه‌های مختلف از جمله اعطای تسهیلات به خریداران، حمایت از طریق ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید و همچنین تخصیص بودجه و اعتبارات وزارت کشور به پروژه‌های خاص برای کاهش قیمت تمام‌شده برای خرید خودرو از سوی تاکسیرانان، از آن حمایت کنیم.

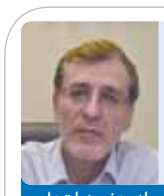
مرتضی ضامنی، مدیرعامل اتحادیه‌های تاکسی‌رانی شهری نیز در این جلسه، با ذکر این نکته که اتحادیه و وزارت کشور عزم و اراده لازم برای استفاده از خودرو برقی را دارند گفت: اتحادیه، مشتری خوب ایران‌خودرو بوده است و اگر محصول خوبی تولید شود آمادگی داریم امکانات خود را متوجه طرح خودرو تارا برقی کنیم.

نماینده سازمان صنایع توان نیز در این جلسه از آمادگی زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های صنعت لیتیوم این سازمان برای تولید سلول‌ها و پک باتری و همچنین فرآیند بازیافت باتری خبر داد و با شرایط ایجاد بازار مناسب برای خودروهای برقی امکان اقتصادی شدن تولید آن را امکان‌پذیر دانست.

در پایان مقرر شد اعضای کمیته پس از بررسی تخصصی، با اعلام مشخصات فنی مورد نیاز تاکسیرانی گام‌های بعدی را درباره اجرایی شدن طرح برقی‌سازی ناوگان تاکسیرانی، برنامه‌ریزی کنند.

یادداشت

خلأ نظارت بر کیفیت

جواد مرزبان‌راد- عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت

صنعت خـودرو یکی از صنایع پیشـران بـوده که صنایع بسـیاری را با خود همراه کرده اسـت. صنعت قطعه یکی از اصلی‌تریـن صنایع همراه با این صنعت اسـت. قطعه‌سـازان در قالـب زنجیـره تامین فعالیـت دارنـد. در حال‌حاضر دو دسـته تولیدکننده قطعه در کشور داریم؛ گروهی برای خط تولیـد تامین قطعه دارند و پیمانکار خودروسـازان هسـتند (سـورس‌های تولیـد) و تعدادی هم، قطعه بـرای بازار لوازم یدکی تولید می‌کنند.

گروهـی که بـرای خط تولیـد، تامین قطعـه و همچنین خدمات پس از فروش شرکت‌های خودروساز را هم در بحث گارانتی پشتیبانی می‌کنند، به‌واسطه نظارت‌های خودروساز، قطعا استانداردها و کیفیت محصولات را رعایت می‌کنند.

به‌هر حال، شـرکت‌های خودروسـاز نمی‌خواهند کیفیت محصولات‌شـان پایین بیاید و اعتبار خود را در بازار از دست بدهند اما در قطعات یدکی، از آنجا که نظارت دقیقی بر نحوه تولید و توزیع وجود ندارد، برخی قطعاتی که مسـتقیم وارد بازار می‌شـود، مصرف‌کننده را با مشـکلات عدیده‌ای مواجه می‌کند. چراکه خریدار کارشـناس نبوده و نمی‌داند کیفیت محصولی که برای آن قطعه هزینه کرده، مناسـب اسـت یا خیر؟ گاهی روی قطعات موجود در بازار لوازم یدکی، نظارت لازم وجود ندارد، نهادهای نظارتی باید درباره رعایت کیفیت و ایمنی قطعات و اجحاف نشدن حق مردم، با مکانیسم‌هایی، اسـتاندارد و کیفیت قطعات را کنترل کننـد. درحال‌حاضر در کنـار قیمـت، ایمنی قطعـات هـم از دغدغه‌های جدی مصرف‌کنندگان شده است.

در اتحادیه اروپا موسساتی وجود دارد که روی محصولات و از جمله قطعات تولیدی، آرم CE می‌زند. تولیدکننده باید ۶ مرحله مهم را انجام دهد تا امکان قراردادن نشـان CE روی محصولاتش را داشته باشند. این آرم مربوط به رعایت مسائل ایمنی، بهداشـت، زیسـت‌محیط و... اسـت. با این عملکرد اتحادیـه اروپا، مردم نسـبت بـه محصولاتی کـه می‌خرند، اطمینان خواهند داشت و به‌این ترتیب، بازار صاحبان صنایع نیز حفظ می‌شود.

در اروپـا بـرای حمایت از مصرف‌کننده و اجحاف نشـدن حقـوق خریداران، اسـتانداردها و شـاخص‌هایی برای تولید تعریف شـده که براسـاس آن، تمام تولیدکنندگان ملزم به رعایت این شـاخص‌ها هستند، در کنار آن، نظارت و کنترل دقیقـی هم روی عملکـرد و اجرا دارند. در ایـران هم، مهر اسـتاندارد وجود دارد اما مشـکل اینجاست که همه قطعات در فرآینـد بررسـی و مُهر اسـتاندارد قـرار نمی‌گیرند، زیرا اسـتانداردهای آنها اجباری نیست. به‌عنوان نمونه، استاندارد فیلتر سـوخت و هوا در خودرو اجباری بوده و خریدوفروش فیلتـر بـدون مهـر اسـتاندارد غیرقانونی اسـت امـا تولید قطعـه‌ای مانند لوله یا انباره اگزوز، اسـتاندارد اجباری ندارد و تولیدکننـده این قطعه می‌تواند بدون مهر اسـتاندارد، این قطعه را تولید کند و به‌فروش برسـاند. در بازار قطعات یدکی ممکن اسـت ۳ نوع اگزوز با قیمت‌های متفاوت وجود داشته باشـد حتی اگر روی هیچ‌یک از آنها مهر استاندارد نخورده باشد. اینکه مصرف‌کننده با تکیه بر چه شاخص‌هایی می‌تواند به یکی از این ۳ محصول اعتماد کند، مشـخص نیسـت. از ایـن‌رو، بـدون در نظر گرفتن عملکرد آنهـا، ناچار باید یکی را انتخـاب کند. قیمت کالا نیـز در این انتخاب ملاک عمل نیست، چون ممکن است نرخ محصولی بالا باشد اما به‌لحاظ اسـتاندارد و کیفیت، عملکرد پایین‌تـری از مثلا یک اگزوز ارزان داشـته باشد. به‌نظر می‌رسـد تاسیس سازمان‌هایی در کنار موسسـه اسـتاندارد، ضروری اسـت تا بدون وابستگی دولتی روی کیفیت محصولات نظارت و کنترل داشته باشند. دولت هم بایـد به‌جای ورود به کارهـای تولیدی و اجرایی، نظارت قوی روی عملکردها داشـته باشد. موسسه استاندارد آنطور که باید در اجرای این سیاست موفق نیست، چون توان علمی و بودجـه لازم را در اختیار نـدارد. همچنین به‌لحاظ مقررات کشـور به‌ویژه برای کالاهایـی که اجباری به رعایت مولفه‌های اسـتاندارد ندارند، نمی‌تواند بـه چنین موضوعی ورود کند.

این مسـئله بحثی دیگـر در حوزه حقـوق مصرف‌کننده اسـت، زیرا بارها دیده شـده قطعه‌ای مهر استاندارد دارد اما مصرف‌کننـده از اسـتاندارد و کیفیت آن گلایـه دارد. برای کنترل و نظارت باید هر ۶ ماه یا یک سـال یک‌بار، استاندارد محصولات و تجهیزات بررسـی شـود. آیا موسسه استاندارد چنین توان و بودجه‌ای دارد؟ پاسخ به این سوال، منفی است.

کسـی نیسـت که در تمـام بخش‌هـا از مصرف‌کننده به شـکل واقعی حمایت کند. حتی برخی اصناف درباره گلایه و اعتـراض مصرف‌کننده، مسـئولیت نمی‌پذیرنـد و عنوان می‌کنند در این مسـائل دخالتی ندارند. این رویه باعث‌شده حقوق مصرف‌کننده همواره نادیده گرفته شود.

دولـت باید به جـای اینکه خود را درگیر تولید و مسـائل اجرایی کند، نظارت قوی داشـته باشـدر امور داشـته یا به سازمان‌هایی مجوز دهد که بتوانند کنترل کیفیت را دقیق‌تر انجام دهند.

در صنعت خـودرو، روند فعالیـت تولیدکنندگان تا حدی بدون کنترل رها شده و نمی‌توان گفت در بخش تولید چقدر کیفیت و اسـتاندارد در جهت حقوق مصرف‌کنندگان رعایت می‌شود. از این‌رو در این بخش نیاز به نظارت بیشتری است. در نهایـت اینکه توسـعه نظارت حـرف اول و آخر را در این حوزه می‌زند.

وقوع روزی ۲۰۰۰ تصادف در شهر

رئیس پلیس راهور تهران بزرگ گفت: تهران در رده‌بندی ترافیکی سطح شهرها در رده «F» و شرایط «ایست و حرکت» قرار دارد.

به‌گزارش ایسنا، سـردار محمدحسین حمیدی در طرح زمستانه مشـترک پلیس راهور و شـهرداری تهران گفت: طرح زمستانه را با آمادگی ۱۰۰ درصدی آغاز می‌کنیم و این در شرایطی است که کار خدمت‌رسانی در تهران با حدود ۱۳ میلیون جمعیت ساکن و متغیر به همراه ۲۰ میلیون سفر روزانه و با موضوعات مختلف در حوزه‌های آموزش، اقتصاد و... کار سختی است.

وی ادامه داد: در رده‌بندی شـهرهای مختلـف در حوزه ترافیک سـطح شـهر تهران در رده «F» یعنی «ایسـت و حرکت» اسـت کـه با بارش برف و بـاران این ترافیک به‌حالت بحرانی می‌رسـد و اگـر همکاری نهادهای مختلف همچون خدمات شـهری و مردم با همکاران در سطح شهر نباشد و برنامه‌ریزی‌ها همچون تغییر ساعات کاری وجود نداشته باشد، مشکل بسیار پیچیده خواهد شد.

رئیس پلیس راهور تهران بزرگ در ادامه تصریح کرد: قریب به ۴۰ هزار نفر نیرو در بخش‌های مختلف در حوزه خدمت‌رسانی به مردم برای تسهیل ترددها وجود دارد و این در شرایطی است که روزانه ۲ هزار تصادف در شهر داریم که تنها حل‌وفصل این موضوع در شرایط عادی بـار زیادی را به دوش همکاران من می‌گذارد؛ بنابراین بارش می‌تواند شـرایط را بدتر کند اما امیدوارم بارش برف و باران داشته باشیم تا از بحران خشکسالی رها شویم.

کارشناسان در واکنش به خبر واردات قریب‌الوقوع خودرو عنوان کردند

تولید و تجارت در قبضه خودروسازان

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

وزیر صنعت، معدن و تجارت عنوان کرده دولت سـهم و نقش خود را در واردات خودرو انجام داد و به‌زودی نخستین خودروهای وارداتی روانه بازار خواهد شد.

پس از بررسی‌های فراوان سرانجام مجلس شورای اسلامی موضوع واردات خودرو را در ماده ۴ طرح ساماندهی صنعت و بازار خودرو گنجاند. در این قانون تاکید شده هر شخص حقیقی و حقوقی که توان و امکان واردات دارد، مجاز است خودرو وارد کند. با پیگیری‌های خانه ملت در نهایت با منقضی شدن مصوبه ممنوعیت واردات خودرو در پایان اردیبهشت ۱۴۰۱، دولـت نیز ملزم به رفع ممنوعیت واردات خودرو شـد. در طرح حاضر تاکید شـده خودروهایی وارد شـوند که با سطح درآمد مردم در شرایط فعلی همخوانی داشته باشند. بـرای تحقق این هدف تعییـن نرخ تعرفه پایین خودرو از اهمیت بالایی برخوردار اسـت؛ حتـی برای خودروهای هیبریدی و تمام برقی نیز تعرفه واردات صفر در نظر گرفته شـد تا خودرو با قیمت مناسـب‌تر به‌دست مردم برسـد. براین اساس ظرفیتی فراهم شد تا به نوعی نوسـازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی در حوزه تاکسـیرانی نیز در دسـتور کار دولت قرار گیرد. به‌گفته کارشناسان بسیاری از خودروهای ارزان‌قیمت جهان، هنگامی که وارد کشـور می‌شوند، به دلیل افزایش هزینه‌های ناشی از تعرفه و عوارض وارداتی در نهایت با قیمت تمام شده بالایی عرضه می‌شوند. اگر این روند درمورد واردات خودروهای جدید نیز ادامه پیدا کند نه می‌توان به مطالبات مردم پاسخ داد و نه شرایط رقابتی برای محصولات داخلـی به‌وجود آورد. علاوه‌بر اینکـه در حال‌حاضر با وجود شـرکت‌های تولیدکننده در لیست واردکنندگان شائبه انحصار در دایره واردکنندگان نیز مطرح است.

عکس: صمت

اقدامات وزارت صمت در زمینه واردات

سـیدرضا فاطمی‌امین، وزیـر صنعت، معدن و تجارت اعلام کـرده وزارت صمت به‌عنوان دولت وظیفـه خود را در موضـوع واردات خودرو انجام داده اسـت و اگر مشـکلی فراروی واردکنندگان باشـد به رفـع آنها می‌پـردازد. به‌گزارش شـاتا، وزیر صنعت، معدن و تجـارت اظهار کرد: اکنون آیین‌نامـه مربوطـه مصوب شـده و هماهنگی با سازمان ملی اسـتاندارد، سـازمان ملی حفاظت محیط‌زیسـت و دیگر نهادها انجام شـده اسـت. افراد و شـرکت‌هایی که متقاضی واردات بوده‌اند نیـز تقاضاهای خود را ارائـه داده‌اند و اگر جایی به مشکلی برخورد کردند، رفع و رجوع می‌کنیم.

وی خاطرنشـان کـرد: اکنـون واردکنندگان در مسـیر واردات خـودرو در حال رتـق و فتق امـور مربوطه بـوده و یکی‌یکی در حـال انعقاد قراردادهایشان هستند. فاطمی‌امین تصریح کرد: واردکنندگان خودرو باید موضوع خدمات پس از فروش را تضمین کنند، این واردکنندگان یا باید نماینده رسـمی باشـند و یا انتقال فناوری انجام دهند. در اصل این دو مورد از شرایط اصلی انجام واردات است. وی تاکید کرد: کار وزارت صمت در این باره انجام شـده و مسیر مربوطه نیز از سوی متقاضیان در حال طی شدن است و امید می‌رود به‌زودی کار نهایی شود.

پیش‌تـر معـاون صنایـع حمل‌ونقـل وزارت صنعت، معدن و تجارت با اعلام اینکه پیش‌بینی می‌شـود تا پایان سال ۹۰هزار خودرو وارد کشور شود، گفت: براسـاس آیین‌نامه، اولویت واردات با خودروهـای کمتر از ۱۰ هـزار یورو خواهد بود و پس از آن خودروهـای در بازه قیمتی ۱۰ تا ۲۰ هزار یورویی وارد خواهند شـد. منوچهر منطقی بیان کرد: ارائه خدمات پس از فروش و همچنین گذراندن اسـتانداردهای هشتادوپنج‌گانه از جمله مدارک اصلی درخواسـت شده از شرکت‌های یاد شده است. واردات خودروها صرفا از خودروسازان چینی نخواهد بـود و خودروهای کره‌ای و ژاپنی نیز وارد بازار خواهند شد.

وی ادامه داد: قیمت‌گذاری خودروهای وارداتی در بورس و بر مبنای عرضه و تقاضا انجام خواهد شـد که فرآینـد کنترلـی بهتـری روی قیمت آن خواهـد بـود. اگرچـه در موضـوع واردات بر خودروهای اقتصادی تاکید شـده، اما قیمت این خودروهـا لزوما اقتصـادی نخواهد بـود، زیرا در بورس عرضه می‌شوند.

■ شائبه انحصار

از سـوی دیگـر وقتـی واردات خـودرو بـه شرکت‌های خودروساز واگذار شود باید در انتظار افزایش قیمـت، پایین آمدن کیفیـت و انحصار موجود بازار خودرو بود.

به‌گفته کارشناسـان صنعت اگر تولیدکنندگان خـودرو، انحصـار واردات را هـم در کنـار تولید در دسـت بگیرند، نه‌تنها مشـکل کنونی صنعت و بـازار خـودرو حل نمی‌شـود، بلکه مشـکلات افزون می‌شـود. این رویه گویا به‌نفع شرکت‌های خودروساز چه خصولتی و چه خصوصی در تولید و واردات خواهد شد.

فلسفه واردات

صادق بشیری از کارشناسان صنعت خودرو درباره واردات و تاثیر آن در اسـقاط خودروهای فرسوده و کاهـش آلودگی هوا به صمت گفت: خودرو یکی از مهم‌تریـن آلاینده‌های هوا بوده و سـهم زیادی در آلودگی کلانشهرها دارد. خودروهای موجود کشور چـه داخلی و چـه خارجی، قدیمی بـوده و میزان مصرف سـوخت آنها به‌ویـژه در محصولات داخلی بالاسـت. وی افزود: علاوه‌بر اینکه استاندارد تولید سـوخت‌های کشـور هم جای بحث بسیاری دارد. بنابراین با چنین شـرایطی کار سـختی در اجرای قانون هوای پاک پیش‌رو است.

او اظهـار کرد: براسـاس سـخنان معـاون وزیر صنعت، معدن و تجارت قرار اسـت ۹۰ هزار خودرو وارد کشـور شـود محصولاتی که بیـن ۱۰ تا ۲۰ هزار یورو قیمت داشـته باشـد؛ اما آیـا این تعداد، پاسخگوی چند میلیون خودروهای فرسوده کشور خواهد بـود؟ این آمـار چقـدر در کاهش مصرف سوخت کشور تاثیر دارد؟

این کارشـناس صنعت خودرو در ادامه سـخنان خود تصریح کرد: فلسـفه آزادسازی واردات خودرو تنظیـم بازار بوده و با موضـوع کاهش آلودگی هوا پیگیـری نشـده اگرچه ممکن اسـت در آیین‌نامه اشـاره‌ای هم به موضوع کاهش مصرف سـوخت و آلایندگی خودروها شده باشد.

■ مسئولیت اجتماعی بازرگانان

بشیری با بیان اینکه سرمایه‌گذاری لازم در حوزه کاهش آلایندگی خودرو چه از سـوی شرکت‌های تولیدکننـده و چه واردکنندگان دیده نمی‌شـود، گفـت: انتظـار می‌رود خودروسـازان بـا نوآوری، محصـولات خـود را ارتقـا داده و واردکننـدگان براساس مسـئولیت اجتماعی عمل کنند. به‌عنوان مثال کاتالیست یکی از قطعات ضروری برای کاهش آلایندگی خودرو اعم از ماشین و موتورسیکلت بوده که بسیار گران اسـت؛ به‌طوری که صاحب خودرو انگیزه‌ای برای تعویض آن ندارد.

این کارشـناس حوزه صنعت افزود: خودروسازان و واردکننـدگان درباره پیامد محصـولات و از رده خارج کردن آنها مسـئول هستند و باید با تولید و واردات خـودرو طول عمر مفید آن را اعلام کرده و ترتیبی داده شـود که خودرو نـو جایگزین خودرو قدیمی شود. آیا این موضوع از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در آیین‌نامـه واردات خودرو دیده شده است؟

بشیری با اشاره به اهمیت خدمات پس از فروش و ضرورت راه‌اندازی مراکز تخصصی خدمات پس از فروش اضافه کرد: همچنان کشور در حوزه واردات به‌دنبال محصولات آلاینده اسـت در حالی که باید خودروهای باکیفیت بالا و برقی وارد شود.

■ موانع جایگزینی

این فعـال صنعت خودرو با اشـاره به بورسـی شدن خودروهـای وارداتی گفت: قیمت‌هـای بالا بـا توجه به قدرت خرید پایین مردم، انگیزه را از افراد برای تبدیل به احسـن کردن محصولات فرسـوده می‌گیرد. نرخ خودرو باید منطقی باشـد تا در صورت قدرت خرید، جایگزینی انجام شود. همچنین در دوره‌ای یک سری خودروهای چینی جایگزین خودروهای فرسوده شدند که خود آلاینده‌تر از محصولات قدیمی بودند. بشیری اظهار کرد: اگـر واردات خودرو منحصربه محصولات چینی شود، نمی‌توان انتظار زیادی در کاهش آلودگی هوا داشـت. ضمن اینکه در بحث خودروهای سنگین هـم اروپاییـان خودروهـای از رده خارج خـود را به کشورهای توسعه‌نیافته صادر می‌کنند.

> صادق بشیری: خودروسازان و واردکنندگان درباره پیامد استفاده از محصولات و از رده خارج کردن آنها مسئول هستند

مدل‌های بنام وارد نمی‌شود

در ادامه مهدی دادفر، دبیر انجمن واردکنندگان خودرو در پاسـخ به این پرسـش که چند شرکت واردکننـده موفق به ثبت‌سـفارش بـرای واردات خودرو شـده‌اند به صمـت گفت: براسـاس اخبار منتشر شده، قرار اسـت واردات در مرحله نخست از سـوی خودروسازان انجام شود اگرچه بعید است امسال واردات عملیاتی شود.

او افزود: در ۴ ماه پایانی سـال چه تعداد خودرو می‌توان وارد کرد؟ به‌طور قطع عدد بزرگی نخواهد بود زیرا همچنان تامیـن ارز مورد نیاز و تخصیص آن از سـوی بانک مرکزی با مشکلاتی همراه است؛ همچنین مشخص نیست آیا ثبت‌سفارش خودروها انجام شده یا خیر. وی ادامه داد: اگر امسال واردات خودرو محقق شـود از برندهای مطرح جهان نبوده و براسـاس سخنان مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت خودروها از دو شـرکت رنو و پژو نخواهد بـود همچنین احتمـالا خودروهـای ژاپنی هم در این فهرسـت نیستند. دادفر درباره چرایی این امر عنوان کرد: ژاپن کشـوری بسیار محافظه‌کار است و بازار هدف آن نخسـت امریکا و سپس اروپاست.

در برنامه‌های این خودروساز صادرات محصولات به بازار آسیا در رده آخر قرار دارد.

■ شروط واردات و دردسرهای آن

دبیـر انجمن واردکننـدگان خودرو با اشـاره به انتقـال تکنولوژی به عنوان یکی از شـروط واردات خـودرو، گفت: در این باره پرسـش این اسـت که آیـا نماینـده رسـمی از هیچ یک از شـرکت‌های خودروسـاز در کشـور وجود دارد که به‌واسطه این نمایندگی انتقال دانش و تکنولوژی رخ دهد.

او تاکید کرد: شـاید برای روشـن شدن موضوع بهتـر اسـت شـاخص‌های گزینش شـرکت‌ها با نشـر عمومی اطلاع‌رسـانی شود. منتشـر نشدن این شـاخص‌ها منشـا گلایه برخی از شرکت‌های واردکننده شده است.

دادفـر با بیـان اینکه درحال‌حاضر اگر شـرکتی موفـق بـه ثبت‌سـفارش و واردات خودرو شـده، تولیدکننده اسـت، افزود: شـرکت‌های واردکننده خـودرو و اعضای این انجمن هیـچ کدام موفق به ثبت‌سفارش خودرو نشده‌اند.

وی تاکید کرد: شرکت‌هایی که قرار است خودرو از آنها خریداری و وارد شود و نیز مدل‌ها باید اعلام شود. پیش‌بینی این است با توجه به دستورالعمل‌ها واردات به این زودی رخ ندهد.

■ هدف از واردات

این کارشناس حوزه صنعت خودرو درباره شائبه انحصـار واردات خـودرو در اختیار خودروسـازان اظهار کرد: هدف تنظیم بازار، تعدیل قیمت‌هاست. با درنظر گرفتن این هدف باید پرسید آیا روند فعلی منجربه کاهش التهاب بازار خواهد شـد؟ بعید اسـت زیرا بـا کشـف قیمت در بـورس‌کالا و تدوین تعرفه براسـاس قیمـت فـروش نه‌تنها نرخ‌هـا را کاهش نداده بلکه شـاهد جهش قیمـت خودروها خواهیـم بود؛ به‌ویـژه اینکه این خودروها محصولات سال و نو هستند.

> مهدی دادفر: اعضای انجمن واردکنندگان خودرو هیچ کدام موفق به ثبت‌سفارش خودرو نشده‌اند

سخن پایانی

به‌گفته کارشناسـان صنعت خودرو همچنان پرونده واردات خودرو با اماواگرها بسـیاری همراه است. گویا نخسـتین محموله واردات قرار است از سوی شرکت‌های خودروساز باشد که این امر خود منجربه انحصار تولید و تجارت از سـوی خودروسازان می‌شـود. کارشناسان با اشاره به شروط واردات معتقدند در این قانون، یکی از شـروط انتقال دانش فنی اسـت که خود محل ابهام است. هنگامی که نمایندگان مجلس شـورای اسـلامی در بودجه ۱۴۰۱ پیش‌بینی تحقق ۷۰ درصد مالیات در حوزه خودرو را دارند نباید انتظار وارادات خودرو ارزان‌قیمت داشت. باید بپذیریم توان خرید مردم نسبت‌به خرید محصولات کاهش یافته و قیمت خودروهای سال خارجی خود مشکلاتی را به‌وجود خواهند آورد. این درحالی است که اگر به این گزینه توجه نشود حتی تحقق کسب درآمد از محل مالیات واردات خوردو را نیز نخواهند داشت. گاهی تصمیماتی گرفته می‌شود که در واقع از پیامدهای آن بی‌خبر هستیم.

بازی موش و گربه صمت با محیط‌زیست

زنجیره ارزش در گل‌گهر تکمیل می‌شود

دریچه‌ای کور به‌روی تولیدکنندگان

نیمه تاریک حوزه اکتشاف

در سال‌های اخیر به‌طور مداوم از اکتشاف منابع معدنی عمیق یا پنهان سخن گفته شده، اما به باور کارشناسان اقدامات چندانی در این زمینه صورت نگرفته است.
ظاهراً کمبود سرمایه، پایین بودن دانش فنی، نبود فناوری‌های لازم و قوانین و مقررات دست‌وپاگیر از عوامل موفق نبودن در این حوزه هستند، اما مسئله مهمی که باید به آن توجه کرد، کمبود اطلاعات پایه با مقیاس مناسب است.
برای جبران این عقب ماندگی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی طرح مطالعاتی جدیدی را آغاز کرد که از مهر ماه سال ۱۴۰۰ در خراسان جنوبی کلید خورد و مهر ماه سال ۱۴۰۱ خروجی آن منتشر شده است. با این مقدمه، درحال‌حاضر چشم‌انداز بخش اکتشاف چیست؟

عکس: صمت

افزایش دقت مقیاس

رئیس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی از افزایش ۴ برابری دقت در تغییر مقیاس کاری این سازمان با هدف شناسایی بهتر شواهد اکتشافی موجود در سطح زمین خبر داد.

به گزارش ماین نیوز، علیرضا شهیدی گفت: سازمان زمین شناسی شاخص‌های خود را با شروع دولت سیزدهم تغییر داده و دقت مقیاس‌ها را برای شناسایی بهتر از شواهد موجود در سطح زمین ۴ برابر بیشتر کرده است. وی ادامه داد: در این زمینه استان خراسان جنوبی را به عنوان نمونه آزمایشی انتخاب کردیم و در این استان حدود ۱۲ هزار و ۵۰۰ کیلومتر مربع برداشت‌های اطلاعات پایه خود را در سه لایه، شامل لایه زمین شناسی، ژئوشیمی و زمین شناسی اقتصادی انجام دادیم.

وی باور دارد که انجام این طرح خروجی‌های بسیار خوبی به دنبال داشت که نمونه آن کاهش زمان برداشت اطلاعات پایه در طرح‌ها از سه سال به یک سال است.

به گفته شهیدی؛ با اجرای این طرح ۴۷۰ محدوده معدنی مشخص و به عنوان مثال محدوده نیکل برای نخستین بار در شرق ایران شناسایی شد.

▣ مرجع برگزاری مزایده‌های معدنی

شهیدی از واگذاری مزایده‌های اکتشافی به سازمان ایمیدرو خبر داد و گفت: بر اساس تفاهم از این پس همه مزایده‌ها از سوی این سازمان انجام می‌شود. رئیس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور با اشاره به آغاز اکتشافات جدید معدنی در سه استان قم، مرکزی و اصفهان از اول آذرماه افزود: در ادامه این طرح، مشخص کردیم که اکتشافات معدنی را در مناطقی مانند خراسان جنوبی و کردستان که از نظر وجود ذخایر معدنی اولویت دارند، انجام دهیم و پس از آن استان آذربایجان غربی در اولویت اکتشافات جدید معدنی خواهد بود.

شهیدی گفت: سازمان زمین شناسی از لایه ژئوفیزیک هوابرد در کنار اکتشاف در سطح هم بهره می‌برد که هدف ما از این نوع اکتشاف، کشف ذخایر پنهانی است که هیچ آثار و ردی از آنها در سطح زمین وجود ندارد.

▣ چالش کمبود نیروی انسانی

شهیدی در گفت‌وگو با معدن مدیا معضل اصلی سازمان زمین‌شناسی را کمبود نیروی متخصص عنوان کرد و آن را از تبعات اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و کوچک‌کردن سازمان‌های دولتی دانست. وی افزود: در برنامه توسعه ششم، حدود صد نفر از نیروهای متخصص باسابقه از سازمان خارج شدند و جایگزینی نداشتند.

شهیدی تاکید کرد: سازمان زمین‌شناسی یک سیستم تخصصی حاکمیتی است و نباید مانند سایر سازمان‌های دولتی با آن برخورد شود؛ این سیاست اشتباهی است که تمام سازمان‌های دولتی را با یک مقیاس کوچک کنیم.

معاون وزیر صمت بیان کرد: ورودی و خروجی دانشگاه‌ها در رشته زمین‌شناسی به ترتیب حدود ۵۰ و ۴۵ درصد کاهش پیدا کرده است و ما در بخش خصوصی نیز با چالش نیروی متخصص مواجه هستیم.

هشدار کارشناسان

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) راه کار اصلاح ساختار اکتشاف در کشور را برنامه‌ریزی برای اکتشاف سراسری مواد معدنی از جمله سنگ آهن دانست و گفت: تاکنون اقدامات عملیاتی جدی برای انجام نگرفته است. به گزارش ماین نیوز، اردشیر سعد محمدی اظهارکرد: کارشناسان بخش معدن و صنایع معدنی چندین سال است که به صورت جدی هشدار داده‌اند که با روند موجود اکتشافات، دیری نمی گذرد که ذخیره بعضی مواد معدنی از جمله سنگ آهن به پایان می‌رسد و این موضوع جدیدی نیست. وی افزود: براساس آخرین ویرایش مطالعات طرح جامع فولاد کشور، ذخیره زمین شناسی سنگ آهن پنج میلیارد تن و ذخیره قابل استخراج آن ۲.۹ میلیارد تن تخمین زده می‌شود.

▣ ذخیره اندک سنگ آهن

سعد محمدی در ادامه سخنان خود گفت: چنانچه اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ تحقق یابد و به تولید سالیانه ۵۵ میلیون تن فولاد خام برسیم، سالانه ۱۶۰ تا ۱۶۹ میلیون تن سنگ آهن نیاز است، بنابراین ذخایر موجود تا چند سال نیاز بخش تولید فولاد را در سال‌های پیش رو خواهد داد. وی گفت: استخراج از معادن در اعماق زمین نیز راه دیگری است که در میان مدت امکان دارد، بتوان آن را پیگیری کرد، اما این راه درحال‌حاضر صرفه اقتصادی ندارد، ولی در صورت افزایش قیمت‌ها، ممکن است توجیه اقتصادی پیدا کند.

▣ توجه به معادن کوچک و متوسط

مدیرعامل «و معادن» در ادامه سخنان خود به ضرورت برنامه‌ریزی برای استخراج معادن کوچک و متوسط اشاره کرد و گفت: این اقدام راهکاری دیگر برای تأمین سنگ آهن مورد نیاز در سال‌های پیش رو است. سعد محمدی واردات سنگ آهن از کشورهایی مانند استرالیا را راهکار دیگری برای جبران کمبود سنگ آهن دانست اما هزینه بالای حمل را یکی از اساسی‌ترین مشکلات این روش معرفی کرد. وی افزود: مشکل دیگر این است که اسکله‌های کشور عمق کمی دارند و به این علت نمی‌توان از کشتی‌های کیپ‌سایز Capesize استفاده کرد. این کشتی‌ها بزرگترین نوع باری فله‌بر است که برای حمل مواد معدنی مانند سنگ‌آهن و زغال سنگ به کار می‌رود و توان که توان حمل ۱۱۰۰ تا ۲۰۰۰ dwt را دارد.

▣ آسیب‌های گره زدن فولاد و واردات

سعد محمدی ادامه داد: مانع جدی دیگر بر سر راه واردات تحریم‌های اقتصادی است. بنابراین گره زدن صنعت فولاد کشور به واردات از اساس امری اشتباه است، زیرا در صورت تحریم، تمام زنجیره فولاد کشور با مشکل مواجه خواهد شد.

وی بار دیگر تاکید کرد: راه‌حل اصلی تأمین خوراک کارخانه‌های فولاد سازی، فعالیت جدی و تمرکز بر موضوع اکتشاف است.

سخن پایانی

در پایان باید به این نکته اشاره کرد که علی‌رغم اقدامات انجام شده بخش اکتشاف هنوز چالش‌های جدی و متعددی روبه‌روست که اهم آنها عبارتند از:

فقدان طرح و برنامه متوازن و متناسب با ظرفیت‌های متنوع و گسترده کشور از سوی متولیان امر، تخصیص نیافتن منابع مالی متناسب با ظرفیت‌های بالقوه زمین شناسی کشور، ناهماهنگی و همکاری نکردن دستگاه‌های مسئول صدور مجوزهای اکتشاف، ممنوعیت صدور مجوز در بخش زیادی از پهنه‌های مستعد معدنی به بهانه‌هایی مانند تداخل با عرصه‌های زیست محیطی، مرتعی، جنگلی، نظامی، شهری، روستایی، نفتی و سایر تاسیسات و ابنیه صنعتی و کشاورزی و امثال آن، محدودیت‌ها و زمان‌بر بودن مقررات مربوط به آزادسازی محدوده‌های بدون فعالیت و بروکراسی فرآیندهای مربوطه، فقدان دسترسی کافی و ارزان به تجهیزات و ادوات فنی مورد نیاز اکتشاف و محدودیت‌های وارداتی مربوطه، نگاه سنتی و غیر علمی متولیان قانون‌گذاری و اجرایی بخش معدن به مقوله اکتشاف و کمبود منابع انسانی.

چاه‌های غیرمجاز با همکاری مالکین این چاه‌ها پر و مسلوب‌المنفعه می‌شوند

مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای زنجان در جلسه شورای حفظ حقوق بیت‌المال استان ،گفت:برخی از چاه‌های غیرمجاز با همکاری مالکین این چاه‌ها پر و مسلوب‌المنفعه می‌شوند.

به گزاش خبرنگار صمت، حجت‌الاسلام اسماعیل صادقی‌نیارکی افزود: با برگزاری جلسات خوب و راهگشا شورای حفظ حقوق بیت‌المال که جز اولویت های قوه قضاییه است شاهد رفع برخی مشکلات و موانع در اجرای برنامه‌ها در دستگاه‌های اجرایی هستیم.

رئیس کل دادگستری استان گفت: بر اجرای دقیق حقوق عامه تاکید کرد و اظهار داشت: همه اعضای شورا باید با جدیت و با احساس مسئولیت وظایف محوله را مورد اهتمام قرار داده و در احیای حقوق عامه تلاش کنند.

صادقی نیارکی در خصوص پُرکردن چاه‌های غیرمجاز که تعداد آنها در استان کم نیست تاکید کرد:این چاه‌ها با اولویت در دستور کار دستگاه متولی قرار بگیرد و آب منطقه‌ای با فوریت نسبت به مسلوب‌المنفعه و پر کردن چاه‌های غیرمجاز قبل از فرا رسیدن فصل کشت و بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی اقدام نماید.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای زنجان نیز در این جلسه ضمن ارائه گزارشی از سیمای منابع آب استان گفت: برخی از چاه‌های غیرمجاز توسط خود مالکین این چاه‌ها پر و مسلوب‌المنفعه می‌شوند و برخی دیگر که همکاری ندارند از طریق مقامات قضایی و نیروی انتظامی اقدام می‌گردند.

اسماعیل افشاری با اشاره به اینکه، این شرکت با تمام قوا و در اسرع وقت نسبت به پر و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه‌های غیرمجاز اقدام کرده است خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۱ تعداد ۱۱۰ حلقه چاه غیرمجاز تاکنون مسدود شده است و در سال ۱۴۰۰ این تعداد به ۱۷۵ حلقه تا پایان سال رسیده بود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت
اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان

شناسه ۱۱۱۴۹۴۷

اصلاحیه آگهی مزایده

محدوده‌های اکتشافی، گواهی کشف، پروانه بهره‌برداری و مجوز برداشت استان اصفهان پاییز ۱۴۰۱

پیرو آگهی مزایده عمومی مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴، به اطلاع می‌رساند که مزایده عمومی این اداره کل برای محدوده‌های اکتشافی به شماره مزایده ۵۰۰۱۰۰۳۵۵۸۰۰۰۰۰۱ و محدوده‌های گواهی کشف، بهره‌برداری و مجوز برداشت به شماره مزایده ۵۰۰۱۰۰۳۵۵۸۰۰۰۰۰۲ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir برگزار می‌گردد. متقاضیان شرکت در مزایده می‌بایست جهت دریافت اسناد مزایده از ساعت ۱۰ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۳ لغایت ساعت ۱۹ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۳ به سامانه ستاد مراجعه و اسناد را دریافت نموده و نسبت به اسکن و بارگذاری اسناد در سامانه اقدام نمایند. مهلت ارائه پیشنهاد از تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۳ تا ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ می‌باشد.

«باتوجه به محدودیت‌های سامانه ستاد، تنها متقاضیانی که تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۳ در سامانه ستاد اقدام به دریافت اسناد و بارگذاری آنها نموده‌اند تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ مجاز به اعلام قیمت پیشنهادی در سامانه ستاد می‌باشند. در غیر این صورت امکان بارگذاری و ارائه قیمت پیشنهادی میسر نمی‌باشد.»

زمان بازگشایی پاکات الکترونیکی و اسناد مزایده روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۱/۰۹/۲۸ راس ساعت ۱۰ صبح در محل اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان می‌باشد. متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر درخصوص این سامانه می‌توانند با شماره تماس ۴۱۹۳۴-۰۲۱ پشتیبانی سامانه ستاد تماس حاصل نموده و «صرفا جهت اطلاع و مشاهده اطلاعات مزایده» به آدرس الکترونیکی http://esf.mimt.gov.ir اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان مراجعه نمایند. متقاضیان می‌بایست تمامی مدارک مورد نیاز را با امضاء دیجیتال و از طریق سامانه ستاد بارگذاری و ارسال نمایند و مدارک کاغذی (پاکت الف) دربرگیرنده ضمانت‌نامه بانکی (به صورت الکترونیکی) و یا برگ واریز نقدی، به دبیرخانه اداره کل به نشانی اصفهان- خیابان ۲۲ بهمن- مجتمع اداری غدیر تلفن: ۵- ۳۲۶۴۵۸۷۰، کدپستی ۸۱۵۸۷-۱۴۱۸۱ حداکثر تا مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۶ به‌صورت فیزیکی ثبت دبیرخانه این اداره کل نموده و رسید دریافت نمایند. همچنین نقشه محدوده‌های معدنی براساس کد کاداستر اعلام شده در مزایده در سامانه کاداستر معادن کشور به نشانی www.cadastre.mimt.gov.ir در قسمت نقشه قابل مشاهده می‌باشد.

روابط عمومی اداره کل صنعت، معدن و تجارت اصفهان

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

شماره: ۵۲۴۵۷۵۵۹

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: تعمیر ترانس ۴۰ مگاولت آمپر پست برق ۹ به شماره سریال ۲۵۰۷۳۵
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۹ ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت pim.ksc.ir ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ خرید اسناد تخصصی)
دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس Pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۱
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز - کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۶۴۱۸-۳۲۱۳-۰۶۱ **ایمیل:** E.HEIBATI@KSC.IR
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۰۵
روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

مزایده عمومی (نوبت دوم)

شرکت خدمات دریایی و مهندسی کشتیرانی قشم در نظر دارد مزایده عمومی به شماره TN/۱۴۰۱/۰۸ (نوبت دوم) با موضوع فروش قطعات یدکی و ماشین‌آلات راه‌سازی نو و مستعمل که مشخصات آن به‌طور کامل در اسناد مزایده ذکر گردیده است را برگزار نماید.

از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط دعوت می‌شود ضمن دریافت اطلاعات شرایط کلی مزایده و مستندات از طریق مراجعه به تارنمای شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران به نشانی www.irisl.net نسبت به تکمیل اسناد اقدام و به دفتر حراست شرکت واقع در تهران- شیان- میدان شهید طجرلو- خیابان طجرلوی شرقی- شماره ۶۳- طبقه پنجم- کدپستی ۱۶۷۸۶۹۵۱۸۰ شرکت خدمات دریایی و مهندسی کشتیرانی قشم حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۰ تحویل نمایند.

همچنین در صورت سوال یا ابهام درخصوص شرایط مزایده، شماره تماس ۷۲۴۱۵۳۰۳- ۰۲۱ (آقای حمید جان‌نثاری) و یا رایانامه به نشانی jannesari@ramouz.com پاسخگوی متقاضیان می‌باشد.

شرکت خدمات دریایی و مهندسی کشتیرانی قشم

یادداشت

متولی آموزش پژوهش و فناوری کیست؟

علی معصومی- دبیر کل انجمن تحقیق و توسعه و نوآوری صنایع و معادن ایران

برای بررسی نقش آموزش در تکمیل زنجیره ارزش معـدن و افزایـش بهـره‌وری باید دو دیـدگاه ملی و بنگاهی را مد نظر قرار داد.

از منظـر ملـی می‌تـوان گفت در حـال حاضر در کشور برنامه‌ای مشـخص برای رصد کیفیت آموزش و بررسی نیازهای امروز و آینده وجود ندارد؛ به‌عبارت دیگر هیچ تفسـیر دقیقی از وضعیت موجود در دست نیست و نمی‌دانیم نقاط قوت و ضعف ما چه در بخش رسمی و دانشـگاهی و چه حوزه کاربردی و عملیاتی کجا اسـت؛ بنابراین هرچند می‌توان آمار شاغلان به تحصیل مثلا دانشجویان یا فارغ‌التحصیلان و مانند آن را ارائه کرد امـا اینکه آموزش‌ها چقدر توان کاربردی افراد را افزایش داده‌اند، نامعلوم است.

این بحث مهم و مفصلی اسـت اما در سطح کلان، کسی به دنبال یافتن پاسخ آن نیست.

پیش‌تـر معاونـت آمـوزش، پژوهـش و فنـاوری وزارتخانه مسـئول رسـیدگی به این موضوع و یافتن پاسخ این پرسش بود اما متاسفانه در دولت جدید این معاونت منحل شد.

خلاصه اینکه می‌توان گفـت در مقیاس ملی هیچ برنامه‌ای در این زمینه وجـود ندارد و نمی‌دانیم قرار اسـت در حوزه آموزش معدن چه کاری انجام دهیم. به‌صـورت پراکنده کارهایی انجام می‌شـود، اما چون جامعیت ندارد و برای بازه زمانی بلندمدت برنامه‌ریزی نشده، تاثیرگذار هم نخواهد بود.

از منظـر بنگاهی، شـاید بسـته به سـلیقه و نیاز هلدینگ‌ها و بنگاه‌ها هرازگاهی دوره‌هایی آموزشـی برگزار شود. حتی اسـاتیدی از خارج از کشور دعوت می‌شـوند تا نیروی انسانی خود را کارآمدتر کنند، اما این را نمی‌توان به کل بنگاه‌های معدنی تعمیم داد.

به‌عبـارت دیگـر شـرکت‌هایی کـه ایـن موضوع برای‌شان دارای اهمیت است و آموزش‌های کاربردی در اختیار پرسـنل خـود قرار می‌دهند، کم و شـاید انگشت‌شـمار باشـد؛ به ایـن ترتیب نمی‌تـوان ادعا کـرد بنگاه‌های معدنی کشـور، در حوزه آموزش‌های کوتاه‌مدت نیازسـنجی و براساس اولویت‌ها دوره‌های مهارت‌افزایی برگزار می‌کنند.

البتـه نمی‌توان گفت آمـوزش ۱۰۰ درصد برعهده بنگاه‌ها اسـت و ربطـی به وزارتخانه نـدارد. بالعکس اهمیت موضوع به حدی اسـت که نیازمند محوریت و زعامتی قدرتمند و یکپارچه اسـت و وزارتخانه باید آن را رهبری کند.

پیش‌بینـی شـده بود ایـن موضوعـات را معاونت آموزش، پژوهش و فنـاوری وزارتخانه مورد پیگیری قـرار دهد، اما چنانکه گفته شـد امروز دیگر بسـاط آن برچیده شـده اسـت. این در حالی اسـت که اگر چارت سـازمانی وزارت صنعت، اقتصاد و تجارت ژاپن (یعنی کشوری که به اتفاق باور داریم بسیار پیشرو و توسعه‌یافته است) مورد بررسـی قرار گیرد، مشاهده خواهد شد موضوع آموزش در آن دیده شده و به‌دقت مورد بررسی قرار گرفته است و وزارتخانه در این حوزه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی می‌کند.

با کمال تاسـف باید اعتراف کـرد بخش بزرگی از فعـالان حوزه معدن در کشـور ما بر ایـن باورند که نیـازی چندانی بـه آمـوزش و برگـزاری دوره‌های بازآموزی نیست یا اگر هست بنگاه‌های اقتصادی باید آن را برای پرسنل خود تعریف کنند و ارائه دهند. در حالی که برای برگزاری دوره‌های کوچک در بنگاه‌های اقتصـادی هـم دولت باید کمک کنـد و آنها را مورد حمایت قـرار دهد، زیرا بنگاه‌های ما بیشـتر کوچک یا متوسط‌مقیاس هسـتند و در چنین مجموعه‌هایی معمولا مدیر منابع انسـانی یا آموزش وجود ندارد که مسئول توجه و رسیدگی به این امور باشد.

در مجموعه‌های بزرگ‌تر هم که امکانات لازم برای توجه به حوزه آموزش فراهم اسـت، باید نیازسـنجی صورت گیرد و این کار هم بیشتر از دولت برمی‌آید.

به‌عنوان مثـال بنگاه معدنی زیادی در زمینه تولید سـنگ‌های معدنی فعالیت دارند که تعداد پرسنل هر کدام از این بنگاه‌ها بسـته به نیاز آنها متغیر اسـت؛ بنابراین امکان نیازسنجی آموزشی یا بکارگیری مدیر آمـوزش یا مدیر منابع انسـانی عملا منتفی اسـت؛ بنابراین باز هم باید دولت مداخله کند و ضرورت‌های آموزشی را شناسایی و برای آن برنامه‌ریزی کند.

در گذشـته‌ای نه‌چنـدان دور، ایـن موضـوع در وزارتخانـه پیگیـری می‌شـد، ردیفـی خـاص برای بودجه‌هـای آموزشـی وجـود داشـت و در قالب آن کمک‌هایی تعریف می‌شـد که به دوره‌های آموزشی تعلـق می‌گرفـت و بنگاه‌های معدنـی از آن امکانات استفاده می‌کردند، اما در حال حاضر، چنین حمایتی دیگـر وجود ندارد و می‌توان گفت برنامه تشـویقی و حمایتی برای آموزش که یکی از ارکان اصلی توسـعه حوزه معدن کشور است، وجود ندارد.

ناگفتـه نمانـد که هنـوز تعدادی مرکز آموزشـی فعـال وجود دارد، امـا اقدامات آنها محـدود و بدون برنامه‌ریزی اسـت و نمی‌تواند بخش معدن را به‌سوی بهره‌وری بیشتر سوق دهد.

بازار نقره داغ شد

انتظار می‌رود تقاضای جهانی برای نقره امسـال با ۱۶ درصد افزایش به ۱.۲۱ میلیارد اونس برسـد که بزرگ‌ترین کسری در دهه‌های اخیر را رقم خواهد زد.

به‌گزارش دنیای معدن، پیش‌بینی شـده امسال اسـتفاده از نقره، برای سـاخت جواهرات، ظروف نقره، شمش و سکه برای سرمایه‌گذاری خرد به سـطوح بی‌سابقه‌ای برسـد. علاوه بر این، با افزایش وسایل الکترونیکی در خودروها، نقره بیشتری به‌مصرف خواهد رسید، اما این بخش تنها حدود ۵ درصـد کل تقاضا را به خـود اختصاص می‌دهد و حدود ۱۰ درصد دیگر از تقاضای بازار هم مربوط به سـازندگان پنل‌های خورشیدی است.گزارش‌ها نشـان می‌دهد در سال جاری تقاضا برای نقره در هند حدود ۲ برابر شده، زیرا خریداران باتوجه به افت نرخ درصدد برآمده‌اند تا کاهش ذخیره در ۲ سال گذشته را جبران کنند. البته انتظار می‌رود به‌واسطه افزایش تقاضای صنایعی مانند پانل‌های خورشـیدی و خودروسـازی، کسـری عرضه نقره در سـال‌های آینده بیشتر شـود، اما به‌اندازه سال ۲۰۲۲ نخواهد بود. نقره ذخیره‌شـده در انبارهای لندن و نیویورک که ازسوی قراردادهای کومکس و انجمن بازار شـمش لندن نظارت می‌شـود، امسـال حدود ۳۷۰ میلیون اونس یا ۲۵ درصد کاهش یافته، اما گفته می‌شـود هنوز مقدار زیادی نقره باقی مانده است. براساس گزارش رویترز، نرخ نقره امسال حدود ۱۰ درصد کاهش یافته و به ۲۱ دلار در هر اونس رسـیده که بیشـتر به‌دلیل فروش نقره از سوی سـرمایه‌گذاران مالی در واکنش به افزایش بازده اوراق قرضه ایالات‌متحده و تقویت دلار است.

در گزارش صمت پیامدهای کم‌لطفی وزارتخانه به طبیعت مورد بررسی قرار گرفت

بازی موش و گربه صمت با محیط‌زیست

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

مزایـده واگذاری بیش از ۵ هزار محدوده معدنی راکد، از ۲۶ مهر آغاز شـده و تا ۲۶ آذر ادامه خواهد داشـت. شـاید افزوده شدن این تعداد از معادن به چرخه تولید، برای زیرمجموعه معدنی وزارت صمت دسـتاورد مثبتی به‌شـمار رود، اما روشن است که چه ضربه سنگینی بر پیکره محیط‌زیست وارد خواهد آورد.

وزارت صمت بارها در برابر این پرسش قرار گرفته که چه راهکاری برای جبران خسارت‌های توسـعه معدنکاری به طبیعت در نظر گرفته، اما تاکنون هیچ پاسخ روشنی ارائه نشده تا دغدغه فعالان محیط‌زیست را کاهش دهد.

در گـزارش امـروز صفحـه معـدن روزنامه صمت تـورج فتحی، معـاون دفتر حفاظت آب و خاک سـازمان محیط‌زیست به ترک‌فعل وزارتخانه در تهیه ضوابط زیست‌محیطی اشاره می‌کند و رضا اقتدار، مدیر کل دفتر زیستگاه‌ها و امورمناطق سـازمان حفاظت محیط‌زیست از چالش‌های احیا و بازسازی محدوده‌های معدنی می‌گوید.

عکس: آیدا فریدی

هـر جایـی کـه فعالیت‌هـای انسـانی باعـث تداخـل بـا حوزه محیط‌زیسـت شـود، سـازمان حفاظت محیط‌زیسـت وظیفه دارد مداخله و برای پیشگیری از تخریب محیط‌زیست یا کم کردن آثار و کنترل آلودگی‌ها اقدام کند

حرکت بر مدار هیچ

تـورج فتحـی- معـاون دفتـر حفاظـت آب و خاک سـازمان محیط‌زیست: شنیدن خبر برگزاری پی‌درپی مزایده‌های معدنی بسیار ناگوار و نگران‌کننده اسـت، زیرا واگـذاری این تعداد معدن آثـار تخریبی گسـترده‌ای در محیط‌زیسـت به جا خواهد گذاشت؛ به‌ویژه این آسـیب‌ها در غیاب ضوابط و استانداردهای زیسـت‌محیطی پررنگ‌تر اسـت. در واقـع بدون آنکه دستورالعملی تاییدشـده وجود داشته باشد، نمی‌توان این حجم از فعالیت‌های تخریب‌کننده را مدیریت کرد.

سـازمان محیط‌زیسـت، باتوجه به مذاکراتی که با وزارت صمت داشـت، از مدتـی قبل تهیه پیش‌نویس ضوابـط محیط‌زیسـتی را به همت پژوهشـکده علوم زمیـن سـازمان زمین‌شناسـی آغاز کرد. بـرای تهیه ایـن پیش‌نویس انواع فعالیت‌هـای معدنی، روش‌های اکتشـاف، اسـتخراج و بهره‌برداری و دیگر جزئیات و نکات مربوط به معدنکاری جزء به جزء مورد بررسـی قرار گرفته و دسـتورالعملی جامع و کامل تهیه شـده است.

بـرای تکمیل ایـن پیش‌نویس، تیمـی از محققان، اسـاتید دانشـگاهی و کارشناسـان خبـره سـازمان زمین‌شناسـی کشـور گرد هم آمدند و بعد از گذشت یک سـال، تدوین و تنظیم ایـن مجموعه از ضوابط و مقررات زیر نظر سـازمان محیط‌زیسـت به سـرانجام رسید.

امـا در حـال حاضـر بیـش از ۹ ماه اسـت که به امید نهایی شـدن این پیش‌نویـس در حال مکاتبه با مسئولان بخش‌های گوناگون وزارت صمت هستیم اما هنوز به هیچ نتیجه نرسیده‌ایم.

▣ اگر و فقط اگر...

اگر ایـن پیش‌نویـس به‌موقـع به تصویـب هیات وزیـران می‌رسـید و ابـلاغ و اجرا می‌شـد، نگرانی از واگذاری معادن به حداقل می‌رسـید، زیرا معدنکاران می‌توانسـتند بـا علم و آگاهی از این قواعد دسـت به عمل بزنند و می‌شـد امیدوار بود کـه آثار تخریبی و آلودگـی در حداقل ممکـن کنترل شـود، اما وزارت صمت تاکنون در انجام مسئولیت خود کوتاهی کرده و هنـوز این پیش‌نویس را برای تصویب در اختیار هیات دولت قرار نداده است.

برای روشن شدن تکلیف این پیش‌نویس بارها شخصا موضوع را پیگیری کرده‌ام اما به نتیجه نرسیده‌ام. علاوه بر این همکارانم در سازمان محیط‌زیست هم مکررا به وزارت صمـت مراجعه کرده و بـا معاون معدنی، دفتر حقوقی و دفتر ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست وزارت مذاکرات چهره به چهره داشـته‌اند و بارها درخواست کرده‌ایـم که بـرای اجرایی شـدن ایـن پیش‌نویس همکاری کنند.

البته در مذاکرات رودررو قول همکاری داده می‌شود امـا در عرصه عمل اتفاق عکـس آن رخ می‌دهد. مثلا یا در جلسـات شـرکت نمی‌کنند یا در صورت حضور بررسـی موضوعات مطرح‌شـده را به جلسـات بعدی موکول می‌کنند و در جلسـات بعـدی افراد جدیدی حاضر می‌شـوند کـه نظرات گروه قبلـی را به چالش می‌کشند و کار از اول آغاز می‌شود.

▣ استراتژی همکاری نکردن تعمدی

از آنجایی که براسـاس اسناد بالادستی (مثل قانون اساسـی و قانون معادن) متولی معدن کشـور وزارت صمـت اسـت، همه فعالیت‌هـا در این بخـش باید با محوریت آنها انجام شـود. البته برخی از دستگاه‌های دیگر هم مسئولیت‌هایی در زمینه مدیریت بخش معدن دارند. یکی از این دسـتگاه‌ها سـازمان محیط‌زیسـت اسـت که در موضوع حفاظت از محیط‌زیسـت نقش محوری دارد. پس هر جایی که فعالیت‌های انسـانی با حوزه محیط‌زیست تداخل پیدا کند، سازمان حفاظت محیط‌زیست وظیفه دارد مداخله و برای پیشگیری از تخریب یا کم کردن آثار و کنترل آسیب اقدام کند.

فعالیـت معـادن بـا الزامـات سـازمان حفاظـت محیط‌زیسـت تداخـل دارد. در نتیجـه وزارت صمت از نظـر قانونی مکلف اسـت در این زمینه با سـازمان محیط‌زیست همکاری داشته باشد.

در ماده ۱۱۶ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن که سال ۹۲ به تصویب رسید تاکید شده وزارت صنعت، معدن و تجـارت باید حداکثر ظـرف مدت ۶ ماه، با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست، ضوابط زیست‌محیطی فعالیت‌هـای معدنی را تهیه کنـد و بعد از تصویب در هیات دولت به اجرا بگذارد.

بر این اسـاس این ضوابط باید در نهایت تا اواسـط سـال ۹۳ تهیه می‌شـد، اما وزارت صمت تا امروز که در سـال ۱۴۰۱ هسـتیم، اجرای این کار را به تعویق انداخته و هیچ اقدامی در این زمینه انجام نداده است. یعنی بیش از ۸ سـال و نیم اسـت کـه در این زمینه ترک‌فعل کرده اسـت. به‌نظر من امروز باید از سازمان بازرسـی کل کشور پرسـید که چرا بعد از گذشت ۸ سـال و پایان مهلت وزارت صمت بـرای تهیه ضوابط زیسـت‌محیطی، این مجموعه را مورد بازخواست قرار نمی‌دهد.

▣ مقاومتی سخت و فرساینده

سـازمان محیط‌زیسـت برای جبران این ترک‌فعل طولانی‌مدت وزارت صمت با تخصیص چندصد میلیون تومان اعتبـار، قـراردادی با پژوهشـکده علوم زمین زیرمجموعه سـازمان زمین‌شناسی، ذیل وزارت صمت منعقد کرد تا پیش‌نویس فوق تهیه شـود و همان‌طور که اشـاره شد از خرداد سال این پیش‌نویس روی میز وزارت صمت قرار گرفته است.

ما قرارداد بسته، پیش‌نویس را تهیه کرده، مکاتبات لازم را انجام داده و بارها درخواسـت جلسه داشته‌ایم، امـا معاونت معدنـی وزارت صمت همچنـان در برابر نهایی شـدن این پیش‌نویس مقاومت می‌کند.

▣ مراجع ذی‌صلاح رسیدگی

چنـد مرجـع در بدنـه دولـت هسـتند کـه صلاحیـت ورود به موضـوع را دارنـد؛ اول معاونـت حقوقی رئیس‌جمهـوری. امروز ایـن معاونـت می‌توانـد روی موضوع تمرکـز کند و از وزیـر صمـت بپرسـد که چرا بـه تکلیـف قانونی خـود در تهیه ضوابط زیسـت‌محیطی عمـب نکرده یا چرا امـروز که محیط‌زیسـت از بیت‌المـال هزینه کـرده و ایـن کار را انجـام داده، همـکاری لازم را انجـام نمی‌دهـد. همین‌طور می‌تواند رأسـا دسـتور همـکاری دهـد؛ به‌عبارت دیگـر علاوه بـر اینکه به موضـوع ترک‌فعل ورود پیدا می‌کنـد، می‌تواند وزارت صمت را مکلف به همکاری با سـازمان محیط‌زیسـت کند.

شـورای‌عالی معادن هم مرجع ذی‌صلاح دیگر است که معاون اول رئیس‌جمهوری مسـئول اول این شورا اسـت؛ در نتیجه آقای مخبر می‌تواند بلافاصله بعد از تشکیل نخسـتین جلسه شورای‌عالی معادن به وزارت صمـت تذکر دهد که همراهی و همکاری لازم را برای ارائه ضوابط زیست‌محیطی به هیات وزیران انجام دهد.

عـلاوه بر این در همـه وزارتخانه‌ها دفتر بازرسـی، ارزیابی عملکرد و پاسـخگویی به شکایات وجود دارد که می‌تواند عملکرد وزارتخانه را بررسی کند، در مقام پرسـش برآید و خواهان پاسـخگویی دستگاه مربوطه باشد.

سـازمان محیط‌زیسـت برای اثبـات ادعاهای خود در ایـن زمینه، مسـتندات لازم را گـردآوری کرده و می‌تواند آنها را هم در اختیار رسـانه‌ها قرار دهد و هم به دستگاه‌های نظارتی ارائه کند.

> اقدامات انجام‌شده ازسوی معدنکاران معمولا محدود به کاشت گیاه است که در واقع مشکل دیگری بر مشکلات منطقه اضافه می‌کند، زیرا اغلب فضای سبزی با گونه‌های غیربومی ایجاد می‌شود که حفظ و نگهداری آن بار سنگینی بر دوش محیط‌زیست منطقه خواهد بود

محیط‌زیست در انتظار

رضا اقتدار- مدیر کل دفتر زیستگاه‌ها و امور مناطق سازمان حفاظت محیط‌زیست: دستکاری انسان در طبیعت برای استخراج، فرآوری و استحصال ماده معدنی محیط‌زیسـت را به‌شدت تحت تاثیر قرار می‌دهـد و منابع آب، هوا و خاک را به‌خطر می‌اندازد؛ بنابراین ورود تعداد زیادی از معادن به چرخه تولید بار سنگینی را بر دوش محیط‌زیست اضافه خواهد کرد.

سازمان محیط‌زیسـت براساس تبصره ماده ۳ قانون حفاظت خاک و ماده ۱۱ قانون آلودگی هوا به موضوع پیشگیری از آلودگی محیط‌زیست وارد شده و ضوابط زیست‌محیطی جدیدی تنظیم و تدوین کرده تا بتواند براسـاس آن تخریب‌ها را کنترل و آسـیب‌ها را مهار کند. این دسـتورالعمل که به همه جوانب معدنکاری از اکتشاف و استخراج گرفته تا مرحله بازسازی و احیا پرداخته در حال حاضر در انتظار تایید و تصویب است.

▣ باری مضاعف بر دوش طبیعت

در قانون فعلی معادن که به تصویب مجلس رسیده، بخشـی از حقوق دولتی معادن کـه به خزانه عمومی دولـت واریز می‌شـود باید در اختیار سـازمان منابع طبیعی قرار گیـرد تا برای بازسـازی معادن متروکه هزینه شود.

علاوه بر این مصوبه زیست‌محیطی سال ۸۴ دولت، بهره‌بـردار را مکلف کـرده که برای احیا و بازسـازی محدوده معدنی اقدام کند.

عملیات احیا و بازسـازی محدوده‌های معدنی باید در دو مرحله صورت گیرد؛ مرحله اول همزمان با آغاز فعالیـت معدنی اسـت و از ابتـدای باطله‌برداری باید اقدامات لازم برای ترمیم بافت آسیب‌دیده شروع شود و تا پایان ذخیره معدن ادامه پیدا کند. در این مرحله اقدامات معدنکاران معمولا محدود به کاشـت گیاهان و درختـان برای ایجاد ۱۰ درصد پوشـش گیاهی در منطقه است. باید گفت این اقدام نه‌تنها مفید نیست، بلکه مشکل دیگری بر مشکلات منطقه اضافه می‌کند زیرا این فضای سـبز اغلب با گونه‌های غیربومی ایجاد می‌شـود و حفظ و نگهداری آن بار سنگینی بر دوش محیط‌زیست منطقه خواهد بود.

مرحله دوم زمانی آغاز می‌شود که وزارت صمت یک معـدن را متروکه اعلام کند. در حال حاضر حتی یک نمونـه هم وجود ندارد که عملیات معدنی پایان یافته و فاز بازسازی انجام شـده باشد، زیرا اساسا در کشور جایی به‌نام معدن متروکه وجود ندارد و در حال حاضر همه در تلاش هستند تا معادنی را که ده‌ها سال است متروک و بی‌استفاده مانده‌اند، دوباره فعال کنند.

▣ منظور از احیا چیست؟

منظور از احیا و بازسـازی محیط‌زیسـت محدوده معدنی صرفا بازسـازی پوشش گیاهی منطقه نیست، بلکه باید روش‌هایی را به کار برد تا خاک ترمیم شود و تا جای ممکن کیفیت قبلی خود را به‌دست آورد. در فرآیند بهره‌بـرداری معدن نیز می‌توان خاک نباتی را حفـظ و در جای خاصی دپو کرد؛ بنابراین همزمان با بهره‌برداری از یک معدن، باید عملیات احیا و بازسازی به اجرا درآید، نه اینکه منتظر بمانیم تا ذخیره معدن به پایان برسد و بعد مرحله احیا و بازسازی آغاز شود.

معدندار باید از محیط‌زیست و منابع طبیعی صیانت کنـد و نمی‌توانـد و نباید با فعالیت خـود طبیعت را تخریب کند. نخستین مسـئولیت بهره‌بردار توجه به ضوابط فنی است که ناظر فنی وزارت صمت باید آن را بررسـی کند. اگر بهره‌برداری ضوابط فنی و سایر الزامات از جمله الزامات زیست‌محیطی را رعایـت نکنـد، براسـاس ماده ۲۰ قانـون معادن به او اخطار داده می‌شـود و اگر باز هـم توجه نکند با رأی شورای‌عالی معادن از او سلب صلاحیت می‌شود.

سخن پایانی

مهم‌ترین راهکار برای کنترل آسیب‌های معدنکاری، وضع قوانین و مقررات زیسـت‌محیطی بازدارنده است، امـا متاسـفانه این موضوع در کشـور ما به‌شـدت مورد بی‌توجهـی قـرار گرفتـه اسـت؛ از همین رو جـا دارد اکنون کـه مزایده واگـذاری معادن در حـال برگزاری اسـت و دغدغه‌های محیط‌زیسـتی پررنگ‌تـر از پیش شـده، وزارت صمت با نهایی کـردن پیش‌نویس ضوابط زیسـت‌محیطی جدیـت خـود را در این زمینه نشـان دهد.

گسترش تجارت
سه‌شنبه
اول آذر ۱۴۰۱
۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۲۲ نوامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۰۴
پیاپی ۳۵۲۲
www.Tejaratdaily.com

قطار تجارت ترکیه سریع‌تر از ایران است

کلاه گشاد حمایت بر سر مصرف‌کننده

نرخ مصالح ساختمانی ترمز برید

گزارش خبری

کشورهای جهان، جلوتر از ایران در کسب سهم بازار

ایران از فرصت تجارت با ترکیه بی‌نصیب ماند

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

تجـارت مجموعه‌ای از فعالیت‌های مربوط به واردات و صادرات بوده و برای تعیین میزان رشد تجارت کشور، باید هر دو بعد این مسئله را مورد توجه قرار داد. در طی سـال‌های گذشته، میزان واردات ایران نسبت به صادرات بیشـتر بوده و آمارهای ارائه شده از سوی سازمان گمرک، این مسـئله را تاییـد می‌کنند. حال اگـر به دنبال افزایش صـادرات به‌ویژه صادرات غیرنفتی کشـور هستیم، همواره باید مولفه‌های متعددی را در نظر قرار داده و به بررسـی تمام ابعاد دخیل در این موضوع بپردازیم. با نگاهی به آمار تجارت ایران با کشورهای همسایه درمی‌یابیم هنوز ایران نتوانسته آن‌طور که باید و شاید از ظرفیت کشورهای همسایه استفاده کند. یکی از مهم‌ترین شرکای تجاری ایران، کشور ترکیه بوده و ایران به دلیل داشتن روابط مناسب دیپلماتیک با این کشور، مستعد بهره‌مندی از سـودهای کلان تجارت با این کشـور اسـت. اما آمارها نشان می‌دهد ایران حتی با این کشـورها همسـایه خود نیز نتوانسته آن‌طور که باید و شاید مراودات تجاری داشـته باشد. صمت در این گزارش، به بررسی شـرایط تجارت ایران با کشورهای همسایه و منطقه مانند هند و ترکیه که ظرفیت‌های زیادی برای واردات دارند، پرداخته است.

عکس: صمت

ایـران درحال‌حاضـر در کنار سـفارتخانه ۳ کنسـولگری فعال در ترکیه دارد و دولت قصد دارد یک کنسـولگری دیگر به آن اضافه کند. طراحی دیپلماسـی با زیرساخت‌های حقوقی مشترک می‌تواند به توسعه روابط جاری منجر شود

فرصت ایران برای حضور در ترکیه سوخت

مهرداد سعادت‌دهقان، رئیس اتاق بازرگانی ایران و ترکیه معتقد اسـت میزان صادرات ایران بـه ترکیه نزدیک به ۵ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود. این رقم در قیاس با حجم کل واردات این کشـور سـهم ایران بسیار محدود است. به گزارش ایسـنا، مهرداد سعادت‌دهقان در همایش بررسی و آسیب‌شناسـی روابط تجاری ایران با ترکیه که در اواسـط آبان امسـال برگزار شـد، اظهار کرد: متاسفانه تمام توجه سـازمان توسعه تجارت به افزایش مراودات تجاری با دیگر کشورهای همسایه و منطقه بوده و به فرصت‌های بازرگانی با کشـور ترکیه بی‌توجه اسـت این در حالی است که چه حجـم و نیاز بازار ترکیه و چه توانایـی ایران برای ورود به بازار این کشور بسیار گسترده است.

وی با اشـاره به برخی مقدمات تجاری فراهم نشده میان دو کشـور بیـان کرد: با وجـود آنکه ایـران توافقاتی برای تجـارت ترجیحی با ترکیه داشـت، در عمـل تکلیف این توافقات مشـخص نیست. در کنار آن رایزن بازرگانی ایران در ترکیه نیز انتخاب شـده اما هنوز رایزنان به این کشـور اعزام نشـده‌اند. تمامی این موارد نشـان می‌دهد ایران در حـال از دسـت دادن فرصت حضور در بـازار بزرگ ترکیه است.

▣ تاجری جهانی به نام ترکیه

رئیـس اتاق بازرگانی ایران و ترکیه با اشـاره به آمارهای ثبت شـده در سال ۲۰۲۲ میلادی اظهار کرد: ترکیه نقش مهمی در تجـارت جهانی دارد. ما درباره کشـوری صحبت می‌کنیم کـه نزدیک بـه ۲۵۰ میلیارد دلار صـادرات و ۳۰۰ میلیـارد دلار در سال واردات داشـته و تمامی این ارقام در حالی است که نقش ایران در بازار با ظرفیت ترکیه هنوز ناچیز است. سـعادت‌دهقان ادامه داد: هرچند آمارها از رشد بیش از ۱۰۰ درصدی صادرات ما به ترکیه حکایت دارد، امـا درحال‌حاضر ما تنها ۵ میلیارد دلار در سـال به این کشـور صادر می‌کنیم. هرچند اگـر از این رقم، میزان صادرات گاز به ترکیه را کسـر کنیم، عدد صادرات ایران به ترکیه بسیار محدودتر می‌شود. این در حالی است که تنها با اسـتفاده از ظرفیت‌های مرزهای مشترک میان دو کشور امکان دسترسـی به آمارهای بالاتر وجود داشته و همچنان دارد. امروز ایران با ترکیه شـبکه دیپلماسـی خوبی دارد، اما از این موضوع در توسـعه اقتصادی و تجاری اسـتفاده نمی‌شـود. درحال‌حاضر ۱۴۴ مرکز تجاری از سوی ترکیه در نقاط مختلف دنیا فعال شـده اما مـا حتی هنوز رایزن بـازرگان خود را نیز اعزام نکرده‌ایم. در صورتی که مقدمات لازم لجستیکی فراهم شـود و مشکل عدم دریافت گواهی اسـتاندارد برخـی کالاهای ایرانی در ترکیه برطرف شـود می‌توان انتظار داشـت که تجار ایرانی در این بازار عملکرد گسترده‌تری را به ثبت برسانند.

مزیت‌های تجارت با ترکیه

مدیرکل مدیترانه و شرق اروپای وزارت خارجه معتقد اسـت سیاسـت خارجه ایران برای توسعه روابط با همسـایگان همواره اولویت‌گذاری جدی داشته و دولت سـیزدهم به‌طور جدی پیگیر این مسئله است. در این میان، ترکیه یکی از مهم‌ترین همسایگان برای توسـعه روابط محسوب می‌شود. به گزارش ایسنا، محمدحسـن حبیب‌الله زاده در همایش بررسـی و آسیب‌شناسـی روابط تجاری ایـران با ترکیـه بیان کرد: از حدود ۱۵ همسـایه کشـور، شـرایط ترکیه برای ایـران منحصربه‌فرد اسـت. وجود اشـتراکات فرهنگی و دینی ایران با ترکیه در کنار پیوستگی‌های تمدنی این دو کشور، ازجمله ویژگی‌های ترکیه برای ایران است. از سوی دیگر ایران حدود ۵۶۰ کیلومتر مرز مشـترک و ۳ گذرگاه مرزی با ترکیه داشـته که این موارد ازنظر توسـعه روابط و همکاری‌ها اهمیت فراوانی دارد. ازاین‌رو در سال‌های گذشته ملاقات فراوانی میان سران دو کشور انجام شده و در دولت سیزدهم نیز این موضوع به‌طور جدی دنبال شده است.

▣ ایران به دنبال توسعه تجارت است

مدیرکل مدیترانه و شرق اروپای وزارت خارجه با بیان این‌که توسعه روابط تجاری میان دو کشور برای دولت ایران اهمیت فراوانی دارد، توضیح داد: ایران درحال‌حاضر در کنار سفارتخانه ۳ کنسولگری فعـال در ترکیه دارد و به دنبال آن هستیم که یک کنسـولگری دیگر به آن اضافه کنیم. طراحی دیپلماسـی با زیرساخت‌های حقوقـی مشـترک می‌تواند بـرای ما به توسـعه روابط جاری منجر شـود. در سـال‌های گذشـته سـندهای مختلفی در حوزه‌هایـی مانند گمرک، حمل‌ونقل و حتی یک سـند همکاری جامع میان ایران و ترکیه به امضاء رسـیده و در چارچوب آن هدف‌گذاری‌هـای متعـددی در زمینه‌هایی مانند بازرگانی، انرژی، محیط‌زیسـت و آب نهایی شده کـه البته برای اجرا نیاز به فراهم شـدن مقدمات لازم دارد.

وی بـا بیـان این‌که حجـم تجارت میـان دو کشـور بیش از ۷۰ درصد رشـد کرده تاکید کرد: در هدف‌گذاری‌های کلان دو کشـور اعلام کردند که می‌توانند سـهم تجارت مشـترک خـود را به ۳۰ میلیارد دلار در سـال برسانند. در صورتی که نرم‌افزار و سـخت‌افزارهای لازم این موضوع فراهم شـود می‌توان انتظار داشـت کـه در مدتی کوتاه دستیابی به این هدف ممکن باشد.

تنها با استفاده از ظرفیت مرزهای مشترک ایران و ترکیه، امکان دسترسی به آمارهای بالای تجارت با ترکیه وجود دارد

ایران از بازار هند کم‌نصیب است

هرچنـد ترکیه یکی از کشـورهای مهـم برای ایران در تجارت اسـت، اما شـراکت تجـاری هندی‌های با ایرانیـان از دیرباز از موارد قابل توجه بوده اسـت. اتاق بازرگانی تهران در جدیدترین گزارش خود به بررسـی ابعاد مختلف تجارت مشترک میان ایران و هندوستان پرداخته که نشان از سهم کم ایران در تجارت ششمین اقتصـاد بزرگ جهان دارد. به گزارش ایسـنا، برآوردها نشـان می‌دهد که میزان تولید ناخالص داخلی اقتصاد هنـد به بیـش از ۳۱۰۰ میلیارد دلار در سـال ۲۰۲۱ رسـیده که این کشور را به ششـمین اقتصاد برتر دنیا تبدیل می‌کند. این کشور با حدود یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون نفر جمعیت یکـی از اصلی‌ترین واردکنندگان در اقتصاد جهان نیز به شـمار می‌رود و با واردات ۵۷۰ میلیارد دلاری یکی از اصلی‌ترین کشـورها در این بازار بوده اسـت. در سال ۲۰۲۱ چین، امارات متحده عربی، ایالات متحده امریکا، سـوئیس، عربسـتان سعودی و عـراق اصلی‌ترین صادرکنندگان کالا بـه هند بودند و این کشـور حدود ۲۴ درصـد از کل واردات خود را از کشـورهای خاورمیانه انجام داده اسـت. همچنین در سال ۲۰۲۲ پیش‌بینی می‌شود واردات هند حدود ۷.۴ درصد افزایش پیدا کند.

▣ افزایش نیاز وارداتی هند

براسـاس آمارهای رسمی ارائه شده در نیمه نخست سال ۲۰۲۲ میزان تجارت مشترک ایران و هند افزایش یافته اما همچنان سهم ایران در این بازار مهم وارداتی بسـیار محدود است. در نیمه نخسـت امسال ایران به هنـد حدود ۳۳۴ میلیـون دلار کالا صادر کرده که در قیـاس با عدد ۲۱۷ میلیون دلار سـال قبل افزایشـی ۵۴ درصدی را نشـان می‌دهد. همچنین میانگین نرخ کالاهای صادراتی ایران در هر تن به ۲۸۴ دلار رسیده که افزایشی ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد. این عدد در حالی ثبت شـده که رشد واردات هند در نیمه نخست امسـال حدود ۴۰ درصد بوده و بـه عدد ۳۶۲ میلیارد دلار رسیده است. در این مدت امارات متحده عربی ۲۶ میلیارد دلار، عربستان سعودی ۲۴ میلیارد دلار و عراق ۲۲ میلیارد دلار صادرات به هند داشتند.

▣ جهان پیشرو در توسعه تجارت

بـه این ترتیب ایران تنهـا ۰.۰۹ درصد از واردات هند را بـه خـود اختصـاص داده و در جایـگاه ۷۲ در میان صادرکننـدگان بـه هند قـرار دارد. در طـول این مدت هنـد نیز به ایران حدود یک میلیـارد دلار صادرات کالا داشته که در قیاس با مدت مشابه سال قبل افزایشی ۵۲ درصدی را نشان می‌دهد. میانگین نرخ کالاهای وارداتی از هنـد نیـز ۹۴۳ دلار در هر تن بوده که افزایشـی ۱۷ درصدی را ترسیم می‌کند. به این ترتیب ایران در رده ۴۳ واردکنندگان کالا از هند قرار گرفته است. امریکا، امارات متحـده عربی، بنگلادش، هند و چین اصلی‌ترین مقاصد کالاهای صادراتی هند به شمار می‌آید. در طول این مدت تراز تجاری ایران با هند منفی ۷۰۳ میلیون دلار بوده که نشـان از افت جایگاه ایران در این تجارت دارد. پیش از تحریم‌ها هند یکی از واردکنندگان نفت ایران بود اما در سال‌های گذشته این آمار کاهش داشته است.

سخن پایانی

کارشناسـان معتقدند برای توسـعه صادرات ابتدا باید به اهمیت تولیدات صادرات محور توجه ویژه داشته باشیم؛ از ارکان اصلی صادرات، دارا بودن تولیداتی با مزایای مناسب اقتصادی است. تا زمانی که کالاهای تولید شـده از جنبه‌های مختلف کیفیت، کمیت و نرخ نتوانند با تولیدات مشـابه خود رقابت کنند، نمی‌توان انتظار داشت تا استراتژی‌های کلان اقتصادی و بازرگانی کشور نتیجه داده و آمارها رشد صادرات غیرنفتی را نشان دهند. بنابراین در ابتدا باید بخش‌های تولیدی خود را قدرتمند کرده و برنامه‌ریزی‌های مناسبی در امر تولید کالاهایی رقابت‌پذیر داشته باشیم. پس از آن باید وارد مراحل تجارت شده و تمامی مؤلفه‌هایی که می‌توانند بر توسعه صادرات دخیل باشند را موردبررسی قرار داد.

توسعه صادرات موادغذایی به قطر

معـاون وزیر صمت گفت: روزانه ۲۵۰ تن مواد غذایی و کشـاورزی به قطر ارسـال می‌شود که اکنون چند محموله آن به قطر رسیده است.

بـه گزارش سـازمان توسـعه تجـارت ایران، علیرضـا پیمان پاک، در مـورد آخرین اقدامات این سازمان در مراودات تجاری با قطر در آستانه جام جهانی و اسـتفاده از این فرصت در توسـعه تجـارت خارجی اظهار کرد: یکی از رویکردهای اصلی دولت سیزدهم توسعه تجارت با کشورهای همسایه است. قطر نیز یکی از اهداف این رویکرد محسـوب می‌شـود که رئیس‌جمهوری شخصاً سفری به این کشور داشت و در دیدار با امیر قطر توافقات خوبی انجام و دستورات لازم صادر شد.

رئیس سـازمان توسـعه تجارت ایران با بیان اینکـه روابط تجـاری ایران و قطر در گذشـته توسـعه یافتـه نبود، گفـت: مشـکلاتی مانند زیرسـاخت‌های گمرکی و حمل‌ونقل کالا وجود داشـت که با اختصاص بخشـی از بنادر قطری بـه حمل مسـتقیم کالا از ایـران و احداث خط مسـتقیم کشتیرانی، این مشـکلات تا حدودی برطرف شد. وی به ایجاد مرکز تجاری در دوحه و اعزام هیأت ۷۵ نفره از تجار ایرانی به قطر اشاره کرد و افزود: در این سـفر تجار مذاکرات خوبی برای توسـعه تجارت داشـتند و توافقات خوبی انجام شد. معاون وزیر صمت با اشاره به برگزاری نمایشگاه محصولات مواد غذایی، مواد شوینده، صنایع دسـتی، کیف و کفش در قطر گفت: این نمایشـگاه یک ماه پیش با حضور برندهای برتر ایرانـی برگزار شـد و بیش از ۳۵ نفر از شـیوخ قطری از آن بازدید کردند.

▣ موافقت برای تجارت ۳ میلیارد دلاری

ایـن تجـارت درحالـی صـورت می‌گیرد که مهرماه در دیدار معاون اقتصادی رئیس جمهور و رئیس سـازمان توسـعه تجارت با امیر قطر بر تدوین نقشـه راه توسـعه تجارت ایران و قطر و هدف‌گـذاری تجارت ۳ میلیارد دلاری با قطر تا سال ۱۴۰۴ تاکید شد.

در آن ایـام علیرضـا پیمان‌پاک، معاون وزیر صمـت و رئیـس کل سازمان توسعه تجارت ایران که بـرای افتتاح نمایشـگاه اختصاصی ایـران در دوحه به قطر سفر کرده بود، از تدوین نقشه راه توسعه تجارت میان دو کشور خبر داد.در این دیدار امیر قطر بر هدف‌گـذاری دو کشـور برای ارتقـا تجارت دو جانبه و رسـیدن به تجارت ۳ میلیارد دلاری تا سـال ۲۰۲۵ تاکید و حمایت همه جانبه خود را از بهبود روابط تجاری دو کشور اعلام کرد.

▣ معرفی توانمندی‌های تجاری ایران

نمایشـگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در دوحـه با هدف ارائـه توانمندی‌های تجاری ایـران جهت بهره‌گیری از فرصـت جام جهانی نیمه دوم مهر افتتاح شد. برگزاری این نمایشگاه که به همت سـازمان توسـعه تجارت و با هدف ارائه توانمندی‌های ایران در حوزه صنایع غذایی، شوینده، صنایع دستی، فرش و حوزه دانش‌بنیان کشـور تـا ۲۷ مهر ادامـه یافت و طبـق برنامه زمان‌بندی‌شـده، هیات‌هـای تجاری و شـیوخ سرشـناس قطری با حضور در نمایشگاه، با این توانمندی‌های شرکت‌های ایرانی آشنا شدند.

▣ سخن پایانی

بر اسـاس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته قرار بـود مشـوق‌های صادراتی سـال ۱۴۰۱ به این نمایشـگاه تخصیص یابد. همچنین پیاده‌سازی صرافـی و هماهنگی با چنـد بانک قطری انجام شـد تا با هزینه پایین ارز انتقال یابد. حضور در نمایشـگاه قطر و استفاده از جام جهانی فرصت بسـیار خوب برای تجارت با این کشور به شمار می‌رفت.

حمایت از مجازی‌ها با ارائه تسهیلات بانکی و معافیت مالیاتی

رئیـس کمیسـیون صنایـع و معـادن مجلس بـا اسـتقبال از برنامـه دولـت بـرای حمایـت از کسب‌وکارهای مجازی گفت: بسته حمایتی وزارت ارتباطات شامل حمایت‌های مالی و تسهیلات بانکی و همچنین معافیت‌های مالیاتی است و مجلس نیز می‌تواند در این مسیر از منظر حقوقی و تقنینی به دولت و کسب‌وکارهای مجازی کمک کند. مصطفی طاهری در گفت‌وگو با ایرنا، با استقبال از بسته حمایتی وزارت ارتباطات برای حمایت از کسـب‌وکارهای فضای مجازی گفت: این کسـب‌وکارها در شـرایط فعلـی و محدودیت‌های اعمال شـده روی اینترنـت و برخی پلتفرم‌های خارجـی نمی‌توانند همچون گذشـته کسـب‌وکارها درآمد خود را داشـته باشند و بایـد بسـتر فعالیت خود را تغییر دهنـد که این کار ممکن اسـت به آنها آسـیب بزند. رئیس کمیسـیون صنایـع و معادن مجلس موضوع حمایت‌های مالی و معافیت‌های مالیاتی را اولویت برای اجرای این بسته حمایتی توصیف و تصریح کرد: در بحث‌های مالیاتی و حمایت‌های مختلف بهتر است ورود کنند تا شرایط به حالت عادی برگردد.

طاهری رویکرد حاکمیت در مباحث فضای مجازی را حمایت از کسـب‌وکارها در ایـن حوزه خواند و گفت: کسـب‌وکارهای مجـازی با فراز و نشـیب‌های مختلفی در این سـال‌ها مواجه بوده‌اند که دلیل آن بی‌قانونی و فقدان چهارچوب برای فعالیت این صنف تازه نفس و جدیدالورود به عرصه کسـب‌وکارها بوده است. وی بسیاری از مشکلاتی که امروز کسب‌وکارهای مجازی با آن روبه‌رو هسـتند را به دلیـل عدم حمایت از منافع آنها در نهادهـای قانونی توصیف و تصریح کـرد: پیش از این از حیات و شـاکله این کسـب‌وکارها حمایت نمی‌شد و اقلیت خاص بر اتحادیه‌هـای مختلف حاکم بود و البته خود این کسـب‌وکارها نیز به دلیل نوع ذائقه جامعه مایل نبودند به پلتفرم‌های داخلی بیاینـد و ترجیح می‌دادند در فضای بدون حمایت و چهارچوب قانونی روی بستر پلتفرم‌های خارجی بمانند.

نماینده مردم طارم و زنجان در مجلس با بیان این‌که مجلس در دو ماه اخیر در جریان مشـکلات ناشـی از محدودیت‌های اینترنت برای این کسب‌وکارها بود، گفت: این مشکلات زندگی قشری از جامعه را مدنظر قرار داد؛ دغدغه‌ها و نگرانی‌ها درباره این قشـر بـه حدی بود که وزیر ارتباطـات با حضور در صحن مجلس به سوالات نمایندگان پاسخ داد.

طاهـری مهلت ۳ ماه وزارت ارتباطات را بازه‌ای طلایی برای اجرای این بسـته خواند و گفت: خود وزیر هم در اینباره گفت که وزارت ارتباطات و دولت نسبت به فوریت مسئله اذعان دارد و از این نظر امکانات و نیروی انسـانی در وزارتخانه برای انجام این کار بسیج شده است.

وی بـا تاکیـد بر اینکه نحوه اجرای نادرسـت قانون توسـط دسـتگاه متولی می‌تواند اثر حمایت‌های در نظر گرفته شـده برای کسب‌وکارها را خنثی کند، گفت: باید سازکارها به‌گونه‌ای تعیین شـود که کسـب‌وکار در یک فضای شفاف و سالم بتواند موارد مورد نیاز حمایتی که حاکمیت به وی متعهد شده است را دریافت کند.

رئیس کمیسـیون صنایع و معـادن با تاکید بر این‌که هویت دادن از دو کانـال ثبت رسـمی و حمایت‌های متـداوم با ابزار معرفی و تبلیغات، از کسـب‌وکارهای فضای مجازی باید مورد توجـه و پیگیـری وزارت ارتباطات باشـد، گفت: موضوعی که دولت و صاحبان مشاغل نیاز دارند یک هویت دهی مستقل به کسب‌وکارهای فضای مجازی است.

طاهـری با اعلام این‌که باید حمایت‌های همه جانبه با توجه به وضعیت دو ماهه گذشـته از کسـب‌وکارهای فضای مجازی صـورت بگیرد، گفـت: مجلس برای هرگونـه کمک حقوقی و تقنینـی برای تقویت فعالیت کسـب‌وکارهای مجازی آمادگی دارد.

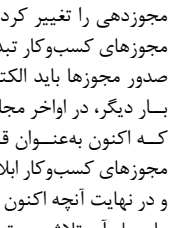
گزارش خبری

مهارت مخالفان تسهیلگری در فضای کسب‌وکار

رتبه ایران در شاخص رتبه‌بندی جهانی شامل ۱۰ شاخص مهم، بسیار پایین است. شروع به کار، یکی از این شاخص‌ها بوده که ایران رتبه خوبی هیچ‌گاه در این‌باره نداشته است. روند صدور مجوز برای تعریف یک کسب‌وکار، همان شروع در این رتبه‌بندی است که یکی از دلایل ورود مجلس برای تصویب قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار شد.

به‌طورکلی، روند تصویب این قانون به مجلس هشتم بازمی‌گردد. در آن زمان، بحث پنجره واحد و الکترونیکی کردن ساختار مجوزها مطرح شد. در عین حال، با استناد به ماده ۷ اصل ۴۴ قانون اساسی در بحث مقررات‌زدایی، نام ستاد موجود برای مجوزدهی را تغییر کرد و به ستاد تسهیل مجوزهای کسب‌وکار تبدیل و تصریح شد که صدور مجوزها باید الکترونیکی شود. سپس بار دیگر، در اواخر مجلس دهم، قانونی را که اکنون به‌عنوان قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار ابلاغ شده از اول تعریف و در نهایت آنچه اکنون در حال اجرا است، ماحصل آن تلاش می‌توان دانست.

در کنار همه تلاش‌هایی که مجلس برای این منظور داشت، یک درگاه ملی تخصصی نیز تعریف و ایجاد شد که باید همه مجوزها در این درگاه ملی بارگذاری و بعد به درگاه تخصصی مربوطه رفته و بعد از فقط چند روز بار دیگر به این سامانه عودت داده شوند و پس از نظر دادن در این درگاه ملی مجوزها در حداقل زمان صادر و به‌صورت اعلانی در این درگاه قابل‌رویت باشد. در این درگاه، شرایط لازم برای کسب مجوز گذاشته شده و دیگر نیازی به شرایط جدید نیست، یعنی هیچ‌گونه سلیقه‌ای در این سامانه قابل‌اعمال نیست. اگر قرار باشد، شرایطی یا قانونی تغییر کند، در همین سامانه ملی اتفاق می‌افتد و این‌گونه دست اعمال سلایق شخصی نیز بسته می‌شود. طی مراحل بررسی و هم تصویب این طرح، مخالفت‌هایی وجود داشت که برخی ارگان‌ها نگران کاهش اختیارات خود بودند که ما این مسئله را این‌گونه توضیح دادیم که سایت‌های تخصصی بسته نمی‌شوند، اما باید به درگاه ملی متصل باشند تا جلوی سنگ‌اندازی‌ها و موازی‌کاری‌های مختلف گرفته شود. از سوی دیگر، طی ۱۰۰ سال گذشته با یک دیوانسالاری و اقتدارگرایی دولتی مواجه بوده که سبب مقاومت در برابر تغییرات مختلف بوده و هست.

در این‌باره، حسین سلاح‌ورزی، نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران به مهر گفت: تصویب قانون تسهیل در صدور مجوزهای کسب‌وکار با اصلاحاتی که برای اجرایی شدن این قانون انجام شد، یکی از قدم‌های بزرگ و ارزشمندی بود که با اجابت درخواست فعالان بخش خصوصی و تشکل‌های صنفی و در عین حال دولت سیزدهم و البته حمایت و پیگیری کامل وزارت اقتصاد به‌ویژه مرکز ملی پایش کسب‌وکار این وزارتخانه به‌نتیجه رسید، اما این قانون در مرحله اجرا،باوجود گذشت ماه‌ها از ابلاغ آن و پیگیری متولیان امر در دولت با مشکل مواجه است. این فعال بخش خصوصی در ادامه بیان کرد: یکی از دلایل مقاومت دستگاه‌های اجرایی برای پیوستن به درگاه ملی صدور مجوزها، مقاومت سنتی و ساختاری بدنه دستگاه‌های اجرایی در مقابل مقررات‌زدایی است.

سلاح‌ورزی در ادامه بیان کرد: واقعیت این است که مهم‌ترین مهارتی که دستگاه‌های اجرایی مخالف اجرای قانون صدور مجوزها پیدا کرده‌اند، دور زدن قانون و مقرراتی است که تسهیلگر فضای کسب‌وکار کشور است.

نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران در ادامه این گفت‌وگو عنوان کرد: به‌نظر می‌رسد، بخشی از این دستگاه‌های اجرایی، خود و رسالت‌شان را بیش از دیگران به‌عنوان حافظ امنیت، منافع و سلامت مردم می‌دانند و برخی نیز این دست قوانین را از اساس تضعیف‌کننده حیطه حاکمیت خود می‌دانند.

وی در پایان تاکید کرد که دولت و وزارت اقتصاد به‌مثابه همیشه باید هشدارها و مقاومت‌شان را در برابر این عدم‌تمکین برخی قوانین ادامه دهند و با این دستگاه‌ها برخورد قانونی کنند.

اختصاص دو مجوز ویژه به گمرک دیر برای تسهیل تجارت

ناظر گمرکات استان و مدیرکل گمرک بوشهر از اختصاص دو مجوز ویژه گمرکی به گمرک دیر به‌عنوان مهم‌ترین پایانه صادراتی و ترانزیتی کالا از کشورمان به کشور قطر خبر داد. به گزارش تسنیم، علی سلیمانی اظهار کرد: با موافقت گمرک جمهوری اسلامی ایران مجوز رویه‌های گمرکی ترانزیت خارجی مبدأ و رویه کارنه‌تیر ورودی (بین‌راهی) برای گمرک دیر صادر شده است. از این پس فعالان اقتصادی و متقاضیان ترانزیت خارجی از گمرک دیر نیاز به مراجعه به گمرک بوشهر ندارند و می‌توانند به‌صورت مستقیم نسبت به ترانزیت کالای خود از طریق گمرک بندر دیر اقدام کنند. ناظر گمرکات استان و مدیرکل گمرک بوشهر افزود: اخذ مجوزهای یادشده علاوه بر ارزآوری و تسهیل در تجارت و بازرگانی موجب کاهش هزینه‌ها و توسعه اشتغال پایدار و رونق اقتصادی در این منطقه خواهد شد. سلیمانی یادآور شد: بندر دیر به‌واسطه موقعیت مکانی در بین بندرهای ایرانی حوزه خلیج‌فارس از کمترین فاصله با بندر الرویس کشور قطر برخوردار است که این موضوع منجر به افزایش صادرات از این گمرک به کشور قطر شده است.

کارنه‌تیر (TIR carnet) سندی است گمرکی که برای ترانزیت بین‌المللی کالا در چارچوب کنوانسیون تیر (TIR) در کشور مبدأ صادر می‌شود و به‌موجب آن کالا در وسیله نقلیه جاده‌ای به‌طور پلمپ شده از خاک کشورهای بین راه عبور می‌کند و تا مقصد نیازی به انجام تشریفات گمرکی مربوط به ترانزیت در مرزهای ورودی و خروجی این کشورها طبق قوانین داخلی آنها نخواهد بود.

گفت‌وگو

رئیس خانه اقتصاد و تجارت ایران و ترکیه در گفت‌وگو با صمت:

قطار تجارت ترکیه سریع‌تر از ایران است

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

ایران طی چند مدت اخیر تلاش کرد تا ضمن بهبود روابط خود با کشورهای منطقه، فرصت‌های تجاری ازدست‌رفته را بازگرداند. انعقاد تفاهمنامه‌های مختلف و تعیین اهداف متعدد برای کسب سهم بازار کشورهای همسایه و منطقه، از جمله اقدامات انجام‌شده در چند وقت گذشته بود، اما همیشه تنش‌های سیاسی یکی از موارد تاثیرگذار بر امر تجارت است. کارشناسان معتقدند ایران به‌دلیل نداشتن زیرساخت‌های مناسب فنی و قانونی برای صادرات، نمی‌تواند در دستیابی به اهداف کلان تجاری خود موفق باشد. حال اگر به این نقایص، مشکلات سیاسی جهانی و منطقه‌ای را هم اضافه کنیم، شرایط تجارت برای ایران دشوارتر خواهد شد. به‌عنوان مثال، پس از شدت گرفتن چالش‌های سیاسی میان آذربایجان و ارمنستان در چند ماه گذشته، میزان تجارت ایران با کشور آذربایجان بسیار کاهش یافت. پیش‌بینی می‌شود این کاهش ادامه‌دار باشد و اگر تنش‌ها بالا گیرد، دامن تجارت ایران را خواهد گرفت، اما در این میان، برخی کشورها حتی از شرایط متشنج سیاسی نیز به‌نفع اقتصاد خود بهره گرفته و این مسئله نشان از برنامه‌ریزی‌های گسترده و تخصصی این کشورها دارد. صمت در این گزارش با سیدجلال ابراهیمی، رئیس خانه اقتصاد و تجارت ایران و ترکیه درباره وضعیت تجارت در محدوده آسیای میانه و راهکارهایی که ایران می‌تواند تجارت خود را در شرایط کنونی حفظ کند، به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

زمانی که ایران نتواند به کشورهای منطقه صادراتی داشته باشد، چطور انتظار می‌رود که بتواند وارد بازار کشورهای دورتر از منطقه مانند اروپا یا حتی آسیای‌شرقی شود

صادرات ترکیه به اروپا، ۱۶۸ برابر ایران

هر چند تجارت با کشورهای منطقه و توجه به ظرفیت‌های آن، از الزامات مهم است، اما نمی‌توان از بازار کشورهای اروپایی نیز غافل شد. اتاق بازرگانی تهران در یکی از گزارش‌های خود به بررسی وضعیت تجارت ایران، ترکیه و عربستان‌سعودی با اتحادیه اروپا پرداخته که نشان از فاصله قابل‌توجه آمارها میان این ۳ کشور دارد.

به‌گزارش ایسنا، اتحادیه اروپا با حضور ۲۷ کشور، یکی از اصلی‌ترین حوزه‌های تجاری در جهان محسوب می‌شود و باتوجه به اینکه این کشورها در سال ۲۰۲۱ ، بیش از ۲۱۰۰ میلیارد یورو واردات داشته‌اند، به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مقاصد صادراتی کشورهای مختلف به حساب می‌آیند.

گزارش اتاق بازرگانی تهران نشان می‌دهد که در نیمه نخست سال ۲۰۲۲ ، ترکیه نزدیک به ۵۰ میلیارد یورو صادرات به اتحادیه اروپا داشته است که این عدد در قیاس با آمار در حدود ۳۷ میلیارد یورویی سال گذشته، افزایش ۳۴ درصدی را نشان می‌دهد، همچنین ترکیه در طول این مدت، حدود ۴۶ میلیارد یورو از اتحادیه اروپا واردات داشته که این عدد نیز در قیاس با سال گذشته، افزایش ۲۰ درصدی را نشان می‌دهد.

در نیمه نخست سال ۲۰۲۲ ، عربستان‌سعودی به اتحادیه اروپا بیش از ۱۷ میلیارد یورو صادرات و در مقابل از این اتحادیه ۱۴ میلیارد یورو واردات داشته است.

این آمار نشان می‌دهد که در حوزه صادرات ۹۶ درصد و در حوزه واردات ۱۴ درصد تجارت عربستان‌سعودی با اتحادیه اروپا رشد کرده است.

در ادامه، بررسی آمارهای تجاری ایران نیز نشان می‌دهد که در نیمه نخست سال جاری میلادی، میزان صادرات ایران به اتحادیه اروپا تنها ۵۵۶ میلیون یورو بوده و در مقابل حدود ۲ میلیارد یورو نیز واردات ایران از این اتحادیه بوده است. به این ترتیب، صادرات ایران ۳۶ درصد و واردات ۱۱ درصد رشد کرده است.

براساس آمار موجود، صادرات ترکیه به اتحادیه اروپا ۱۶۸ برابر ایران و صادرات عربستان‌سعودی نیز ۵۹ برابر ایران بوده است، همچنین ترکیه تراز تجاری مثبت ۲.۴ و عربستان‌سعودی مثبت ۲.۹ میلیارد یورویی را ثبت کرده، اما ایران در این حوزه تراز تجاری منفی ۱.۵ میلیارد یورویی داشته است.

سیدجلال ابراهیمی

میزان تجارت کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا با اروپا در حال حاضر بالغ بر ۷۰۰ میلیارد دلار است. ترکیه اهمیت و ظرفیت تجارت در این منطقه را شناسایی و برای کسب سهم در این بازار، برنامه‌ریزی‌های جدی کرده است

◉ به‌عنوان سوال نخست، تجارت با کشورهای منطقه آسیای‌میانه و اتحادیه‌های اقتصادی این محدوده مانند اوراسیا، چه منفعتی را برای کشورها به‌همراه دارد؟

در پاسخ به این سوال ابتدا باید ظرفیت تجاری منطقه آسیای‌میانه را بررسی کرد، چرا که بیشتر کشورهای حاضر در اتحادیه‌های مهم تجاری مانند اوراسیا، در این منطقه قرار گرفته و همچنین نگاه اقتصادی بسیاری از کشورهای جهان، به این کشورها و اتحادیه‌های این حوزه است.

کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در حال حاضر به‌میزان بالغ بر ۷۰۰ میلیارد دلار با کشورهای اروپایی تجارت می‌کنند.

میزان حجم مبادلات تجاری در بین کشورهای این منطقه نیز بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار است. ترکیه اهمیت و ظرفیت تجارت در این منطقه را شناسایی و برای کسب سهم تجارت در این بازار، برنامه‌ریزی‌های جدی کرده است. ایران در چند مدت اخیر، برای بهبود روابط تجاری خود با کشورهای این منطقه تلاش زیادی کرده و تا حدی توانسته موفق باشد، اما هنوز راه زیادی در پیش دارد.

بیشتر کالاهای صادراتی ایران در حوزه محصولات کشاورزی بوده و به‌دلیل کمبودهای جدی در بحث لجستیک و سایر الزامات صادرات، تجارت ایران افزایش چشمگیری با کشورهای منطقه پیدا نکرده است.

در حال حاضر ترکیه با شناسایی و بررسی دقیق نیازها و ظرفیت‌های منطقه، نه‌تنها حضور خود را در تجارت با کشورهای آسیای‌میانه پررنگ کرده، بلکه برنامه‌ریزی‌های جدی و موثر برای توسعه تجارت خود حتی با کشورهای شرق آسیا انجام داده است. تمامی این موارد نشان‌دهنده اهمیت آسیای‌میانه برای تجارت و ظرفیت اتحادیه‌های همکاری اقتصادی این منطقه مانند اوراسیا است.

◉ در صحبت‌های خود به تلاش ترکیه برای حضور پررنگ در تجارت کشورهای آسیای‌میانه اشاره کردید. آیا ترکیه توانسته جایگزین ایران در تجارت با کشورهای منطقه شود؟

در سال‌های گذشته، ایران فرصت زیادی برای توسعه تجارت با کشورهای منطقه را داشت، اما متاسفانه با برنامه‌ریزی‌ها و تصمیمات اشتباه مکرر، این فرصت را از دست داد. برای مثال، زمانی که آذربایجان به‌عنوان یک کشور مستقل شناخته شد، مردم این کشور به ایران علاقه زیادی داشتند و مجال مناسبی بود تا ایران به‌راحتی بتواند حضور پررنگی در بازار کشور آذربایجان داشته باشد، اما با تصمیم‌گیری‌های اشتباه، راه را برای ورود سایر کشورها باز کردیم. نه‌تنها در آذربایجان، بلکه برای توسعه تجارت با تمامی کشورهای منطقه، ایران برنامه‌ریزی و تصمیمات درستی اتخاذ نکرده و این موضوع سبب شده تا کشورهایی مانند ترکیه، بتوانند به‌راحتی از ظرفیت‌های تجارت در این محدوده استفاده کنند.

ترکیه نه‌تنها تجارت با کشورهای این منطقه را در دستور کار خود از سال‌های قبل قرار داد، بلکه از این کشورها برای عبور دادن قطار تجاری خود و رسیدن به بازارهای دورتر نیز استفاده کرد. ترکیه از کشورهای حوزه CIS و حضور در این کشورها برای ایجاد یک مسیر تجاری بهره گرفت و به اغین ترتیب توانست قطار تجارت خود را به چین و کشورهای آسیای‌شرقی برساند، از این‌رو ترکیه بخش زیادی از بازارهای تجاری و صادراتی منطقه را تصاحب کرده و به‌دنبال گسترش آن است.

◉ عملکرد ترکیه و برنامه‌ریزی‌های این کشور برای دستیابی به بازارهای تجاری را چطور ارزیابی می‌کنید؟

ترکیه طی سال‌های اخیر در دسترسی به بازارهای صادراتی کشور چین و سایر کشورهایی که در این مسیر قرار داشتند، موفق عمل کرده و این موفقیت، حاصل برنامه‌ریزی، تلاش و تدوین راهبردهای کارآمد این کشور در عرصه تجارت است.

ترکیه سیستم حمل‌ونقل لجستیکی قدرتمندی داشته و توانسته ضمن شناسایی ظرفیت‌ها، هیچ فرصتی را از دست ندهد، همچنین از مسائلی که به‌عنوان تنش سیاسی یاد می‌شوند، برای تقویت تجارت خود استفاده کرده است. به‌عنوان مثال، ترکیه با ایجاد شورای همکاری منطقه‌ای ترک‌زبانان، کشورهای ترک‌زبان منطقه را کنار هم جمع کرده و در این مجمع، شرایطی را برای تقویت و توسعه تجارت کشورهای ترک‌زبان منطقه با یکدیگر فراهم کرده است، بنابراین اگر نگاهی به عملکرد ترکیه در سال‌های اخیر بیندازیم، خواهیم دید این کشور با برنامه‌ریزی مدون و صحیح، توانسته خود را به‌عنوان یک کشور قدرتمند در عرصه تجارت نه‌تنها به منطقه بلکه به جهان ثابت کند.

بدیهی است، فعالیت‌های بازرگانی، نیازمند تهیه بسترها و فراهم کردن تمامی الزامات اقتصادی بوده که ایران در این موضوع ناموفق عمل کرده است.

◉ به‌نظر شما راهکار مهمی که ایران می‌تواند در راستای افزایش روابط تجاری خود با کشورهای منطقه به‌کار گیرد، چیست؟

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، توسعه تجارت به ابزارها و لوازم متعددی نیاز دارد. برای صادرات، ابتدا باید محصولات صادرات‌محور داشته باشیم. متاسفانه امروزه بخش زیادی از کالاهای صادراتی ایران را محصولات کشاورزی و دامی تشکیل می‌دهند، هرچند در تجارت این کالاها نیز موفق نیستیم، چرا که بیشتر به‌دلیل مشکلات قانونی، ضعف‌های لجستیکی و سایر نقص‌های این‌چنینی پشت مرزها مانده و فاسد می‌شوند.

کالاهای فاسدنشده نیز با کیفیتی بسیار پایین به مقصد می‌رسند که در نهایت نشان می‌دهد ایران در صادرات محصولات کشاورزی خود نیز تا به امروز موفق عمل نکرده است، از این‌رو در ابتدا نبود کالاهای صادرات‌محور و وجود چالش‌های جدی در روند صادرات، از ضعف‌های ایران در تجارت است.

کمبود ماشین‌آلات حمل‌ونقل و تجهیزات لجستیکی، نقایص قانونی که روند تجارت را کند می‌کنند، نداشتن برنامه‌ریزی مدون و صحیح و سایر مسائل این‌چنینی، از موانع اصلی توسعه صادرات ایران به کشورهای همسایه محسوب می‌شوند.

زمانی که ایران نتواند به کشورهای منطقه صادراتی داشته باشد، چطور انتظار می‌رود که بتواند وارد بازار کشورهای دورتر از منطقه مانند اروپا یا حتی آسیای‌شرقی شود؟

بنابراین در ابتدا ایران باید ضمن بهبود روابط دیپلماتیک خود با سایر کشورها، رویکرد خود به تجارت و صادرات را تغییر دهد، سپس با فراهم کردن زیرساخت‌های فنی موردنیاز و به‌روز جهانی، برنامه‌ریزی مناسب و کاربردی در این امر داشته باشد.

◉ نقش بخش خصوصی و اتاق بازرگانی را در توسعه صادرات ایران چطور ارزیابی می‌کنید؟

یکی از راهکارهایی که می‌تواند منجر به توسعه صادرات ایران شود، تاسیس مراکز تجاری در کشورهای مقصد است.

متاسفانه امروزه بخش خصوصی سرمایه‌های مالی خود را در بانک‌ها نگهداری کرده و آن را وارد چرخه تجارت و سرمایه‌گذاری نکرده است. فعالان بخش خصوصی و تاجران اتاق‌های بازرگانی می‌توانند در کشورهای مختلف، سرمایه‌گذاری کرده و با ایجاد بسترهای مختلف تجاری فرصت را برای توسعه صادرات فراهم آورند.

آنها می‌توانند با تاسیس مراکز تجاری در کشورهای همسایه و حتی کشورهای دورتر، سرمایه‌گذاری‌های سودبخشی را انجام دهند، چرا که باوجود این مراکز و برپایی نمایشگاه‌های تخصصی بین‌المللی، کالاهای ایرانی به سراسر جهان معرفی شده و مجالی برای افزایش تجارت با کشورها پدید می‌آید.

متاسفانه در حال حاضر چنین روحیه‌ای برای سرمایه‌گذاری در تجارت در کشور حاکم نیست و فعالان بخش خصوصی نیز فعالیت چندانی در این امر ندارند. توسعه صادرات با همکاری دستگاه‌های دولتی و بخش خصوصی امکان‌پذیر بوده و این دو در کنار هم می‌توانند نقشی مهم را در تجارت کلان کشور به‌همراه داشته باشند.

سخن پایانی

همان‌طور که در گزارش عنوان شد، فعالیت بخش خصوصی یکی از ارکان مهم توسعه تجارت است. نه‌تنها در بحث صادرات و فعالیت‌های بازاریابی، بلکه حتی در تولید کالاهای صادرات‌محور نیز فعالان این بخش می‌توانند نقش کلیدی و مهمی داشته باشند، اما توجه به ظرفیت‌های بخش خصوصی، نباید ما را از وظایف بدیهی دستگاه‌های دولتی و کم‌کاری آنها در توسعه تجارت غافل کند. بسیاری از ضعف‌های امروزه چه در بحث قوانین و چه زیرساخت‌های فنی و لجستیکی، به‌دلیل بی‌توجهی دولت به الزامات تجارت است.

چرا دستفروشی شغل رسمی شد؟

یک فعال حوزه کار تبدیل دستفروشی به شغل رسمی را در راستای آسان شدن شرایط کسب‌وکار در جامعه عنوان کرد و گفت: در حال حاضر توان خرید مغازه و پرداخت اجاره‌های سنگین وجود ندارد و افراد مایل‌اند به مشاغلی بپردازند که کمترین هزینه و بیشترین سودآوری و درآمدزایی را برایشان داشته باشد. به گزارش ایسنا، هادی ابوی درباره تبدیل شدن دستفروشی به شغل رسمی در کشور ابراز عقیده کرد و گفت: معتقدم زمانی که فضای کسب‌وکار را سخت می‌کنیم و دریافت مجوزها دشوار می‌شود، پدیده‌ای مثل دستفروشی رواج می‌یابد. در شرایط فعلی ایجاد اشتغال از هر منظر حایز اهمیت است و لذا این اقدام را در راستای تسهیل شرایط کسب‌وکار می‌دانم. این فعال حوزه کار ادامه داد: به‌طور حتم دستفروشی و مشاغلی از این دست که بازارهای متعددی ایجاد می‌کند و علاوه بر درآمدزایی، زمینه عرضه کالاهای متنوع را فراهم می‌کند، هزینه کمتری برای افراد دارد. ابوی درباره نحوه فعالیت دستفروشان گفت: دستفروشان نمی‌توانند در هر گوشه و کناری بساط کنند بلکه ساماندهی آنها باید در دستور کار قرار گیرد چرا که برخی از مشاغل را به خطر می‌اندازند.

وی تصریح کرد: اگر قرار باشد دستفروشی به شکل آزاد و در هر کجایی رواج داشته باشد به ضرر کسبه و مردم خواهد بود. تصور کنید شخصی سرمایه خود را به کار گرفته و مغازه‌ای باز کرده است و یک نفر دیگر اقلام و کالاهای داخل مغازه او را درست در برابر مغازه بساط کرده و بفروشد. این کار شیوه خوبی نیست و کسبه را دچار مشکل می‌کند بنابراین باید بازار روزها را برای حضور دستفروشان فعال کنیم و مکان‌هایی برای فعالیت آنها در نظر بگیریم.

اجرای طرح جهاد کالا با ارائه تسهیلات ۱۰۰ میلیون تومانی آغاز شد

کلاه گشاد حمایت بر سر مصرف‌کننده

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

سال ۹۷ بود که تولیدکنندگان لوازم خانگی باوجود تشدید تحریم‌ها درخواستی مبنی بر ممنوعیت واردات لوازم خانگی را مطرح کردند. در ادامه تولیدکنندگان لوازم خانگی تضمین دادند می‌توانند نیاز مردم را بی‌کم‌وکاست تامین کنند. حال پس از گذشت حدود ۵ سال شعار تولیدکنندگان نه‌تنها محقق نشد بلکه ممنوعیت واردات لوازم خانگی راهی برای سکه شدن بازار آنها شد. برخی معتقدند اجرای طرح جهادکالا همان مسیری را طی می‌کند که به‌واسطه آن بازار تولیدکنندگان خودرو سکه شد و قرار است روال این بار با تولیدکنندگان لوازم خانگی تجربه شود. با ممنوعیت واردات لوازم خانگی، تولیدکنندگان یکه‌تاز بازار شدند. از سوی دیگر لوازم خانگی قاچاق و تقلبی نیز به دلیل ممنوعیت واردات، روانه بازار شده است. همچنین برخی از تولیدکنندگان بعد از خروج برندهای خارجی از ایران، حسابی جولان دادند و با عرضه قطره‌چکانی کالا، قیمت‌ها را گران کردند. این در حالی است که به تازگی وزارت صمت از تسهیلات ۵۰ تا ۱۰۰میلیون تومانی خرید لوازم خانگی با اجرای طرح «جهاد کالا» برای ۲۰۰ هزار نفر خبر می‌دهد. صمت در این گزارش به بررسی آثار اجرای طرح جهاد کالا از دیدگاه فعالان بازار لوازم خانگی پرداخت.

> با ممنوعیت واردات لوازم خانگی، تولیدکنندگان یکه‌تاز بازار شدند. از سوی دیگر لوازم خانگی قاچاق و تقلبی نیز به دلیل ممنوعیت واردات، در بازار نفوذ کرده‌اند

تکرار سرنوشت خودرو برای لوازم‌خانگی

در حالی که نرخ لوازم خانگی در بازار سر به فلک می‌کشد و مردم قدرت خرید بسیاری از اقلام ضروری را ندارند، تولیدکنندگان داخلی بازار را به‌دست گرفته و از آب ممنوعیت واردات لوازم خانگی ماهی می‌گیرند. این در حالی است که اخیراً امید قالیباف، سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت از تسهیلات ۵۰ تا ۱۰۰میلیون تومانی خرید لوازم خانگی برای ۲۰۰ هزار نفر خبر داد و افزود: برای اجرای طرح جهادکالا با بانک‌های مرتبط صحبت شده و ۵ بانک پای کار هستند.

همچنین ارایه تخفیف روی کالاهای تولید داخل و افزایش گارانتی لوازم خانگی از ۱۸ ماه به ۲۴ به عنوان نخستین الزامات تولیدکنندگان مطرح است. همچنین استاندارد قطعات برای افزایش کیفیت لوازم خانگی نیز در دستور کار گرفته است.

برخی از منتقدان اجرای این طرح معتقدند راهی که کیفیت خودروهای داخلی را به قهقرا کشاند و جیب خودروسازان را پر کرد این بار نصیب تولیدکنندگان لوازم خانگی شده است. این در حالی است که رهبر انقلاب در اواخر سال ۱۴۰۰ و پس از ممنوعیت واردات لوازم خانگی بر لزوم ارتقای کیفیت کالاهای تولید داخل تأکید کردند و افزودند: «حمایت‌های عملی و تبلیغاتی از تولید داخلی باید منجر به ارتقای کیفیت محصولات و همچنین ارتقای فناوری شود اما متأسفانه در برخی صنایع به‌ویژه در صنعت خودرو به موضوع کیفیت توجه نمی‌شود و مردم نیز به‌حق به آنها اعتراض دارند.

اگر باوجود فضای حمایتی از تولید داخل، به جای ارتقای کیفیت، قیمت‌ها افزایش یابد، مسئله بدی است زیرا نتیجه همه حمایت‌های دولتی، بانکی و جلوگیری از رقابت‌های خارجی، عملا منجر به بالا رفتن نرخ شده است.»

دولت بسیاری از مردم را بدهکار کرده است

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در گفت‌وگو با صمت درباره طرح ملی توان خرید با هدف حمایت از کالای ایرانی و با عنوان «جهاد کالا» اظهارکرد: بنابر اعلام وزارت صمت، در این طرح، حذف واسطه‌ها و واریز مستقیم منابع مالی به حساب تولیدکننده لوازم‌خانگی ایرانی اولویت مجموعه «جهادکالا» بوده تا به این واسطه، مصرف‌کننده نهایی با کمترین هزینه بتواند کالای مورد نیاز خود را تهیه کند. وی افزود: بسیاری از تولیدکنندگان با اجرای طرح توان خرید مخالف هستند اما متاسفانه مسئولان حامی این طرح، گوش شنوایی برای نظرات کارشناسی ندارند و نمی‌خواهند قبول کنند مدت زیادی است که راه را اشتباه رفته‌اند؟ بسیاری از فعالان این حوزه نیز بر این عقیده هستند که این طرح نیز مانند بسیاری از طرح‌های گذشته با شکست همراه است.

▣ بروز مشکل برای فروشندگان

وی در ادامه با انتقاد از اجرای طرح جهاد کالا، افزود: حدود ۲۵۰۰ واحد صنفی لوازم خانگی تنها در تهران فعالیت دارند. با شروع این طرح این واحدهای صنفی باید درچه شرایطی کالا بفروشند؟ به علاوه اینکه حدود ۲۰ کارخانه تولید لوازم خانگی درکشور وجود دارد که در طرح‌های مختلف، تسهیلاتی برای بهبود وضعیت آنها ارائه شده است. این درحالی است که اجرای این طرح تنها منجر به بروز مشکل برای ۲۵۰۰ واحد صنفی و کسبه فعال در تهران خواهد شد. درحقیقت این فروشندگان لوازم خانگی هستند که برند ایرانی را در کشور تبلیغ و با هدف فروش خریداری کردند. در تمام این دوران مشکلانت مالیات و بیمه از دغدغه‌های واحدهای صنفی بوده و در مقابل تسهیلات معمولا برای تولیدکنندگان درنظر گرفته شده است. با اجرای طرح جهاد کالا عملا کسبه حذف می‌شوند و دلیل این رویکرد برای ما نیز مبهم است.

▣ بانک‌ها به دنبال سود بیشتر!

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی با اشاره به کمبود نقدینگی در بانک‌ها گفت: اگر بانک‌ها منابع مالی دارند چرا نقدینگی را به حوزه مسکن و خودرو اختصاص نمی‌دهند.

وی با اشاره به سیاست طرح مذکور گفت: در اصل بانک‌ها پول خود را برای کسب سود بیشتر به بخش توزیع اختصاص می‌دهند. درحال‌حاضر به دلیل کاهش قدرت خرید، دولت عملا بسیاری از مردم را بدهکار کرده و رفته رفته به سمتی پیش می‌رویم که همه کالاها را باید شرایطی خریداری کرد.

▣ همیشه رصد برای فروشندگان است

پازوکی با بیان راهکارهای مناسب برای اجرای این طرح افزود: بسیاری از طرح‌های مشابه که برای شوک به بازار مطرح شده نتیجه عکس داشته است. همچنین جای سؤال است که چرا در طرح جهاد کالا پول را مستقیم به کارخانه‌دار می‌دهند پس توزیع‌کننده که کالای تولید داخل را می‌خرد و مالیات پرداخت می‌کند چه نقشی در این سیاست دارد؟ راهکار بهتر این بود که به جای ارایه تسهیلات به شرط خرید مستقیم کالا، ۲۵۰ هزار نفر منتخب به مغازه‌دارانی که زیر نظر اتحادیه هستند برای دریافت کالا مراجعه کنند. در این صورت هم تولیدکننده از این سیاست منتفع می‌شد و هم واحد صنفی فروشنده و هم مصرف کننده؛ اگر قرار به برگشت پول به چرخه تولید است از این راه نیز میسر می‌شود.

وی با توجه به سخت‌گیری‌های دولت نسبت به فعالیت واحدهای صنفی بیان کرد: همیشه سختگیری و رصد فعالیت در مورد فروشندگان و واحدهای توزیعی اعمال می‌شود. اما آیا آمار تولید نیز با همین دقت به صورت کامل رصد می‌شود یا تنها بر اساس خروجی اعلامی توسط مدیران کارخانجات بررسی می‌شود. برای موفقیت در این مسیر نظام توزیع صنعت لوازم خانگی باید از کارخانه رصد شود. فروشندگان با حداقل سود کالا را می‌فروشند.

▣ کسبه مجبور به خرید کالای قاچاق می‌شوند

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی با اشاره به افزایش کالای قاچاق پس از اجرای این طرح گفت: درحال‌حاضر واحدهای صنفی تنها ملزم به فروش لوازم خانگی ایرانی هستند. با اجرای این طرح دیگر آنها فروشی نخواهند داشت در نتیجه با این طرح دولت، کسبه مجبور به خرید کالای قاچاق می‌شوند. متاسفانه بسیاری از سایت‌های فروش آنلاین، کالاهای قاچاق عرضه می‌کنند. گشتی در بازار نشان می‌دهد سایت‌های فروش آنلاین، لوازم خانگی قاچاقی را می‌فروشند که ورود آن به کشور ۵ سال است که ممنوع شده است.

> با اجرای طرح «جهاد کالا» ۲۰۰ هزار نفر برای خرید لوازم‌خانگی تسهیلات ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومانی دریافت خواهند کرد

اگر کارشناسی شود، طرح خوبی است

حبیب الله انصاری، مشاور عالی صنعت لوازم خانگی در گفت‌وگو با صمت درباره اجرای طرح ملی توان‌خرید با هدف حمایت از کالای ایرانی و با عنوان «جهاد کالا» اظهارکرد: طرح جهاد کالا از نظر من طرح خوبی است و نسبت به نتیجه این طرح خوش‌بین هستم. استفاده از نظرات کارشناسی و نبود انتخاب خاص می‌تواند به نتیجه مطلوب این طرح کمک بیشتری کند. همچنین بهتر است قبل از اجرای طرح‌ها نمونه‌های دیگر در سایر کشورها را نیز بررسی کنیم. از سوی دیگر مسئولان مربوطه باید در انتخاب کارخانجات مشمول دقت کنند.

وی ضمن تاکید بر اینکه این طرح نباید شامل همه تولیدکنندگان شود، افزود: باید در این طرح تسهیلات به کارخانجاتی ارائه شود که خدمات پس از فروش خوبی دارند و کالاهای با کیفیت تولید می‌کنند.

انصاری ضمن تاکید بر اینکه شرایط تولید باوجود هزینه‌های سنگین تولید سخت است، افزود: باید اعتبارات لازم در اختیار تولیدکننده قرار گیرد و روند خرید مواد اولیه خارجی و داخلی تسهیل شود. این در حالی است که برخی از قطعات از کشورهای ثالث وارد می‌شود و در صورت بروز مشکل برای واردات در این حوزه امکان تولید را از دست می‌دهیم.

▣ کاهش شدید قدرت خرید

مشاور عالی صنعت لوازم خانگی با توجه به کاهش قدرت خرید مردم اظهارکرد: لوازم خانگی از اقلام ضروری یک خانه است. امروزه با کاهش قدرت خرید، بازار لوازم خانگی در رکود کامل به سر می‌برد. همچنین تورم نیز به این رکود دامن زده است.

درآمد مردم کفاف تامین نیازهای اولیه و ضروری آنها را می‌دهد و اگر به بازارهای اصلی فروش لوازم خانگی مراجعه کنید رکود حاکم بر این بازار را به وضوح مشاهده خواهید کرد، به‌طوری که فروش‌ها محدود به تهیه جهیزیه شده است. این درحالی است که بازار و تولید لازم و ملزوم یکدیگر هستند. با افزایش قدرت خرید قطعا میزان تولید نیز افزایش می‌یابد. اگر بازار از رکود خارج شود به طور مستقیم بر افزایش تولید نیز اثر خواهد داشت.

اگر قرار بر اجرای طرحی است که نتیجه مطلوب داشته باشد باید به صورت همزمان جوانب مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان کالای باکیفیت، در نظر گرفته شود.

انصاری با اشاره به حذف واسطه‌ها به عنوان یکی از اهداف طرح جهاد کالا گفت: در این رابطه باید نظرات کارشناسی مدنظر قرار گیرد. با تصمیمات و اقدامات ناگهانی نمی‌شود چشم روی فروشندگان بست.

▣ خریدار باید به بازار برود

مشاور عالی صنعت لوازم خانگی افزود: در این طرح منفعت هر دو طرف مصرف‌کننده و تولیدکننده درنظر گرفته شده اما بدون شک باید با نگاه دقیق‌تری نسبت به حفظ بازار و کسبه خرد نیز برنامه‌ریزی کرد.

سخن پایانی

با توجه به سرنوشت تلخ صنعت خودرو پس از ممنوعیت و جولان خودروسازان نوبت به لوازم خانگی رسیده است. صنعت خودرو نیز چنین روزهایی را به خود دیده است و اکنون می‌بینیم سطح نارضایتی مردم از خودروهای وطنی چگونه است. به عقیده برخی از کارشناسان این طرح که طرح توان خرید یا جهاد کالا نام دارد به جای حمایت از مصرف‌کننده به فکر تولیدکننده و جیب آن است. هرچند که موافقان این طرح نیز نظری دیگر داشته و معتقدند منفعت هردوطرف مصرف‌کننده و تولیدکننده در این طرح دیده شده و بازار نیز در روند معاملات منتفع خواهد شد. با این همه برخی نیز این سؤال را مطرح می‌کنند که با توجه به وضعیت موجود بازار و تولید قطره‌چکانی کارخانجات، آیا تخصیص تسهیلات بانکی برای خرید کالا، پول‌پاشی وزارت صمت نیست؟

یادداشت

دولت دست از دخالت بردارد

عباس هاشمی
دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی

استانداردها به دو نوع ایمنی و عملکرد و خدماتی تقسیم می‌شود. این قوانین و استانداردها باید در مورد تولیدکننده‌های لوازم خانگی داخلی و خارجی که در ایران محصولات خود را به فروش می‌رسانند، لحاظ شود تا حقوق مصرف‌کنندگان رعایت گردد.

سال ۸۶ انجمن صنایع لوازم خانگی استاندارد خدمات پس از فروش را با همکاری سازمان استاندارد تنظیم کرد که به دلیل اجباری نبودن این استاندارد ابلاغی صورت نگرفت و فراموش شد.

محور اصلی استاندارد تنظیم شده، اعلام عمومی تعهدات واحدهای تولیدی بود. بر اساس این استاندارد دخالتی از سوی دولت و تصمیم‌گیری‌های یک سویه صورت نمی‌گرفت. همچنین برای خدمات پس از فروش زمانی در نظر گرفته شده بود تا مدت زمان گارانتی و وارانتی به طور کامل مشخص باشد.

درحال‌حاضر دولت همه شرکت‌های تولیدی و خدمات آنها را با یک مقیاس می‌سنجد در نتیجه همه لوازم خانگی یک خدمات پس از فروش دارند. در این بین اعلام رسمی تعهدات مهم‌ترین نکته است. هنگامی که واحد تولیدی موظف به اعلام خدمات تعهد شده است آن را به بهترین شکل ممکن ارائه می‌دهد. در نتیجه ادامه این روند توسعه خدمات توسط شرکت‌های تولیدی رخ داده و یک رقابت سازنده بین تولیدکنندگان شکل می‌گیرد. لازم به ذکر است که این کار موجب بهبود فضای کسب‌وکار و در نهایت ایجاد رقابت سازنده بین واحدها است. متاسفانه این پیشنهاد سال‌ها است که مطرح شده و روزی زمین مانده است.

در تمام دنیا وارانتی و خدمات پس از فروش از الزامات تولید است. همچنین رقابت بین شرکت‌های تولیدکننده، تعیین‌کننده توسعه تعهدات و قیمت‌ها است و دولت دخالتی در این مسائل ندارد چون این یک موضوع رقابتی است. اگر شرکت تولیدکننده تعهداتی که اعلام عمومی کرده را نجام ندهد در این صورت باید سازمان حمایت در نفع مصرف‌کننده ورود کند. این در حالی است که از ابتدا سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان با قیمت‌گذاری دستوری برای بخشی مانند لوازم خانگی تصمیم‌گیری می‌کند که ۹۵ درصد تولیدکنندگان آن را بخش خصوصی تشکیل می‌دهد. این درحالی است که برای حمایت از این بازار دولت نباید دخالت دستوری داشته باشد. بلکه باید مانند سایر کشورها تعهدات واحدهای صنعتی اعلام عمومی شود و پس از خرید در صورت دریافت خدماتی به غیر از تعهد اعلام شده، شرکت خاطی جریمه شود.

انجمن صنایع لوازم خانگی ایران درحال‌حاضر بالغ بر ۲۷۰ عضو فعال از واحدهای تولیدی و متخصصین صنعت لوازم خانگی و ۱۱ کمیسیون تخصصی دارد. جلساتی با حضور حدود ۳۰ مدیر خدمات پس از فروش واحدهای بزرگ برگزار می‌شود. استفاده از تجربیات این افراد اتفاقات خوبی را رقم می‌زند اما وزارت صمت گوش شنوایی برای این دست از نظرات کارشناسی ندارد. برگزاری جلسات مشترک بین بخش‌خصوصی و وزارت صمت نیز در نهایت نتایج و خروجی خاصی ندارد.

دخالت بیش از اندازه در هر مسئله‌ای مخرب است. جزیره‌ای عمل کردن دستگاه‌های دولتی عملا منجر به اعمال محدودیت و بروز مشکل برای تولید می‌شود. با این وجود شواهد حاکی از آن است که فضای کسب‌وکار کاملا دولتی شده است. اختیار از نحوه و میزان واردات یا تولید مواد اولیه تا نرخ فروش محصول نهایی به‌دست دولت است. در نتیجه بر عکس وعده‌های داده شده به سمت اقتصاد دولتی می‌رویم.

این یک واقعیت است که اوضاع اقتصادی مردم خوب نیست. این در حالی است که دولت به جای کمک به گردش اقتصادی و تحریک تقاضا با ارائه تسهیلات مختلف، تولید را با قوانین مختلف و نرخ‌گذاری‌های دستوری سرکوب می‌کند. حتی در مورد طرح جدید نیز به نظر می‌رسد نفع اصلی برای بخش تولید خواهد بود. چنانچه در باطن منفعت برخی از تصمیم‌گیری‌ها شامل حال مصرف‌کننده نمی‌شود. در نهایت امر مسلم آنکه اگر دخالت‌های دولت افزایش یابد آینده خوبی برای بازار پیش‌بینی نمی‌شود.

درحالی که اگر دولت از دخالت‌ها کاسته و از قیمت‌گذاری دستوری خارج شود بازار راه درست خود را با توجه به عرضه و تقاضا پیدا می‌کند.

یادداشت

شرایط صدور پروانه ساخت سخت‌تر شد

سیدمحمد مرتضوی
کارشناس بازار مسکن

از یک سو، قانون جهش تولید مسکن تصویب و قرار می‌شود سالانه یک میلیون واحد مسکونی احداث شود و از سوی دیگر، عوارض پروانه ساختمانی افزایش می‌یابد. این اقدام در حقیقت، قوانین مجلس را خنثی می‌کند. این مسئله در کنار سایر موانع تولید آن هم در چنین شرایطی که تورم هر روز هزینه‌های تولید را بالا می‌برد، باعث می‌شود سرمایه‌گذاران رغبت و تمایل کمتری برای حضور در ساخت‌وساز از خود نشان دهند.

شهرداری‌ها می‌توانند باتوجه به تورم سالانه و برای جبران هزینه‌های خود، عوارض را متناسب با تورم و اندکی افزایش دهند، اما وقتی عوارض و حتی جرایم چند برابر می‌شود، معنی آن این است که علاقه ندارند ساخت‌وساز رونق بگیرد.

اکنون شرایط صدور پروانه سخت شده و مشکلات و سختگیری‌ها به‌شکلی شده که سازنده‌ها بی‌رغبت شده‌اند. برخی سرمایه‌گذاران و سازندگان عنوان می‌کنند از ورود به پروژه جدید واهمه دارند؛ بنابراین در حال حاضر سرمایه خود را در بانک‌ها سپرده‌گذاری کرده‌اند تا در موعد مناسب وارد عرصه ساخت‌وساز شوند. آمارها نشان می‌دهد در برخی مناطق، آمار صدور پروانه حتی به هفته‌ای یک مورد نیز نمی‌رسد.

وقتی زمان و نرخ عوارض صدور پروانه ساختمانی افزایش می‌یابد، ساخت‌وساز دچار چالش می‌شود. این مشکلات به‌طور قطع درنهایت به ضرر مصرف‌کننده تمام خواهد شد. وقتی در خوشبینانه‌ترین حالت، میزان ساخت مسکن در سال به ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار واحد مسکونی می‌رسد، انتظار نمی‌رود به تقاضای مسکن پاسخ مناسبی داده شود، اما متاسفانه رشد هزینه عوارض از یک سو و رشد هزینه ساخت و نهاده‌های تولید مسکن از سوی دیگر منجر به این می‌شود که سازندگان مسکن نیز کمتر برای ساخت اقدام کنند.

نشانه‌ها و آمارها مؤید این است که در حال حاضر، شاهد رکود تورمی در بازار مسکن هستیم. برای اینکه با رشد نرخ مقابله کنیم، چاره‌ای جز تولید مسکن و ایجاد تعادل میان عرضه و تقاضا نداریم، اما عقب‌ماندگی تولید از تقاضا این تعادل را سال‌هاست که بر هم زده و حتی وقتی بازار مسکن در رکود قرار دارد، قیمت‌ها صعودی است.

از طرفی، رشد نرخ مصالح ساختمانی از ابتدای امسال تاکنون طوری بوده که اگر مقایسه‌ای با سال گذشته داشته باشیم، متوجه خواهیم شد هزینه تمام‌شده مسکن را ۲ تا ۳ برابر افزایش داده و همین موضوع می‌تواند عامل جهش نرخ مسکن در سال‌های آتی باشد. سازنده در آغاز پروژه می‌خواهد بداند که برای به سرانجام رساندن یک پروژه، به چه میزان هزینه نیاز است، اما متاسفانه شرایط به‌گونه‌ای شده که از این پیش‌بینی‌ها عاجز است.

وعده دولت این بود که در راستای افزایش تولید مسکن، نرخ مصالح ساختمانی را کنترل و برای سازندگان مسکن تعدیل کند، اما تاامروز این وعده محقق نشده است. به‌طور قطع هر قدر این نوسانات ادامه داشته باشد و انبوه‌ساز و سازنده‌های بخش خصوصی از آینده و میزان سرمایه‌گذاری خود اطمینان نداشته باشند، به‌همان میزان نیز تولید مسکن کاهش خواهد داشت.

کنترل نشدن قیمت‌ها در بازار مصالح ساختمانی، باعث کاهش تولید شده، چراکه قیمت مصالح ساختمانی تاثیر مستقیمی بر نرخ تمام‌شده ساختمان و واحدهای مسکونی دارد؛ در حالی که دولت بارها وعده کنترل نرخ مصالح ساختمانی را داده است.

به‌نظر می‌رسد هنوز هم وزارت راه و شهرسازی با تغییرات مدیریتی در معاونت مسکن و ساختمان، آنالیز دقیقی از بخش و تولید مسکن که موتور محرکه اقتصاد کشور است، ندارد. پس اگر می‌خواهد بخش مسکن رونق داشته باشد، باید به‌دقت بخش مسکن را رصد و مشکلات آن را در راستای بهبود فضای کسب‌وکار برطرف کند.

کیفیت ساخت و میزان هزینه‌ها در هر پروژه‌ای متفاوت است، اما اگر به‌طور متوسط بخواهیم در نظر بگیریم، نرخ تمام‌شده ساخت مسکن، ۲ تا ۳ برابر رشد کرده و این می‌تواند برای آینده بازار مسکن باتوجه به کمبود عرضه، خطرناک باشد.

رشد نرخ تمام‌شده مسکن موضوعی جدی است و دولت که این روزها درصدد کمک به بخش مسکن برآمده، باید موضوع کاهش هزینه‌های ساخت و صنعتی‌سازی را فعالانه دنبال کند، چراکه رشد نرخ تمام‌شده مسکن مساوی با رشد نرخ مسکن خواهد بود.

پرداخت تسهیلات ویژه نوسازی به بافت فرسوده

سرپرست بانک مسکن از انعقاد قرارداد ۶ هزار و ۱۷۲ میلیارد تومانی تسهیلات نوسازی در بافت فرسوده خبر داد و گفت: از ابتدای دولت سیزدهم بانک مسکن با ۱۵ هزار و ۴۳۲ واحد برای پرداخت تسهیلات به مبلغ ۴ هزار و ۲۷۳ میلیارد تومان، قرارداد منعقد کرده است.

علی عسگری در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، وضعیت ارائه تسهیلات نوسازی در بافت فرسوده شهرها توسط بانک مسکن را تشریح کرد و گفت: از ابتدای اجرای طرح نوسازی بافت فرسوده از سال ۱۳۹۸ تاکنون، در مجموع ۷۰ هزار و ۱۳۳ واحد برای دریافت تسهیلات نوسازی به بانک مسکن معرفی شدند که این بانک با ۳۸ هزار و ۸۱۸ واحد از ابتدای اجرای طرح تاکنون به‌میزان ۶ هزار و ۱۷۲ میلیارد تومان قرارداد منعقد کرد.

سرپرست بانک مسکن درباره میزان افراد معرفی‌شده و میزان تسهیلات پرداخت‌شده در دولت سیزدهم توسط بانک مسکن توضیح داد: از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون ۳۹ هزار و ۱۳۳ واحد برای دریافت تسهیلات نوسازی در بافت فرسوده به بانک معرفی شدند که بانک با ۱۵ هزار و ۴۳۲ واحد برای پرداخت تسهیلات، قرارداد منعقد کرده است.

عسگری مبلغ قرارداد منعقدشده از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون را ۴ هزار و ۲۷۳ میلیارد تومان عنوان کرد.

نقش تورم نهاده‌های ساختمانی بر نرخ تمام‌شده مسکن بررسی شد

نرخ مصالح ساختمانی ترمز برید

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

افزایش نرخ مصالح ساختمانی مسئله‌ای جدی است و پیش‌بینی می‌شود روند افزایشی قیمت‌ها در این بازار تا انتهای سال جاری ادامه داشته باشد. در بازار مصالح ساختمانی مانند هر بازار دیگری نوسانات نرخ دیده می‌شود، که این نوسانات مانند هر بازار دیگری بسته به عرضه و تقاضا، کم و زیاد می‌شود. متاسفانه عوامل زیادی در تعیین نرخ یک محصول وابسته به ساخت‌وساز دخیل هستند و معمولا این عوامل در سطح جهانی و منطقه‌ای نیز تاثیرگذارند.

برای مثال نرخ هر مترمربع یونولیت ۱۱۰ هزار تومان بود که در ۱۵ روز گذشته به ۴۰۰ هزار تومان افزایش یافته است. در دو هفته گذشته شاهد نایاب شدن بلوک سقفی (یونولیت) در بازار هستیم و همین امر خود در نرخ تمام‌شده ساخت مسکن تاثیر بسیار زیادی گذاشته است.

به‌طورکلی ایران شرایط سیاسی و نوسانات بازار جهانی در بازار مصالح ساختمانی بسیار تاثیرگذارند. علاوه بر این عواملی مانند نرخ بنزین، نرخ ارز و عوارض صادراتی نیز در پرنوسانی این بازار دخیل هستند.

عکس: صمت

قیمت مصالح ساختمانی همچون سیمان و میلگرد که مصالح اصلی ساخت‌وساز است، می‌تواند تاثیر مستقیمی بر نرخ تمام‌شده ملک داشته باشد

جهش چشمگیر تورم نهاده‌های ساختمانی

مرکز آمار ایران به‌تازگی گزارش تحولات بازار مصالح ساختمانی در سه‌ماهه دوم سال را منتشر کرده که با انتقادات زیادی ازسوی فعالان صنعت ساختمان مواجه شده است. سازندگان مسکن عنوان می‌کنند داده‌های مرکز آمار، از زمین تا آسمان با آنچه در بازار مصالح ساختمانی در جریان است تفاوت دارد.

در حالی مرکز آمار از کاهش ۳.۴ درصدی تورم فصلی مصالح ساختمانی خبر داده که این رقم در مقایسه با تورم فصول قبل بسیار ناچیز به‌نظر می‌رسد. فعالان بازار اعلام می‌کنند ارقام و آمارهایی که به‌تازگی مرکز آمار از وضعیت بازار مصالح ساختمانی در فصل تابستان منتشر کرده، با نرخ‌های مشاهده‌شده در بازار تفاوت زیادی دارد و مشخص نیست مرکز آمار داده‌های خود را از کدام بازار استخراج کرده است.

نکته عجیب گزارش مرکز آمار هم همین تورم فصلی است. در این گزارش گفته شده تغییر قیمت‌ها نسبت به فصل قبل ۳.۴ درصد منفی بوده است؛ به‌نحوی‌که نه‌تنها تورم ۲۶.۳ درصدی فصل بهار از بین رفته بلکه قیمت‌ها تورم منفی مضاعفی را تجربه کرده و ۲۹.۷ درصد عقب‌نشینی کرده‌اند؛ اما آیا در کف بازار هم ریزش ۳۰ درصدی نرخ مصالح ساختمانی دیده می‌شود. صمت در این گزارش نقش گرانی مصالح ساختمانی در نرخ تمام‌شده مسکن را بررسی کرده است.

تاثیر نرخ مصالح ساختمانی بر نرخ تمام‌شده ملک

محمود فاطمی‌عقدا، کارشناس بازار مسکن درباره تاثیر نرخ مصالح ساختمانی در نرخ تمام‌شده مسکن به صمت گفت: نرخ مصالح ساختمانی همچون سیمان و میلگرد که مصالح اصلی ساخت‌وساز به شمار می‌روند، می‌توانند تاثیر مستقیمی بر نرخ تمام‌شده ملک داشته باشند. بازار مسکن ایران در سال‌های گذشته از شرایط ناپایداری برخوردار بوده و روزبه‌روز از تعداد خریداران در این بازار به‌دلیل افزایش قیمت‌ها کاسته می‌شود.

کارشناسان و فعالان مسائل متفاوتی را عامل نابسامانی بازار مسکن می‌دانند، اما یکی از اصلی‌ترین دلایل نابسامانی بازار مسکن، کاهش ساخت‌وساز بوده که بخشی از این کمبود خود معلول افزایش نرخ مصالح ساختمانی است، چراکه نرخ مصالح ساختمانی تاثیر مستقیمی با کاهش تولید و به‌دنبال آن افزایش نرخ مسکن دارد.

▣ مسیر صعودی نرخ مصالح ساختمانی

فاطمی‌عقدا خاطرنشان کرد: تاثیر افزایش نرخ مصالح ساختمانی بر نرخ مسکن امری اجتناب‌ناپذیر است و اکنون برخی خبرها از افزایش ۳ برابری نرخ یونولیت در بازار حکایت دارد. از طرفی با سرد شدن هوا، بیم افزایش دوباره نرخ سیمان و میلگرد در پی قطعی گاز صنایع می‌رود. تولید یونولیت و تمامی مواد اولیه این محصول در داخل کشور انجام می‌شود، اما متاسفانه در حال حاضر شاهد عرضه نشدن این محصول در بازار هستیم.

در ۶ ماه ابتدایی سال جاری افزایش حقوق و دستمزد و نرخ مصالح ساختمانی همزمان با جراحی بزرگ اقتصادی دولت سیزدهم، رکود تولید در بازار مسکن را عمیق‌تر کرد و حتی قطع نشدن برق صنایع و به‌تبع آن ثبات در بازار سیمان و میلگرد هم نتوانست به بازار تولید مسکن کمکی کند.

وی ادامه داد: در حال حاضر انباشت تقاضای ۵ میلیون واحدی در بازار مسکن وجود دارد، اما افزایش سرسام‌آور نرخ مصالح ساختمانی از ابتدای امسال در کنار کاهش صدور پروانه‌های ساختمانی منجر به این شد که علائم حیاتی بازار مسکن هر روز ضعیف‌تر شود. حتی طرح نهضت ملی مسکن هم نتوانست تا امروز کمکی به بازار مسکن کند.

▣ قیمت تمام‌شده مسکن تابع نرخ مصالح است

فاطمی‌عقدا با اشاره به‌احتمال افزایش نرخ سیمان و میلگرد و تاثیر آن بر بازار مسکن به سمت گفت: تغییر در نرخ هر یک از مولفه‌های موثر در ساخت مسکن می‌تواند نرخ تمام‌شده مسکن را تحت تاثیر قرار دهد؛ بنابراین نرخ مصالح ساختمانی همچون سیمان و میلگرد و یونولیت که از مصالح اصلی ساخت‌وساز به‌شمار می‌روند، می‌تواند تاثیر مستقیمی بر نرخ تمام‌شده ملک داشته باشد.

امیدواریم دولت بتواند عوامل مؤثر بر نرخ تمام‌شده مسکن را کنترل کند و شاهد افزایش هزینه‌ها نباشیم. اگر دولت بتواند نرخ مصالح را کنترل کند، در پروژه مسکن ملی نیز با چالشی روبه‌رو نمی‌شویم.

در زمینه وضعیت بازار مسکن باتوجه به شرایط حاکم بر اقتصاد داخلی و فضای بین‌المللی باید گفت برجام فعلا به نتیجه نرسیده و بارها اشاره کرده‌ایم که نرخ مسکن آنچنان و به‌طور مستقیم تابع مسائل بین‌المللی به‌ویژه برجام نیست، اما باتوجه به فرهنگی که در جامعه ما حاکم شده و همه چیز با نرخ دلار سنجیده می‌شود، هر تغییری در نرخ دلار، بازارهای موازی را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین بازار مسکن نیز از تحولات بازار ارز تاثیرپذیر است. در مجموع باید گفت وضعیت بازار مسکن و قیمت‌ها در آن به چگونگی اجرای سیاست‌های دولت در ماه‌های باقیمانده سال بستگی دارد.

وی ادامه داد: امیدواریم دولت به‌صورت جدی برای اجرای سیاست و برنامه‌های مربوط به حوزه مسکن وارد عمل شود و پروژه‌های ساخت مسکن آغاز شوند.

طمئناً اگر اجرای پروژه‌های نهضت ملی مسکن در ابعاد گفته‌شده آغاز شود و بازار شاهد فعال شدن ساخت‌وساز باشد، قطعا این حوزه عکس‌العمل مثبتی از خود نشان خواهد داد و نه‌تنها تا پایان سال افزایش نرخ نخواهیم داشت، بلکه شاهد تعدیل قیمت‌ها نیز خواهیم بود.

این کارشناس بازار مسکن در پایان گفت: اگر همچون گذشته ساخت‌وساز در حوزه مسکن راکد بماند و تغییر و تحولی در این جهت صورت نگیرد، قطعا بازار به تحقق نیافتن برنامه‌های دولت در تامین مسکن عکس‌العمل منفی نشان خواهد داد؛ از همین رو وضعیت بازار مسکن به اجرا شدن یا نشدن برنامه‌های دولت بستگی دارد.

یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی که تقریبا تمام سرمایه‌گذاران بازار مسکن با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، افزایش نرخ ناگهانی مصالح ساختمانی است که در نهایت بر نرخ تمام‌شده مسکن اثر می‌گذارد

چالش‌های جدی در بازار مسکن

جواد خوانساری، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: بارها اعلام شده نرخ بسیار بالای مصالح ساختمانی در نهایت بسیاری از سرمایه‌گذاران را ناچار به خروج از حوزه ساخت‌وساز کرده است. در این میان، بررسی‌ها همچنان نشان‌دهنده افزایش نرخ مسکن است. مشاهدات اخیر در بازار مسکن و شاخص‌هایی که بر نرخ آن تاثیر می‌گذارد، به‌خوبی نشان می‌دهد وضعیت جالب‌توجهی بر بازار مسکن حاکم نیست و باید هر چه سریع‌تر فکری به حال آن شود.

وی افزود: یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی که تقریبا تمام سرمایه‌گذاران بازار مسکن با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، افزایش نرخ ناگهانی مصالح ساختمانی است که در نهایت بر نرخ تمام‌شده مسکن نیز اثر می‌گذارد. خیلی از کارشناسان عقیده دارند تا زمانی که تورم بر بازار مصالح ساختمانی حاکم است، نمی‌توان انتظار داشت تورم بازار مسکن کاهش پیدا کند. در این شرایط، همچنان حلقه آخر بازار یعنی فروش به مصرف‌کننده، دچار چالش می‌شود.

▣ تورم روزافزون در بازار مصالح ساختمانی

خوانساری خاطرنشان کرد: در حال حاضر، سرمایه‌گذاران می‌گویند تا زمانی که تورم بالایی در بازار مصالح ساختمانی وجود دارد، حضور در این بازار به‌صرفه نخواهد بود، این در حالی است که نرخ نهاده‌های ساختمانی تنها یکی از عوامل موثر بر نرخ مسکن است؛ به این ترتیب برای اینکه وضعیت بازار مسکن به‌خوبی بررسی شود، باید ابتدا تحلیل درستی از متغیرهای موثر بر نرخ مسکن داشت و سپس به سراغ پیش‌بینی وضع موجود رفت.

وی توضیح داد: به‌طورکلی ۴ عامل بر نرخ مسکن اثر می‌گذارند که شامل نرخ مصالح ساختمانی، نرخ دلار، نرخ زمین و تورم عمومی هستند. البته ممکن است اثرگذاری هر یک از این عوامل متفاوت باشد. حتی ممکن است این اثرگذاری سریع یا در طولانی‌مدت باشد که تمام این فاکتورها نیز در اهمیت‌شان موثر خواهند بود.

این کارشناس در ادامه به سمت گفت: بررسی این عوامل توسط سرمایه‌گذار و سازنده بسیار ضروری است، چراکه مشخص می‌کند آیا نرخ مسکن، سطح متعارفی دارد یا اینکه درگیر تورم شده است. همچنین می‌توان نسبت تورم عمومی به تورم مسکن را سنجید.

خوانساری در پایان گفت: در صورتی که تورم نرخ مسکن از تورم مصالح بیشتر شود، می‌توان کاهش نرخ مسکن و نزدیک شدن سطح قیمت‌ها به استطاعت خریداران را به‌وضوح مشاهده کرد.

این موضوع امیدواری و اطمینان نسبی لازم برای شروع سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید ساختمانی را فراهم می‌آورد، چراکه سازندگان مطمئن می‌شوند معاملات مسکن دوباره رونق می‌یابد و وضعیت بهبود پیدا می‌کند.

سخن پایانی

شاخص‌های مختلفی در بازار، هزینه نهایی ساخت و عرضه مسکن را تعیین می‌کند. در سال‌های اخیر شاخص‌ها در جهتی بوده که جهش‌های پی‌درپی نرخ مسکن را رقم زده است. مهم‌ترین این شاخص‌ها نرخ نهاده‌های ساختمانی و میزان سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان است. تورم نهاده‌های ساختمانی در سال‌های اخیر نشان می‌دهد این بخش مهم در ساختمان‌سازی از سال ۹۷ تورم سالانه بالایی را تجربه کرده است.

باید در نظر گرفت اساسا ساخت‌وساز یکی از حوزه‌هایی است که هر سرمایه‌گذاری را برای به‌دست آوردن سود بیشتر وسوسه می‌کند. ارکان تعیین‌کننده در نرخ نهایی مسکن، شامل مواردی نظیر نرخ زمین، هزینه‌های مجوز، نرخ تمام‌شده اسکلت، نرخ مصالح ساختمانی، هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده، اجرت پیمانکاران و... است که باتوجه به افزایش نرخ این نهاده‌ها، شمار تولید مسکن در سال جاری نسبت به سال‌های گذشته کاهش چشمگیری داشته است. این در حالی است که هر زمان عرضه و تقاضای مسکن در راستای هم حرکت کنند، قطعا بخش مسکن سامان خواهد یافت.

در یک جمع‌بندی می‌توان گفت کاهش تولید مسکن تحت تاثیر افزایش نرخ مصالح ساختمانی، یکی از اتفاقات بازار مسکن در سال جاری است. البته آمار کاهش تولید مسکن، بسته به عوامل گوناگون در شهرهای مختلف کشور متغیر است.

برگزاری ۳۱۸ مزایده محدوده معدنی در جنوب کرمان

به‌گفته رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت جنوب‌کرمان، مزایده ۳۱۸ محدوده معدنی در جنوب استان کرمان آماده برگزاری شده است و از سرمایه‌گذاران می‌خواهیم تا سه‌شنبه ۸ آذر امسال اسناد مزایده را دریافت کنند. به‌گزارش روابط‌عمومی این سازمان، مسلم مروجی افزود: تاریخ بازگشایی پیشنهادهای مزایده شنبه ۲۶ آذر امسال است و سرمایه‌گذاران و متقاضیان دارای شرایط شرکت در مزایده می‌توانند تا تاریخ ۸ آذر ، اسناد مزایده را دریافت و پیشنهادهای خود را تا تاریخ ۲۳ آذر تحویل سازمان صنعت، معدن و تجارت جنوب کرمان دهند. وی با بیان اینکه به‌دلیل تنوع و تعدد ماده معدنی باید جنوب کرمان را بهشت معادن نامید، ادامه داد: مزایده ۳۱۸ محدوده معدنی به‌منظور افزایش تولید داخل و اشتغال انجام می‌شود. مروجی بااشاره به تاکید رهبر معظم انقلاب به افزایش تولید داخل و اشتغالزایی گفت: سازمان صنعت، معدن و تجارت جنوب کرمان از شیوه‌های مختلف نظیر مزایده معادن، محدوده‌های معدنی و استفاده از ظرفیت کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید جنوب کرمان برای افزایش تولید و اشتغال در منطقه گام‌های موثری برداشته است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت جنوب کرمان اضافه کرد: با فعال شدن این تعداد محدوده معدنی، شاهد تحولی عظیم در توسعه، پیشرفت و اشتغال جنوب کرمان خواهیم بود. مسئولان سازمان صمت جنوب کرمان در پاسخ به خبرنگار ایرنا درباره نوع مواد معدنی به‌مزایده گذاشته‌شده گفتند: مزایده بیشتر مربوط به مواد معدنی می‌شود که مهم‌ترین آنها مس، آهن، کرومیت و دیگر مواد معدنی است. جنوب کرمان ۸۸ معدن با ذخیره قطعی بیش از ۲۲۶ میلیون تن دارد که استخراج سالانه آنها ۲.۵ میلیون تن است.

با برنامه‌ریزی «جهان فولاد سیرجان»

زنجیره ارزش در گل‌گهر تکمیل می‌شود

تکمیل زنجیره ارزش در منطقه گل‌گهر به‌واسطه برنامه‌های توسعه‌ای شرکت جهان فولاد سیرجان، می‌تواند علاوه بر افزایش تولید و فروش این مجموعه، کمبود ورق در سال‌های پیش‌رو در کشور و در بازارهای صادراتی را جبران کرده و با توسعه حضور در بازارهای بین‌المللی، درآمدهای ارزی خود را افزایش دهد.

به‌گزارش صمت، توسعه صنعت فولاد در زنجیره پایین‌دستی، منجر به ارزش‌افزوده بیشتر می‌شود که در نهایت درآمدهای واحدهای تولیدی را بیشتر کرده و می‌تواند به‌نفع سهامداران تمام شود.

توسعه صنعت فولاد در زنجیره پایین‌دستی در حال حاضر با هدف ایجاد ارزش‌افزوده بالاتر در دستور کار قرار گرفته که در ۶ ماهه اول امسال، برخی اتفاقات باعث شد تا بخت با فولادی‌ها یار نشود و میزان سوددهی آنها با کاهش همراه شود و سهامداران نسبت به نگهداری سهام‌های خود نگران شوند، اما نگاهی به بازارهای جهانی و کاهش نرخ فولاد در کنار تصمیماتی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای وضع اضطراری عوارض بر صادرات توانست بر میزان صادرات فولادی‌ها تاثیر بگذارد و در نهایت میزان سوددهی را کاهش دهد.

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

نگاه به نماد «فجهان» باید نگاهی بلندمدت باشد تا هم سهامدار و هم مجموعه به سود خوبی دست پیدا کنند

نگرانی‌های روزمره

مشکلاتی همچون کمبود برق در تابستان و کمبود گاز در زمستان از مسائلی است که نه‌تنها ذهن مدیران فولادی بلکه فکر سهامداران را هم مشغول کرده است. در این بین، برخی واحدهای فولادسازی در تلاش بر اجرای طرح‌های توسعه‌ای خود هستند تا بتوانند میزان فروش و ارزش‌افزوده را افزایش دهند.

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان نیز از فولادسازانی است که در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ به یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد در منطقه گل‌گهر تبدیل می‌شود و تکمیل‌کننده زنجیره فولاد خواهد بود؛ اتفاقی که منجر به اشتغالزایی چشمگیری هم خواهد شد.

در این برنامه هدف‌گذاری تولید، ۳.۷ میلیون تن آهن‌اسفنجی، ۲.۵ میلیون تن شمش و ۱.۳ میلیون تن محصولات نوردی و آلیاژی پیش‌بینی شده است.

برنامه‌ریزی که منجر به تولید فولاد آلیاژی می‌شود و می‌تواند بازار فروش جهان فولاد سیرجان را گسترده‌تر کرده و سوددهی آن را افزایش دهد.

راه رسیدن به اهداف

برای رسیدن به هدف‌گذاری یادشده، سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیقی انجام گرفته است و جهان فولاد سیرجان با پیشنهاد افزایش سرمایه به اجرای این پروژه‌ها سرعت بخشیده است و تلاش می‌کند در زمان پیش‌بینی‌شده، این پروژه‌ها را به مرحله بهره‌برداری برساند.

احیای مگا مدول به ظرفیت یک میلیون و ۷۶۰ هزار تن، کارخانه احیای مستقیم شماره ۲ به ظرفیت یک میلیون و ۵۰ هزار تن، کارخانه فولادسازی به ظرفیت یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن و کارخانه فولاد آلیاژی بردسیر به ظرفیت ۵۰۰ هزار تن در دست اجرا است که می‌تواند بر میزان تولید اضافه کند.

افزایش سهم در بازار داخلی و خارجی

بهره‌برداری از طرح‌های یادشده، سهم جهان فولاد در بازار داخلی و صادراتی را افزایش داده و حجم سبد محصولات تولید را افزایش می‌دهد؛ اتفاقی که می‌تواند برای سهامداران این مجموعه خبری خوش باشد و آنها را نسبت به آینده خوش‌بین کند.

اجرای طرح‌های توسعه‌ای

محمد شهبا، معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت جهان فولاد سیرجان در گفت‌وگو با صمت، بااشاره به طرح‌های توسعه‌ای این مجموعه و تاثیر آن درباره حضور در بازار ورق، اظهار کرد: براساس مطالعات بازاری که با یک شرکت اسپانیایی و ۲ شرکت داخلی انجام گرفته است، به‌طورتقریبی تا سال ۲۰۵۰، به‌میزان ۵۰ میلیون تن گپ فروش ورق در بحث صادرات و داخل وجود دارد. هدف نهایی مجموعه جهان فولاد سیرجان نیز این است که محصول نهایی آن به ۳ میلیون تن فولاد آلیاژی برسد. در فاز بعدی از پروژه‌های احیا، کارخانه ذوب ۱.۵ میلیون تنی در حال برگزاری مناقصه در اروپا داریم که تا ۲ ماه آینده به مرحله قرارداد می‌رسد.

وی در پاسخ به اینکه آیا قرار است طرح‌های توسعه با مشارکت شرکت‌های خارجی انجام شود، تصریح کرد: در بحث پکیج‌های تکنولوژی به‌دنبال همکاری‌های خارجی هستیم، اما هر آنچه بتوانیم داخلی‌سازی کنیم، طراحی در اروپا، اما ساخت در داخل کشور خواهد بود. به‌عنوان مثال، در بحث توسعه کارخانه احیا، بیش از ۹۰ درصد پروژه در داخل کشور ساخته شده است.

حجم سرمایه‌گذاری

شهبا درباره حجم سرمایه‌گذاری در طرح‌های یادشده، بیان کرد: کمابیش ۳۰ درصد در خارج از کشور و به‌صورت ارزی است و بیش از ۷۰ درصد به‌صورت داخلی تامین می‌شود، البته طرح‌های فولادسازی کمی متفاوت است و بحث تکنولوژی برای آن مهم است و تکنولوژی آن در ایران نیست، در نتیجه طراحی در اروپا اما ساخت در ایران انجام می‌شود. برای مثال، بدنه کوره در داخل کشور تولید می‌شود، اما برخی تکنولوژی‌های آن نه؛ البته در حالی بومی‌سازی آنها هستیم.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت جهان فولاد سیرجان اضافه کرد: ما به‌طور صددرصد نسوز فولادسازی را برای نخستین‌بار در ایران داخلی‌سازی کرده‌ایم. رویکرد ما این است که هرآنچه امکان ساخت آن در داخل وجود دارد، بومی‌سازی شود.

تاثیر احتمالی تحریم

به‌گفته شهبا، مناقصه یادشده در ۵ شرکت برتر اروپایی انجام می‌شود، اما شاید شرایط تحریمی بتواند این همکاری را تحت‌تاثیر قرار دهد.

وی درباره این موضوع اظهار کرد: ۲ پروژه احیای ما در شرایط تحریمی انجام شد، در واقع جهان فولاد در دوران تحریم ساخته شده و این موضوع نمی‌تواند تاثیری بر اجرای طرح‌های توسعه‌ای داشته باشد.

خام‌فروشی نمی‌کنیم

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت جهان فولاد سیرجان در ادامه بیان کرد: توسعه ما به‌صورتی نیست که به‌سمت خام‌فروشی برویم، بلکه در تلاش هستیم تا به حداکثر ارزش‌افزوده دست پیدا کنیم. همان‌طور که گفتم، از نظر مطالعات بازار، ما ۵۰ میلیون تن گپ در فروش در سال ۲۰۵۰ و در بازارهای صادراتی و فروش داخل خواهیم داشت، در نتیجه به‌سمت تولید محصولات تخت رفته‌ایم. پروژه فولادسازی آینده ما در مرحله انتخاب تکنولوگ در اروپا است که هدف آن تولید ۱.۵ میلیون تن اسلب در فاز نخست است.

در فاز بعدی با افزایش ظرفیت ذوب، با مجموعه فولاد آلیاژی در بردسیر به ظرفیت ۳ میلیون تن تختال آلیاژی است که به ۳ میلیون تن ورق آلیاژی می‌رسد. این محصول انواع ورق یعنی ورق خودرو، نظامی و... را شامل می‌شود.

وی افزود: این ارزش‌افزوده به تنی ۹۰۰ دلار می‌رسد که در نهایت خبر خوشی برای سهامداران جهان فولاد سیرجان خواهد بود.

توسعه صنعت فولاد در زنجیره پایین‌دستی، منجر به ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر می‌شود

سخن پایانی

در واقع این مجموعه در تلاش است تا زنجیره فولاد در منطقه گل‌گهر را تکمیل کند، در این صورت به ارزش‌افزوده‌ای دست پیدا می‌کند که می‌تواند با سوددهی خوب حمایت سهامداران خود را افزایش دهد. این بدان معنا است که نگاه به نماد «فجهان» باید نگاهی بلندمدت باشد تا هم سهامدار و هم مجموعه به سوددهی خوبی دست پیدا کنند.

خبر

تهران، میزبان ایران‌متافو نوزدهم

نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی متالوژی ایران (فولاد، صنایع‌معدنی، آهنگری، ماشین‌کاری، قالب‌سازی و ریخته‌گری) باعنوان ایران متافو با مشارکت بیش از ۴۰۰ شرکت داخلی و ۵۰ شرکت و نام تجاری خارجی فعالیت خود را آغاز خواهد کرد.

به‌گزارش ایرنا، این نمایشگاه از ۹ آذر با مشارکت بیش از ۴۰۰ شرکت داخلی و ۵۰ شرکت و نام تجاری خارجی فعالیت خود را آغاز خواهد کرد و فعالان این عرصه تازه‌ترین محصولات و دستاوردهای خود را در زمینه متالوژی، فولاد، صنایع‌معدنی، فلزات غیرآهنی، ریخته‌گری، کوره‌های صنعتی، عملیات حرارتی و صنایع وابسته در معرض دید عموم می‌گذارند.

این نمایشگاه بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاهی در منطقه خاورمیانه در زمینه آهن و فولاد، ریخته‌گری، قالب‌سازی، آهنگری، ماشین‌کاری، فلزات غیرآهنی، معدن و صنایع‌معدنی، نسوزها و سرامیک‌های صنعتی، کوره‌های صنعتی و عملیات حرارتی و پروژه‌های صنعت و معدن محسوب می‌شود. برگزارکننده این نمایشگاه اظهار کرد: هرکدام از بخش‌های نمایشگاه زیرگروه‌های متنوعی دارند، به‌طوری که در بخش آهن و فولاد، شرکت‌های فعال در زمینه مواد اولیه و مواد معدنی، فولاد خام و آلیاژهای آهن، فناوری‌های ساخت فولاد، تجهیزات و ماشین‌آلات و انواع محصولات فولادی حضور دارند.

وی افزود: بخش ریخته‌گری به زیرگروه‌های انواع روش‌های ریخته‌گری، قالب‌سازی و انواع قالب‌ها، آهنگری و فورج، انواع کوره‌های صنعتی، ماشین‌کاری و دریلینگ، آبکاری و پوشش، جوشکاری و تجهیزات جوش و انواع روش‌های برشکاری تقسیم می‌شود.

وی ادامه داد: در بخش فلزات غیرآهنی نیز شرکت‌های فعال آلومینیوم، مس و فلزات گرانبها مثل طلا، نقره، پلاتین، تیتانوم، اکتشاف و استخراج فلزات غیرآهنی، تولید محصولات فلزی، ماشین‌آلات و تجهیزات فعالیت می‌کنند.

برپایه این گزارش، مواد معدنی فلزی و غیرفلزی، انواع زغال‌سنگ و کک، مشاوره و ژئوتکنیک، اکتشاف حفاری و استخراج، انواع تجهیزات‌معدنی، ماشین‌آلات سنگین و پیمانکاری معادن زیر بخش‌های معدن و صنایع‌معدنی نیز در این نمایشگاه حضور دارند و بخش نسوزها و سرامیک‌های صنعتی نیز به نسوزهای شکل‌دار، نسوزهای بی‌شکل، مواد اولیه صنعتی، عایق‌ها و مواد الیافی، سرامیک صنعتی، قطعات و تجهیزات نسوز تقسیم می‌شود.

این نمایشگاه فرصت معرفی توانمندی‌ها و محصولات، برقراری ارتباط با مشتریان، شناخت رقبا، ارتباط با تامین‌کنندگان مواد خام، فرصت جذب سرمایه‌گذار و انعقاد قراردادهای مختلف را به شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان خواهد داد.

نمایشگاه ایران متافو از ۹ تا ۱۲ آذر، در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران دایر و با رعایت همه پروتکل‌های بهداشتی از ساعت ۸ تا ۱۵ پذیرای بازدیدکنندگان خواهد بود.

در شاخص «نسبت صادرات از تولید»

ایران بالاتر از بزرگان جهانی فولاد ایستاد

ایمیدرو اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران در ماه سپتامبر امسال (شهریور- مهر) توانست در «نسبت صادرات از تولید فولاد» جایگاهی بالاتر از بزرگان جهانی فولاد کسب کند. کشورمان در این ماه ۴۰ درصد تولیدات این بخش را روانه بازارهای صادراتی کرد.

به‌گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، ایران در مدت موردبررسی، ۱.۱ میلیون تن فولاد به بازارهای هدف صادر کرد، به‌طوری که نسبت تولید به صادرات به عدد ۴۰ درصد رسید. قابل توجه است که تولید فولاد ایران در ماه سپتامبر به بیش از ۲.۷ میلیون تن رسیده بود.

عملکرد بزرگان فولاد

برپایه این گزارش، چین که مقام نخست تولید جهانی فولاد را در اختیار دارد، در سپتامبر نزدیک ۶.۲ میلیون تن فولاد صادر کرد که نسبت به تولید (۸۶.۹ میلیون تن) معادل ۷ درصد است.

هند به‌عنوان دومین تولیدکننده فولاد دنیا، در ماه سپتامبر امسال نزدیک به ۸۰۰ هزار تن فولاد صادر کرد که نسبت به تولید (۹.۹ میلیون تن) معادل ۸درصد تولید این کشور است.

ژاپن به‌عنوان سومین تولیدکننده فولاد، در ماه یادشده ۲.۴ میلیون تن فولاد صادر و ۷.۲ میلیون تن فولاد تولید داشته است. این عملکرد معادل ۳۳ درصد تولید است.

تولید سالانه فولاد ایران به مرز ۲۸ میلیون تن رسیده که این امر سبب شده، رتبه دهم تولید فولاد جهان در اختیار کشورمان قرار گیرد.

لازم به یادآوری است که ایران در افق ۱۴۰۱، برنامه دستیابی به ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد را هدف‌گذاری کرده است.

تولید فولاد ۱۰ درصد افزایش یافت

در همین حال، یک فعال حوزه فولاد ایران بااشاره به افزایش ۱۰ درصدی تولید فولاد در امسال، اعلام کرد: وزارت صمت به‌دنبال راه‌حلی است که در فصل زمستان، مشکلات متاثر از محدودیت اعمالی بر مصرف گاز صنایع را کاهش دهد تا صنعت فولاد دچار ضرر و زیان نشود.

به‌گزارش سازمان بورس و اوراق بهادار، سیدرضا شهرستانی به تغییر میزان تولید فولاد در کشور در یک سال گذشته اشاره و اظهار کرد: برقی که به شرکت‌های فولادی خصولتی‌ها داده شد، موجب بهبود وضعیت تولید در صنعت فولاد شد؛ به‌طوری که امسال نسبت به سال گذشته با افزایش ۱۰ درصدی در تولید فولاد همراه بودیم.

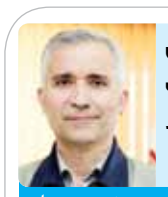

وی به برنامه‌های پیش‌روی مسئولان این صنعت در راستای بهبود وضعیت صنعت فولاد اشاره کرد و گفت: وزارت صمت به‌دنبال راه‌حلی است که در ۳ ماهه فصل زمستان، مشکلات متاثر از محدودیت اعمالی بر مصرف گاز صنایع را کاهش دهد و این مسئله را مدیریت کند تا صنعت فولاد دچار ضرر و زیان نشود.

شهرستانی در پایان اعلام کرد: اکنون پیشنهادهایی ارائه شده که در صورت اجرایی شدن آن، شاهد وضعیتی بهتر در تولید صنعت فولاد برای فصل زمستان خواهیم بود.

یادداشت

آموزش گام نخست توسعه عملکرد

منصور یزدی‌زاده
فعال صنعت فولاد

توسعه عملکردی صنایع به الزامات متعددی نیاز دارد. آموزش نیروی انسانی یکی از مهم‌ترین الزامات در مسیر توسعه صنعتی و اقتصادی کشورها است. بر همین اساس نیز در عصر حاضر آموزش نیروی انسانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده است. شتاب قابل‌توجه علوم و تخصص‌های گوناگون و پیشرفت هرروزه دانش و تکنولوژی، ضرورت آموزش نیروی انسانی را بیش‌ازپیش تقویت کرده است.

حوزه معدن و صنایع معدنی نیز از این قاعده مستثنا نیست؛ بنابراین آموزش به‌عنوان فاکتوری اساسی و موثر در رشد کیفی عملکرد کارکنان که حکم سرمایه‌های انسانی یک مجموعه را دارند، اهمیت می‌یابد. این آموزش زمینه افزایش رضایت شغلی کارکنان یک مجموعه را فراهم می‌کند و همزمان به همگام‌سازی دانش و توان نیروی انسانی در سازمان منتهی می‌شود.

آموزش مختص یک سن، دوره یا مکان خاص و ویژه نیست. امروزه در سراسر جهان، افرادی را که به گذراندن دوره‌های دانشگاهی حتی در مراکز معتبر دنیا بسنده کرده باشند و ۵ سال از زمان آموزش آنها گذشته باشد، بدون دانش و تخصص لازم ارزیابی می‌کنند، مگر آنکه فرد توام با کار، آموزش را هم موردتوجه قرار داده باشد. به‌همین دلیل نیز، دوره‌های آموزشی هنگام خدمت به‌شدت جدی گرفته می‌شوند و ارتقای شغلی افراد را موکول به گذراندن این دوره‌ها می‌کنند.

استانداردهای آموزشی در سطح بین‌المللی تا حد زیادی مشابه هم هستند، هرچند کیفیت برگزاری این دوره‌ها با هم متفاوت است. بااین‌وجود، در کشور ما فرهنگ ضرورت گذراندن این دوره‌ها آنچنان فراگیر نشده است، در واقع آموزش در نگاه نخست هزینه‌بر و زمان‌بر است و در نتیجه در کشور ما آموزش نیروی انسانی آن‌قدر که باید و انتظار می‌رود، موردتوجه قرار ندارد و همین موضوع نیز چالش‌های بسیاری را ایجاد می‌کند یا اگر هم دوره آموزشی برگزار می‌شود، بیشتر جنبه رفع تکلیف دارد. به‌همین دلیل، این دوره‌ها در کشور ما آن‌طور که باید جدی گرفته نمی‌شود. در چنین شرایطی، تنها آن دسته از افرادی که علاقه‌مند به افزایش توان علمی و تخصصی خود هستند، با هزینه شخصی دوره‌های آموزشی را می‌گذرانند.

باتوجه به کاستی‌های یادشده در کشور، موضوع مدیریت دانش نیز متاثر از موارد گفته‌شده آن‌قدرها فراگیر نشده است. شرکت‌های پیشرو اندکی هستند که با اعتقاد راسخ به این موضوع پرداخته و سعی در بهره‌مندی از مزایای مدیریت دانش دارند.

یکی دیگر از موانع فراگیری مدیریت دانش، نگرانی از امنیت شغلی است. در کشور ما، فرهنگ جانشین‌پروری که متاثر از همین موضوع است، فراگیر نشده و نسبت به آن بی‌توجهی می‌شود. بیشتر افراد سعی می‌کنند دانش اندوخته خود را برای خود نگه دارند و به‌صورت آبشاری همه فوت‌وفن‌های کار را به زیردستان خود انتقال ندهند، تا مبادا کار خود را از دست بدهند.

گذراندن دوره آکادمیک، دوره‌های عملی و همچنین هنگام خدمت، لازم و ملزوم یکدیگر هستند. دوره آکادمیک دوره مقدماتی به‌شمار می‌رود، چرا که تئوری به‌تنهایی کاربرد ندارد. دوره‌های کارگاهی و عملی، دوره‌های مکمل برای آغاز کار و دوره‌های هنگام کار و خدمت تکمیلی هستند، بنابراین کدام‌یک اهمیت بیشتری دارند؟ علاوه بر تمام موارد یادشده ارتقای سطح ارتباط میان دانشگاه و صنعت نیز می‌تواند در بهبود فرآیند آموزش نیروی انسانی موثر باشد. در کشور ما، رابطه دانشگاه و صنعت بیشتر از اینکه عملیاتی و کاربردی باشد، جنبه نمایشی به خود گرفته و رفع تکلیفی عمل می‌کند و هنوز بالغ نشده است. در این زمینه، بارها و بارها آسیب‌شناسی انجام شده، اما جز در موارد معدود توفیق زیادی در این زمینه نداشته‌ایم. شرایط اقتصادی کشور در طول سال‌های اخیر به‌شدت ضعیف شده و در چنین شرایطی، افراد ناچار هستند بدون توجه به کیفیت کار و ارتباط آن با تحصیلات‌شان، یک موقعیت شغلی را بپذیرند و بیشتر به‌دنبال انجام کار برای کسب معیشت هستند و همین موضوع از کیفیت عملکردی صنایع می‌کاهد. باتوجه به تمام موارد یادشده، اصلاح فرآیند آموزش در حوزه‌های مختلف ضروری به‌نظر می‌رسد.

رشد ۱۶ درصدی تولید فولاد در ۷ ماه نخست امسال

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، آمار تولید فولاد کشور در ۷ ماه نخست امسال را منتشر کرد. به‌گزارش چیلان، طبق آمار منتشرشده، تولید فولاد میانی کشور در ۷ ماه نخست سال ۱۴۰۱، برابر ۱۸ میلیون و ۲۶۸ هزار تن بوده که رشد ۱۶ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد. در تابستان امسال و به‌واسطه هماهنگی میان وزارتخانه‌های نیرو، صنعت، معدن و تجارت و انجمن فولاد، محدودیت‌های مصرف برق نسبت به سال گذشته بهتر مدیریت شد و شاهد افزایش تولید نسبت به سال گذشته هستیم، در نتیجه تولید واقعی فولاد نسبت به ۷ ماه نخست سال ۱۳۹۹، تنها ۵۰۰ هزار تن معادل ۲.۸ درصد افزایش یافته است. در ۷ ماه نخست امسال، تولید کل محصولات فولادی نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد ۱۵ درصدی و تولید آهن‌اسفنجی رشد ۱۹ درصدی داشته است. گفتنی است، در این بازه زمانی، در مجموع تولید محصولات فولادی نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد ۱۵ درصدی داشته است. مجموع تولید محصولات فولادی در ۷ ماه نخست امسال، ۱۲ میلیون و ۶۷۰ هزار تن بوده است. علاوه بر این، مجموع تولید محصولات طویل نیز در این بازه زمانی برابر ۷ میلیون و ۳۵۶ هزار تن مجموع تولید محصولات تخت نیز برابر ۵ میلیون و ۳۱۴ هزار تن برآورد شده است. تولید میلگرد نیز در ۷ ماه نخست امسال، برابر ۶ میلیون و ۱۴۶ هزار تن بوده که افزایش ۲۰ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد. تولید تیرآهن نیز با افزایش ۳ درصدی به ۷۰۰ هزار تن رسیده است. میزان تولید ورق گرم کشور نیز در ۷ ماه نخست امسال، ۵ میلیون و ۱۱۶ هزار تن بوده که افزایش ۱۰ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال گذشته نشان می‌دهد.

اماواگرهای وزارت صنعت، معدن و تجارت در رشد بهای سیمان بررسی شد

دریچه‌ای کور به‌روی تولیدکنندگان

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

در نخستین روز از هفته جاری، شاهد انتشار خبری مبنی بر رشد ۳۵ درصدی نرخ پایه سیمان در بورس کالا بودیم. انتشار این خبر زمینه سبزپوشی تابلوی معاملات بازار سهام امروز در گروه سیمانی‌ها را فراهم کرد، البته در ادامه تاکید شد که رشد یادشده به‌تمامی صنایع سیمانی کشور اختصاص ندارد و با اماواگرهایی اجرایی خواهد شد. طبق نظر بورس کالا، قرار است تنها بهای محصولاتی افزایش یابد که کف قیمتی آنها با نرخ کشف‌شده سایر شرکت‌ها فاصله چشمگیری دارد و در عمل این مجموعه‌های تولیدی با خطر افت شدید حاشیه سود مواجهند. انتظار می‌رود در سایه تداوم اجرای این سیاست، در درجه نخست شاهد افزایش نرخ پایه سیمان تولیدشده توسط برخی صنایع باشیم. در ادامه، با افزایش متوسط نرخ میانگین معاملات بورس کالا، بهای پایه سیمان تولیدی توسط سایر صنایع نیز افزایش خواهد یافت. در میان‌مدت نیز باید منتظر رشد نرخ پایه صادرات سیمان کشور باشیم. باوجود تمام مقاومتی که از سوی مسئولان در طول سال‌های گذشته برای جلوگیری از تعدیل قیمتی سیمان اجرایی شده، فعالان این صنعت معتقد هستند که این رشد، حداقلی و ضروری است. فعالان صنعت سیمان تاکید دارند که تثبیت بهای این محصول ساختمانی پرمصرف برای مدت‌زمان طولانی مانع بازسازی و نوسازی تجهیزات این صنعت شده است. باتوجه به نقش کمرنگ نرخ سیمان در هزینه‌های ساخت‌وساز، تجدیدنظر در این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد. البته با توجه به حساسیت‌هایی که روی قیمت‌گذاری سیمان از سوی دولت وجود دارد و نامه‌ای که اخیرا از سوی مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت منتشر شده، نباید به رشد قیمت سیمان و خروج فعالان این صنعت از فرآیند قیمت‌گذاری امید داشت.

عکس: صمت

تغییر نظر وزارت صمت درباره قیمت‌گذاری

روز ۱۵ آبان، مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به مدیرکل دفتر وزارتی وزارت صنعت، معدن و تجارت در توضیحات مفصلی تاکید کرده بود: «با توجه به ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی که اشعار می‌دارد «دولت مکلف است کالای پذیرفته‌شده در بورس را از نظام قیمت‌گذاری خارج کند»، وزارت متبوع از هر گونه مداخله در کشف قیمت در بازار بورس کالا خودداری کرده و کشف قیمت و توزیع براساس سازکار عرضه و تقاضا و مقررات و ضوابط شرکت بورس کالای ایران انجام می‌شود و معاونت امور معادن و فرآوری مواد، سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها صرفا بر اجرای صحیح قوانین و ضوابط بورس کالا و حلقه‌های پس از بورس کالا نظارت عالیه دارند.»

با این وجود مهر مصوبه قبلی خشک‌نشده سیف‌الله امیری، مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت دوباره در نامه‌ای به مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران اعلام کرد «هر گونه تغییر در نحوه محاسبه قیمت پایه سیمان با اطلاع و هماهنگی معاونت معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام پذیرد.»

رشد حداقلی نرخ برای سیمانی‌ها

حسین چهرگانی، فعال صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی افزایش ۳۵ درصدی نرخ پایه سیمان خاکستری در معاملات بورس کالا اظهار کرد: حدود ۲سال است که نرخ پایه این محصول در معاملات بورس کالا ثابت مانده است، بنابراین اصلاح بهای پایه سیمان و افزایش آن در موقعیت کنونی ضروری است. وی افزود: در شرایطی نرخ سیمان در یک بازه زمانی بیش از یک‌ساله ثابت نگه داشته شده که هزینه تولید این محصول به‌شدت افزایش یافته است. باتوجه به روند رو به رشد تورم در اقتصاد ایران، بهای تمامی نهاده‌های تولید در این بازه زمانی افزایشی بوده است، حتی نرخ نهاده‌هایی که از سوی دولت تامین می‌شود، همچون سوخت، برق، آب، حقوق دولتی، حمل‌ونقل و... نیز در این دوره، به‌شدت بیشتر شده است. بااین‌وجود، فعالان صنعت سیمان در این بازه زمانی، امکان متعادل‌سازی نرخ خود را به‌دست نیاورده‌اند. در چنین شرایطی، فشار مضاعفی به فعالان این صنعت تحمیل می‌شود و در عمل فعالیت آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. چهرگانی گفت: باید باوجود صدور مجوز رشد نرخ پایه سیمان در بورس کالا تاکید کرد که این افزایش نرخ هنوز هم متناسب با هزینه قابل‌توجهی که به این صنعت تحمیل می‌شود، نیست، چرا که در طول سال‌های گذشته، شاهد اعمال سرکوب قیمتی گسترده‌ای در این صنعت بوده‌ایم. بدین‌ترتیب، همچنان سیمان به‌عنوان یکی از کم‌ارزش‌ترین محصولات در کشور معامله می‌شود.

> در شرایطی نرخ سیمان در یک بازه زمانی بیش از یک‌ساله ثابت نگه داشته شده که هزینه تولید این محصول به‌شدت افزایش یافته است

این در حالی است که سیمان کالایی استراتژیک و غیرقابل‌جایگزین به‌ویژه در فرآیند ساخت‌وساز است.

فصل سرما و رشد بیشتر هزینه تولید

این فعال صنعت سیمان بااشاره به محدودیت‌های موجود در تامین انرژی گفت: در آستانه ماه‌های سرد سال هستیم و هشدارهایی درباره تامین نشدن گاز موردنیاز واحدهای سیمانی کشور باتوجه به محدودیت موجود در مسیر تامین انرژی به این فعالان صنعتی داده شده است. در چنین شرایطی، واحدهای تولیدکننده صنعت سیمان ناچار هستند برای تداوم تولید خود از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین استفاده کنند. این در حالی است که جایگزینی مازوت به‌جای گاز، در عمل هزینه تمام‌شده تولید را در این صنعت به‌شدت افزایش خواهد داد. وی گفت: تولیدکنندگان پس از مصرف گاز به‌عنوان سوخت، هزینه آن را پرداخت می‌کنند، اما در شرایطی که به‌اجبار مازوت با گاز جایگزین می‌شود، تولیدکنندگان موظف به پرداخت هزینه سوخت از همان زمان صدور حواله تخصیص مازوت در قالب پیش‌پرداخت هستند. علاوه بر این، از صنایع انتظار دارند از تابستان اقدام به خرید مازوت و ذخیره‌سازی آن کنند، در نتیجه فشار مضاعفی از نظر نقدینگی به صنعت سیمان کشور تحمیل می‌شود. این موضوع باتوجه به کمبود نقدینگی واحدهای سیمانی کشور، به‌طورعموم از استطاعت آنها خارج است. علاوه بر آن، مبالغ دریافتی که معادل گاز طبیعی است، علی‌الحساب تلقی شده و در زمان مصرف، مابه‌التفاوت آن مطالبه می‌شود. چهرگانی افزود: حمل مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین صنایع سیمان کشور نیز با دشواری‌های متعددی روبه‌رو است. هزینه حمل مازوت حتی بیش‌تر از هزینه خرید این سوخت است و در نتیجه باتوجه به جایگزینی سوخت، هزینه قابل‌توجهی به صنایع تحمیل می‌شود و هزینه تولید آنها افزایش قابل‌ملاحظه‌ای خواهد یافت. این رشد برای صنایع مختلف بسته به فاصله‌ای که از مراکز پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی دارند، از ۲ تا ۵ برابر گاز برآورد می‌شود. وی گفت: علاوه بر تمام موارد یادشده، کیفیت مازوت تحویلی به صنایع نیز جای بررسی دارد. آلودگی‌های موجود در این سوخت ضمن وارد کردن صدمه به فرآیند تولید، هزینه‌های بیشتری را به صنعتگران تحمیل می‌کند. چهرگانی افزود: باوجود تمام مشکلاتی که به‌اجبار به صنایع سیمان کشور تحمیل می‌شود، شرکت پخش فرآورده‌های نفتی بحق یا ناحق از تولیدکنندگان سیمان جریمه‌ای را مطالبه می‌کند، بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که رشد اختصاص‌یافته به نرخ پایه صنعت سیمان، هنوز هم کفاف رشد هزینه تولید را در این بخش نمی‌دهد. این فعال صنعت سیمان گفت: سیمان به‌طورسنتی در نگاه مسئولان دولتی حکم یک کالای اساسی را دارد. برهمین اساس نیز در تصمیم‌گیری‌ها، مانع رشد نرخ آن متناسب با افزایش هزینه تولید می‌شوند. با این حال، سیاست‌گذاران حمایت‌هایی را که از تولیدکنندگان کالاهای اساسی می‌شود، از واحدهای سیمانی دریغ می‌کنند، همین موضوع نیز در برخی برهه‌های زمانی، در عمل به‌ضرر فعالان صنعت سیمان شده است. وی افزود: علاوه بر این در برخی مواقع همین محدودیت‌ها به نفع برخی تولیدکنندگان ویژه و وابسته به قدرت است. همین فعالان رانتی نیز مانع اصلاح سیاست‌های حاکم بر صنعت سیمان کشور می‌شدند. وی افزود: البته با عرضه سیمان در بورس کالا، بخش بزرگی از مشکلات پیش‌روی فعالان این صنعت مرتفع شده است، بااین‌وجود هنوز مسیر اصلاح باز است.

چهرگانی تاکید کرد: همان‌طور که بارها تاکید شده سیمان محصولی استراتژیک و غیرقابل‌جایگزین است. تحمیل فشار مضاعف به این صنعت، به‌منزله کاهش تولید این محصول خواهد بود. فعالان صنعت سیمان برای تداوم فعالیت خود نیازمند اختصاص هزینه برای بازسازی و نوسازی تجهیزات‌شان هستند. این صنعت استهلاک بالایی دارد. چنانچه عایدی و نقدینگی موردنیاز این صنایع تامین نشود، صنایع سیمان کشور با آسیب‌های جدی روبه‌رو می‌شوند و در عمل روند فعالیت آنها تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد و در ادامه از نقش خود به‌عنوان تامین‌کننده نیاز عمران و آبادانی کشور باز خواهند ماند، بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با کاهش فشار تحمیلی روی این صنعت، تداوم تولید در آن را دنبال کنند.

ضرورت اصلاح نرخ پایه سیمان در بورس کالا

نادر غفاری، فعال صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: براساس پیشنهاد انجمن سیمان مقرر شده قیمت‌های پایه این محصول در بورس کالا افزایش یابد. اما رشد یادشده تنها به نرخ پایه این محصول در بورس کالا اختصاص دارد و بهای نهایی آن در تقابل میان عرضه و تقاضا تعیین خواهد شد. غفاری گفت: افزایش هزینه‌های تمام‌شده تولید، مهم‌ترین عامل مطرح‌شده از سوی انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان برای رشد نرخ پایه سیمان است. کافی است، نگاهی به هزینه‌های تولید فعالان صنعت سیمان در طول یک سال گذشته بیندازید. بهای تمامی نهاده‌های تولید و سایر عوامل موثر بر نرخ تمام‌شده محصول در این بازه زمانی، رشد قابل‌توجهی داشته است. این رشد در موارد متعددی بالاتر از ۱۰۰ درصد برآورد شده است، بنابراین رشد کنونی که در حال حاضر بر نرخ پایه سیمان اعمال شده، حداقلی است و در عمل مشکلات فعالان صنعت سیمان کشور را مرتفع نمی‌کند. وی افزود: در واقع این رشد را باید حداقل میزانی دانست که بورس کالا و انجمن کارفرمایان صنعت سیمان درباره آن به‌توافق رسیده‌اند. این فعال صنعت سیمان افزود: در آستانه هفته‌های سرد سال قرار داریم و هشدارهایی از سوی دولت به صنایع سیمان کشور با موضوعیت توقف گاز صنایع صادر شده است. با ایجاد محدودیت در تامین انرژی صنایع، بسیاری از صنایع سیمانی کشور ناچار خواهند بود، برای تداوم تولیدشان، مازوت بسوزانند. همین جایگزینی سوخت نیز فشار مضاعفی را به عملکرد صنعتگران تحمیل می‌کند و از حاشیه سود آنها می‌کاهد. وی گفت: مصرف مازوت، هزینه تولید سیمان را به‌ازای هر تن برابر ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان افزایش می‌دهد. باتوجه به بهای پایین سیمان، این رشد قابل‌توجه است و عملکرد واحدهای سیمانی را به‌شدت تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. این فعال صنعت سیمان گفت: حمل مازوت برعهده صنایع سیمانی است. از آنجا که برخی واحدهای سیمانی کشور در فاصله دوری نسبت به مراکز پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی قرار دارند، بنابراین هزینه حمل این سوخت، برای صنایع قابل‌توجه خواهد بود. در نتیجه افزایش نرخ، تنها راه تداوم تولید در این صنعت است. این فعال صنعت سیمان گفت: واحدهای سیمانی کشور در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو بوده‌اند و از نوسازی یا بازسازی تجهیزات‌شان بازمانده‌اند، بنابراین از توان کافی برای مقابله با این شرایط و تحمیل هیچ فشار جدیدی برخوردار نیستند.

سخن پایانی

در شرایطی که نرخ محصولات تولیدشده در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، براساس نرخ این محصولات در بازارهای جهانی تعیین می‌شود، قوانین سفت و سختی بر عملکرد فعالان صنعت سیمان اعمال می‌شود. سیمان محصول غیرقابل‌جایگزین و پرمصرف در فرآیند ساخت‌وساز است. شاید به‌همین دلیل نیز این محصول در طول سال‌های گذشته جزو کالاهای اساسی قرار گرفته و در عمل قوانین سفت و سختی بر فرآیند فروش آن حاکم است. بااین‌وجود، تاکید می‌شود که در طول سال‌های گذشته، ظرفیت تولید صنعت سیمان کشور به‌مراتب افزایش یافته است. در چنین شرایطی، میزان تولید در این صنعت به‌مراتب بالاتر از نیاز کشور برآورد می‌شود، بنابراین تداوم چنین سختگیری‌هایی برای فعالان این صنعت نه‌تنها محلی از اعراب ندارد، بلکه به‌عنوان مانعی در مسیر تولید و توسعه عمل می‌کند. البته تاکید می‌کنیم که پس از ورود سیمان به بورس کالا و فروش این محصول در بستری شفاف، برخی مشکلات فعالان این صنعت برطرف شده‌اند، بااین‌وجود همچنان شاهد برخی ناملایمات از سوی تصمیم‌گیران هستیم. باتوجه به آنکه در آستانه فصل سرد سال قرار داریم و تامین گاز واحدهای سیمانی کشور نیز با افت جدی روبه‌رو خواهد شد، در عمل هزینه تولید در این صنعت به‌شدت افزایش خواهد یافت. در چنین موقعیتی، موافقت مسئولان با رشد منطقی نرخ پایه سیمان در بورس کالا، راهکاری اصولی برای تداوم تولید در این صنعت و عبور از چالش‌های پیش‌روی این تولیدکنندگان است.

نیروگاه شازند همچنان بر مدار مازوت‌سوزی

فعالان محیط‌زیست شهر اراک در ۲ سطح نسبت به وضعیت فعلی نیروگاه شازند و روند مازوت‌سوزی معترض هستند و آنها نمی‌توانند این وضعیت را بپذیرند.

به‌گزارش ایسنا، سیاوش آقاخانی، فعال محیط‌زیست گفت: با تاکید بر اینکه امسال اراک یکی از وحشتناک‌ترین شرایط آلودگی هوا را سپری کرده است، گفت: اراک امسال به‌دلیل وجود پدیده آلودگی هوا در ابتدای سال و ثبت تنها یک روز دارای شرایط هوای پاک در نیمه نخست سال، در حال شکستن رکورد سال گذشته خود در بحث تعداد روزهای ناسالم و آلوده است، از طرفی الگوی زمستانی آلودگی هوای اراک به‌دلیل پایین بودن لایه اینورژن نشان می‌دهد که روزهای سختی را پیش‌رو داریم، اما بااین‌وجود از برگزاری یک جلسه کارگروه پرهیز شده است، در صورتی که این جلسات در استان‌های دیگر در حال برگزاری است.

وی بااشاره به اینکه نقض آشکار قانون انجام گرفته است، بیان کرد: شورای‌عالی امنیت ملی تصمیم‌گیرنده بحث کمبود گاز و مازوت‌سوزی در برخی نیروگاه‌ها است، اما تصمیمات اخذشده، برای فعالان محیط‌زیست و شهروندان اراکی قابل‌قبول نیست، در طول ۳ سال اخیر، ماده ۱۲ قانون هوای پاک زیر پا گذاشته و دستور مازوت‌سوزی داده شده و نهادهای بالادستی در عمل دستور نقض قانون را می‌دهند.

آقاخانی افزود: این تصمیمات پذیرفتنی نیست. ایران دومین کشور تولیدکننده گاز در جهان است، اما در تامین گاز خانگی و صنایع دچار مشکل شده و ناچار به صدور دستور مازوت‌سوزی، تهدید سلامت عمومی و نقض قانون می‌شود که جای سوال دارد.

دلیل اصلی مشکلات زیست‌محیطی در ایران

همه چیز به مدیریت غلط برمی‌گردد

تغییرات اقلیمی، تنش‌های زیست‌محیطی فراوانی را در سال‌های اخیر به‌وجود آورده است. یکی از مواردی که نقص خود را به‌وضوح در تنش‌های اندک اقلیمی نشان داد، بی‌دوامی حوضه‌های آبریز کشور در اغلب استان‌ها بود. صاحب‌نظران بر این باور هستند، توزیع پایدار و عادلانه آب در حوضه‌های آبریز کشور باتوجه به توسعه اقتصادی و اجتماعی همواره چالشی اساسی بوده، به‌همین دلیل قواعد تخصیص برای منابع باارزش آب از ضرورت‌هایی است که در گذشته موردتوجه بوده، اما در مقطعی از زمان موردبی‌توجهی قرارگرفته است. صمت در این گزارش به ارزیابی و راهکارهای رفع معضلات حوضه‌های آبریز در کشور پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

خشکسالی منجر به تنش‌های سیلابی می‌شود

چند سالی می‌شود که الگوهای بارش در منطقه خاورمیانه و در دیگر مناطق جهان این را به بشر گوشزد می‌کند که تغییر اقلیم روزبه‌روز در حال رخ‌نمایی است، به‌گونه‌ای که امروزه تغییر اقلیم و تاثیر آن در افزایش دما، مقدار و نوع بارش و کاهش کیفیت و کمیت منابع آب از مباحث مهم در علم هیدرولوژی (آب‌شناسی) محسوب می‌شود. یکی از تبعات تغییر اقلیم، تغییر در شکل بارش از برف به باران و بروز انواع خشکسالی است، گرچه پدیده خشکسالی در میزان کمیت و کیفیت آب تاثیر منفی می‌گذارد، اما اثر آن به‌مراتب بر کیفیت آب مهم‌تر است؛ زیرا مشکل اساسی در دسترس بودن آب باکیفیت مناسب است، نه در مقدار آب. از یک‌سو خشکسالی و بارش‌های اندک، مخاطره‌ای برای کیفیت منابع آب کشور محسوب می‌شود و از سوی دیگر، بارش‌های رگباری تهدید جدی برای حوضه‌های آبریز به‌حساب می‌آیند. به‌باور کارشناسان بی‌آبی در بسیاری از حوضه‌های آبریز در یک دهه اخیر، خسارت‌های زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی زیادی بر جای گذاشته که آثار آن را می‌توان در خشک شدن رودخانه‌ها، کاهش منابع آب زیرزمینی، فرونشست زمین، کاهش کیفیت آب، خسارت به بخش کشاورزی و تخریب اکوسیستم مشاهده کرد.

حوضه‌های آبخیز توان مقابله با تنش اقلیمی را ندارند

حمیدرضا صادقی، استاد دانشگاه تربیت‌مدرس و رئیس انجمن آبخیزداری ایران بااشاره به روند طرح‌های آبخیزداری کشور گفت: خوشبختانه در بخش عمده‌ای از مساحت آبخیزداری کشور، پروژه‌های گسترده‌ای از سوی سازمان آبخیزداری کشور عملیاتی شده یا در حال انجام است؛ اما یک ایراد بنیادی در رویه اجرای چنین پروژه‌هایی وجود دارد و آن، این است که به‌طورمعمول الگوهای مدیریتی در این بخش ناکارآمد است؛ به‌همین دلیل اهداف مورد نظر حاصل نشده است.

وی افزود: به‌عبارت‌دیگر، فضای پایش و ارزیابی آنها کمتر موردتوجه قرارگرفته و در کل، پروژه‌های گسترده‌ای در سطح کشور عملیاتی شده است، به‌گونه‌ای که بیش از نیمی از مساحت‌های حوضه آبخیز کشور تحت عملیات و اقدامات مدیریتی و اجرایی آبخیزداری قرار گرفته‌اند؛ اما نقد اصلی در نداشتن دیدگاه پایش‌گرایی مبتنی بر ارزیابی است. در واقع، پروژه‌ها به روشی عملیاتی می‌شوند که امکان اصلاح در روش‌ها و شیوه‌های مدیریتی وجود ندارد؛ به‌همین دلیل اصلاح رویه‌ها کمتر موردتوجه قرار می‌گیرد.

صادقی بااشاره به اینکه تغییرات اقلیمی، مسبب اصلی سیلاب‌های چند سال اخیر کشور نیست، گفت: مولفه‌ای مانند تغییر اقلیم یک مقوله ضربتی و سرعتی نیست. در سال‌های اخیر با آسیب رساندن به محیط‌زیست، نظیر کاهش ظرفیت رودخانه‌ها، مدیریت غلط منابع آبی و ...، شرایط را برای بروز مخاطرات اقلیمی فراهم کرده‌ایم تا حدی که با وقوع یک بارندگی به‌نسبت شدید که در شرایط استاندارد سیلابی نیست، متحمل بروز سیلاب‌های مخرب شده‌ایم. همان‌گونه که اشاره شد، بیابان‌زایی، بهره‌برداری مفرط از رودخانه، تخریب حوضه‌های آبریز، در نهایت منجر به شکننده کردن محیط می‌شود و شرایط را برای وقوع بحران مستعد می‌کند؛ به‌گونه‌ای که با کوچک‌ترین بارشی حوادث غیرمنتظره رخ می‌دهد.

به‌گفته این استاد دانشگاه، به‌طورکلی بارش‌ها در ایران به‌گونه‌ای نبوده است که مسبب فجایع زیادی شود، در واقع بارش‌هایی که انجام گرفته در زمره بارش‌های سیل‌آسا قرار نمی‌گرفته‌اند؛ این مدیریت غلط منابع آبی بود که شرایط را برای بروز تخریب‌های حداکثری مساعد کرد. در حقیقت ما شرایط را به لبه پرتگاه رساندیم تا با کوچک‌ترین بارشی فاجعه رخ دهد.

وی بااشاره به افزایش آسیب‌پذیری حوضه‌های آبریز کشور گفت: امروزه حوضه‌های آبریز کشور در شرایطی قرار گرفته‌اند که با کوچک‌ترین تنش اقلیمی مانند تغییر اقلیم فاجعه‌آفرین می‌شوند؛ در حقیقت این روند منعکس‌کننده بهره‌برداری‌ها و نامایمات مدیریت منابع است که اثرات خود را در بستری کاملا جدی نشان داده است.

صادقی در پاسخ به این پرسش که آیا تکرار سیلاب‌های چند سال اخیر در سال‌های آتی ممکن می‌شود یا خیر، گفت: هنوز آمادگی کافی را درباره مواجهه با سیلاب‌ها پیدا نکرده‌ایم و اگر شرایط حوضه‌های آبخیز را به تعادل نزدیک و تلاش نکنیم که تعادل بوم‌شناسی آنها را برگردانیم، باید انتظار هرگونه رخداد نامایمی مانند سیلاب‌های چند سال پیش را داشته باشیم. در واقع، اگر به حریم رودخانه تجاوز کنیم یا ظرفیت آنها را کاهش دهیم، طبیعی است که با بارندگی‌های متداول دچار مشکلات بیشتری می‌شویم.

وی ادامه داد: باید از اتفاقات گذشته درس گرفته و اقدامات و رویه‌های مدیریتی و تعاملی خود را با طبیعت همراه کنیم. این اصلاح‌پذیری در طبیعت تا حدی وجود دارد؛ اما قرار نیست که طبیعت تمام رفتارهایش متناسب با قوانین مدیریتی ما باشد. به‌عبارت‌دیگر، ما باید روی عواملی کار کنیم که مدیریت آنها در اختیار ما است. برای مثال می‌توانیم آسیب‌پذیری محیط حوضه آبخیز را کم کنیم و به حفظ بیشتر پوشش گیاهی بپردازیم، همچنین باید ظرفیت رودخانه‌ها را بالا نگه داریم و مسیرهای زهکشی را تقویت کنیم.

به‌گفته این کارشناس؛ این امیدواری وجود دارد که ما بتوانیم به الگوهای موفق مدیریتی آبخیزداری در جهان برسیم. کشورهایی در این عرصه موفق شدند که هم سازمان‌ها و بخش‌های مختلف اجرایی دولتی و غیردولتی و هم مردم و متخصصان با یک نیت و با یک هدف واحد در راستای حفظ منابع طبیعی گام بردارند؛ به‌عبارت‌دیگر، تعادل بوم‌شناسی حوضه آبخیز در اولویت قرار گرفته است و هر اتفاقی رخ بدهد، طبیعت هم روی ملایمت خود را با ما نشان می‌دهد؛ در غیر این صورت، طبیعت رفتارهای نامایم و قضاوت‌کننده خود را با ما خواهد داشت.

> اصلاح‌پذیری در طبیعت تا حدی وجود دارد؛ اما قرار نیست طبیعت تمام رفتارهایش متناسب با قوانین مدیریتی ما باشد

حوضه‌های آبریز، متولی مشخصی ندارند

حمیدرضا پیروان، دانشیار پژوهشکده تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در گفت‌وگو با صمت بااشاره به تاثیرات خشکسالی در کیفیت منابع آبی کشور گفت: ابتدا تغییر اقلیم، خشکسالی‌های مداومی را به‌ویژه در مناطق جنوبی کشور به‌وجود آورد که باعث شکنندگی و آسیب‌پذیری محیط شده است، نظیر چنین معضلاتی در بیشتر کشورها به‌ویژه در منطقه خاورمیانه دیده شده است. گفتنی است، در مناطق محلی نواحی جنوب‌شرقی کشور نظیر دشتیاری در گذشته مردم از سازه‌های سنتی برای مهار سیلاب بهره می‌گرفتند. سازه‌هایی با عنوان هوتک یا دگار که آب سیل پشت این سازه‌ها جمع می‌شد که از وقوع سیلاب جلوگیری می‌کرد؛ اما وقتی در اثر تغییرات اقلیمی، خشکسالی‌های مداوم رخ داد، فعالیت کشاورزان هم کاهش یافت و در اثر همین عامل این سازه‌ها رها شدند و به‌مرور زمان آسیب دیدند. اکنون این سازه‌های سنتی سیل‌گیر در حال ویران شدن است و دیگر تعمیر نمی‌شود.

پیروان گفت: معضل دیگر،نداشتن شناخت کافی از حوضه‌های هیدرولوژیکی است که ناشی از کمبود اطلاعات درست از این عارضه طبیعی است؛ حوضه آبخیز از ارتفاعات و مناطق کوهستانی آغاز می‌شود و در امتداد مسیر به مناطق کوهپایه‌ای و دشتی می‌رسد و در نهایت به دریا سرریز می‌شود و ما شناخت کافی و جزئی‌تر از مسیرهای عبوری نداریم و تنها از کلیت آن را می‌شناسیم. پیروان گفت: معضل دیگر ما رسوب‌گیر بودن حوضه‌های آبریز است که این امر در سدهای مناطق جنوبی هم صدق می‌کند. در حقیقت در بیشتر سدهای کشور رسوب انباشته و حجم مخازن سدهای ما در طول فرآیند رسوب‌گذاری تا حد زیادی پر شده است. گفتنی است، نزدیک به یک درصد سالانه حجم مخازن ما از رسوب پر می‌شود. به‌همین دلیل سال‌به‌سال از میزان نگهداشت آب در سدهای ما کم می‌شود؛ بنابراین یکی از دلایل سیلاب‌های اخیر در جنوب کشور، پر شدن سدها است که با گشایش آن و خروج آب از مخاطرات خطرناک‌تر بعدی جلوگیری می‌شود؛ بنابراین گشایش سدها و رگباری بودن بارش‌ها باعث شده است که میزان آب زیادی وارد معابر شهری شود. این کارشناس، یکی از اقدامات مناسب برای کاهش خسارت‌های ناشی از مخاطرات طبیعی را در این مناطق لایروبی کردن سدها دانست و گفت: در شرایط فعلی، ما آمادگی لازم با این‌گونه بارش‌ها را نداریم. اینکه ظرف مدت ۳۰ دقیقه، ۱۰۰ میلیمتر بارندگی رخ دهد، در این منطقه امری مهارنشدنی است؛ اما در قسمت‌های بالادست، حوضه‌ها ساخت سازه‌های تاخیری نظیر سازه‌های توری سنگی می‌تواند برای کاهش سرعت رواناب کمک‌کننده باشد. وی بااشاره به مشارکت‌های مردمی و گروه‌های مردم‌نهاد گفت: یکی دیگر از راهکارها برای مهار سیلاب و کاهش خسارت‌های جانی و مالی مشارکت مردم و حمایت گروه‌های مردم‌نهاد به‌ویژه در پایین‌دست است. این پژوهشگر درباره تدوین برنامه‌ریزی مدون برای هدایت حوضه‌های آبریز در مواقع بروز سیلاب گفت: برنامه‌ریزی‌های نهادها و سازمان‌ها ابتدا باید با هماهنگی و در مقیاس‌های بزرگ‌تر تدوین شود، در واقع نیازمند یک مشارکت فرامرزی هستیم. از آنجایی که یک حوضه باید از بالادست تا پایین‌دست هدایت شود، ما برای هر رودخانه با ابعاد و میزان آب‌دهی مشخص، باید یک حریم رودخانه استاندارد تعیین کنیم؛ در حالی که اکنون باتوجه به موارد موجود، این حریم در تصرف مردم است و نسبت به زمین‌ها ادعای مالکیت دارند، بنابراین اصلاح این جریان شاید چندین سال به‌طول بینجامد.

وی افزود: از دیگر مشکلات ما این است که هماهنگی بین‌نهادی و سازمانی وجود ندارد. از یک‌سو، تصمیم‌گیری درباره حوضه‌های آبریز مناطق در کشور ما تحت‌اختیار وزارت جهاد کشاورزی است و از سویی دیگر، مدیریت رودخانه‌ها در اختیار وزارت نیرو است؛ این ناهماهنگی‌ها باعث به‌وجود آمدن بخشی از این معضلات شده است. هیچ تصمیم‌گیرنده واحدی برای حوضه‌های آبریز در کشور وجود ندارد. وضعیت ایده‌آل این است که در هر حوضه آبخیز باید یک شورای‌عالی آبخیز تشکیل شود تا تمام مسئولان مرتبط در کنار هم یک تصمیم واحد بگیرند.

سخن پایانی

موارد یادشده، ذهن هر مخاطبی را برای حل معضلات حوضه‌های آبریز به‌سمت مدیریت یکپارچه، جامع‌نگر و علمی می‌برد که باید در سطح ملی و بین‌المللی موردتوجه قرار گیرد. آینده‌پژوهی، علمی است که در ۳ دهه گذشته در کل دنیا به‌ویژه کشورهای پیشرفته بها گرفته و رشته‌هایی با این موضوع تعریف شده است که برای آینده‌نگری و تدوین گزارش‌ها جزو مسائل فوق‌العاده مهم است که یکی از عرصه‌های مهم آینده‌پژوهی در حوزه آب است. اگر در گذشته برای این مقوله، توجه و نقشه‌راهی تدوین می‌شد، بسیاری از مشکلات آب کشور رفع می‌شد و در مواقع بحرانی دچار مشکل نمی‌شدیم و قادر به مدیریت بودیم. با توجه به نقشه راه و استراتژی مدیریت منابع آب کشور ، کارشناسان بر این باورند که در قرن حاضر، جنگ‌ها بیشتر در ارتباط با بحران آب در داخل کشورها و در برخی موارد بین کشورهای همسایه رخ خواهد داد.

یادداشت

کشاورزی مدرن راهی برای حفظ امنیت غذایی

سارا میرشکاری
فعال عرصه دانش‌بنیان

باتوجه به اینکه دنیا در حال حاضر به‌سمت کشاورزی هوشمند حرکت می‌کند، نیاز پردازش تصاویر ماهواره‌ای در این حوزه در ایران و کشورهای همسایه را حس کردیم. درواقع، موضوعی که مهم است، بحث امنیت غذایی نسل‌های آتی است، به‌همین دلیل، کشورها درتلاش هستند با روش‌های مختلف این امنیت را تامین کنند. باتوجه به اینکه کشورهای بسیاری در زمینه کشاورزی، ماهواره‌های بسیاری به فضا فرستاده‌اند و استفاده از آن را در اختیار عموم مردم گذاشته‌اند، ما نیز با این روش می‌خواهیم از آن بهره‌مند شویم. باتوجه به شرایط فعلی، امروزه دیگر نمی‌توانیم زمین‌های کشاورزی بیشتری داشته باشیم. افزون بر آن، زمین‌های فعلی هم به دلایل گوناگون روز به روز کوچک‌تر می‌شوند و ساخت‌وسازهای شهری جای زمین‌های کشاورزی را گرفته است. برای بسیاری از افراد صرفه اقتصادی ندارد و ممکن است در جغرافیایی باشد که به‌صرفه نباشد که در آن کشاورزی کنند؛ بنابراین راهکاری که داریم، این است که بتوانیم از زمین‌های موجود، بهره‌وری بیشتری داشته باشیم و برای این امر نیاز است که در عین حال محیط‌زیست را هم حفظ کنیم؛ یعنی باید مصرف بی‌رویه کود و سم را کاهش دهیم تا از تخریب خاک بکاهیم، چرا که در گذشته به‌دلیل مصرف بی‌رویه کود و سم، خاک آسیب جدی می‌دید. از طرفی هم، شرایط اقلیمی باعث شده بود که کشاورزان برای مقابله با آسیب‌زدگی‌ها به استفاده بیش از اندازه کود و سم بپردازند؛ اما پس از مطالعه و پژوهش به این گزاره پی بردیم که باید روش‌های کشاورزی، تاریخ کاشت، برداشت و ... تغییر کنند؛ اینجا بود که فناوری به کمک کشاورزان آمد. برای مثال، با داده‌های فضایی و ماهواره‌ای می‌توان ظریب آسیب را کاهش داد. در واقع با روش‌های جدید فناوری می‌توان پیش‌بینی‌های دقیق‌تری را دریافت کرد. حال هر چقدر این پیش‌بینی‌ها برای بازه زمانی طولانی‌تری استخراج شده باشند، می‌توانیم تصمیمات بهتری بگیریم و در این شرایط است که کشاورزان می‌توانند خود را برای هر نوع تغییری در جابه‌جایی تولید مواد غذایی آماده کنند.

به‌اعتقاد من، جمع‌آوری داده فضایی می‌تواند کمک شایانی به توسعه کشاورزی مدرن کند. در حقیقت، از طریق فناوری فضایی و داده‌هایی که از سطح وسیع گرفته می‌شود، می‌توانیم اطلاعات را با هزینه کمتر در اختیار بشر بگذاریم. همچنین، ابزاری نظیر پهپاد هم، می‌تواند در سطوح کوچک‌تر کمک کند؛ اما اگر کلان‌تر ببینیم، ماهواره‌ها می‌توانند کمک بیشتری کنند. گفتنی است، در کنار تمامی این داده‌ها، الگوریتم‌های هوش مصنوعی است که می‌تواند کمک بیشتری به توسعه کشاورزی مدرن کند. در کل، کشاورزی ما راهی جز این ندارد که بتواند عملکرد زمین را با حفظ منابع محیط‌زیست و با کاهش هزینه‌ها افزایش دهد و کشاورزی بهینه‌تر شود.

همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، هرچقدر کود و سم استفاده‌شده در پرورش محصولات کمتر باشد، کیفیت محصولات کشاورزی بالاتر خواهد بود. چنانچه، اگر سود و سم بیشتری استفاده کنیم، در امر صادرات به مشکل برمی‌خوریم؛ بنابراین هوشیارانه‌تر عمل کردن در راستای رسیدن به کشاورزی مدرن به این معنا است که در راستای کاهش استفاده از سم و کود، محصولات مرغوب‌تری را روانه بازار کنیم. داده‌ها را از ماهواره‌های کشورهای دیگر دریافت می‌کنیم؛ گفتنی است، مشکلات زیادی در بخش زیرساختی دریافت داده از ماهواره‌های داخلی وجود دارد. چالش اصلی دانش‌بنیان‌ها در توسعه فناوری مدرن، این است که هنوز داده‌های ماهواره‌ای ایران در اختیار کسب‌وکارها گذاشته نمی‌شود. در کل، هنوز نمی‌توانیم در این زمینه خودکفا باشیم. بیشتر داده‌هایی که استفاده می‌کنیم، تصاویر خام ماهواره‌های تصویربرداری و داده‌های هواشناسی است، اما خوشبختانه توانسته‌ایم با داده‌های موجود و در قالب فناوری‌های به‌روز، وقوع خشکسالی را با دقت بالایی پیش‌بینی کنیم و هشدار لازم را به کشاورزان هنگام وقوع خشکسالی بدهیم.

در حال حاضر نزدیک به ۱۳۰۰ کاربر از اپلیکیشن این شرکت دانش‌بنیان استفاده می‌کنند. در واقع، کشاورزانی که تنها یک گوشی هوشمند داشته باشند، می‌توانند از خدمات این شرکت بهره‌مند شوند. وی در این‌باره گفت: در تلاش هستیم که این تعداد را بالا ببریم و داده‌های خود را کامل‌تر می‌کنیم. در حقیقت با کمک کشاورزان دقت کار را بالا می‌بریم. در حال حاضر آن مولفه‌ای که برای ما به‌عنوان یک چالش بزرگ شناخته می‌شود، ایجاد اعتماد در کشاورزان است. از آنجایی که تاکنون کشاورزان خدمات را به‌صورت رایگان دریافت می‌کردند، همواره این نگرش وجود داشته که باید خدماتی هم که از سوی کسب‌وکارها ارائه می‌شود، رایگان باشد، در حالی که توسعه دانش‌بنیان‌ها و کسب‌وکارها به‌شکلی رایگان امکان‌پذیر نیست، در صورتی که این خدمات به‌قدری ارزشمند است که می‌تواند کشاورزان را از یک حادثه خطرناک نجات دهد، در حالی که به‌دلیل نبود اعتماد، هنوز اهمیت داده‌ها را و تاثیر آن را نمی‌دانند و تلاش می‌کنیم که این ترویج اطلاعات انجام بگیرد. از طرفی هم، زیرساخت‌های تبادل داده‌های هواشناسی و تصاویر ماهواره‌ای اگر در اختیار کسب‌وکارها قرار بگیرند، کمک شایانی می‌کنند و در کنار آن، دیگر کسب‌وکارها می‌توانند تکمیل‌کننده فعالیت یکدیگر باشند. این فرآیند می‌تواند یک زنجیره‌ای از شرکت‌های دانش‌بنیان را در راستای پویاتر شدن اقتصاد کشاورزی به‌وجود بیاورد.

یادداشت

مولدسازی دارایی، راهکار کاهش ناترازی بانک‌ها

حسن گلمرادی
اقتصاددان

ناتـرازی بانک‌ها در مدیریـت دارایی و بدهی به این معنا اسـت که رشـد دارایی آنها کمتر از نرخ سـود سپرده‌ها اسـت که در نظام پرداختی اصطلاحـا از آن تحت عنوان نرخ رشـد بدهی‌ها نام‌برده می‌شـود و این مسئله مشکلاتی را برای کشـور به‌همراه خواهـد آورد. در نظام بانکی دو تعریـف در زمینه فرد یا سـازمان بدهکار وجود دارد. وقتـی حرف از بدهکاری بانکی می‌زنیم به این معنا است که بانک مربوطه به فرد سپرده‌گذار یا سـرمایه‌گذار بدهکار است. در واقع اگر بانک را مانند یک شخص در نظر بگیریم ماجرا درست از آب درمی‌آید. برای درک سـاده‌تر همیشه فرض کنید بانک یک شخص است که با فرد سپرده‌گذار یا سـرمایه‌گذار طرف حساب است و طبیعتا هر قدر که به او پول بدهید به همان میزان هم بانک عامل به فرد حقیقی یا حقوقی بدهکار می‌شـود. با این حسـاب اگر در گزارشـی مشاهده کردید که مثـلا مانده‌حسـاب یک بانـک یک‌میلیون تومـان و از نوع بدهکار اسـت، طبیعتا یعنی فرد حقیقی یا حقوقی مبلغ یک‌میلیون تومان در آن بانکـی دارایی دارد. باید بین سـپرده‌های درون بانـک به‌عنوان سـرمایه بانک یا تسـهیلاتی که ارائه می‌کند تراز و تناسـب منطقی برقرار باشد؛ در غیـر این صـورت مواردی ماننـد ناترازی در حسـاب و عملکرد بانک ایجاد می‌شود. ابتدا باید توضیح داده شـود مفهوم ناترازی به‌ویژه ناترازی ترازنامه بانک‌ها به مفهوم حسـابداری آن نیست. ازنقطه‌نظر حسـابداری ترازنامه بانک‌ها همیشه تـراز اسـت؛ بنابراین مفهـوم ناتـرازی بانک‌ها بـه مفهوم اقتصـادی و مالی آن اشـاره دارد، نه مفهوم حسابداری. به‌عنوان‌مثال چنانچه کیفیت دارایی‌هـای بانک‌ها مطلوب نباشـد، یعنی بانک عامل سرعت نقدشـوندگی پایینی داشته باشد؛ به‌گونه‌ای که در شرایط نیاز نتواند از دارایی خود برای تامین نیازهای نقد اسـتفاده کند، با مشکل ناترازی مواجه خواهد شـد. بنابراین یک بانک یا موسسـه مالی چنانچه وجوه کافی و با سـهولت و بـا هزینه منطقی برای تامیـن نقدینگی آنی، کوتاه‌مـدت و بلندمدت خویش نداشـته باشـد، نخسـتین علامت و نشـانه از وضعیـت بحرانی ناترازی آن بانک یا موسسه مالی است. همچنین در موضـوع بدهـکاران بزرگ باید توجه داشـته باشـیم بسـیاری از این افراد از ابتـدا تمایلی به پرداخت بدهی نداشـته‌اند و این سرمایه‌ها را در کارهای غیرمولد و واسطه‌گری به‌کار بسته‌اند که نتیجه آن رشـد تورم، عدم وصول سرمایه مردم و ورود سرمایه به بخش‌های غیرمولد بوده است. بدین ترتیب افرادی که به‌دنبال سـرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی و ایجاد اشـتغال هسـتند کنار گذاشـته می‌شـوند. بسـیاری بر این نکته تاکید دارند که یکی از راهکارهای کاهش ناترازی بانک‌هـا مولدسـازی دارایی‌هـا، ذخیره‌سـازی مطالبات و حذف سـودهای غیرواقعی از ترازنامه بانک‌هاست. در کنار آن توجه به توجیه اقتصادی، اعتبارسـنجی، وثایق و نظارت بر اعطای درست و اقتصادی تسـهیلات به‌عنوان مهم‌ترین دارایی بانک و فروش دارایی‌های غیرمولد و مولدسـازی دارایی‌هـای بانک‌هـا ازجمله دیگـر راهکارهای کاهـش ناترازی بانک‌ها اسـت. در تعریف وزارت اقتصـاد از ابربدهکار بانکی، ایـن واژه به افرادی اطلاق می‌شـود که ۱۰ درصـد اندوخته بانک‌ها را در قالـب تسـهیلات دریافت کـرده و در واقع دارنده تسهیلات کلان بانکی محسوب می‌شوند؛ بنابراین افرادی که تسهیلات کلان دریافت کرده امـا اقسـاط آن را بـه بانک پرداخـت نکرده‌اند، به‌عنـوان ابربدهکار بانکی شـناخته می‌شـوند. از زاویـه عرضـه نقدینگی برای جبـران ناترازی بانک‌ها، استقراض سیستم بانکی از بانک مرکزی که گاهی ممکن است از اعطای نقدینگی به دولت ناشـی شـده باشـد، باید کاهش یابد. همچنین ترکیـب بدهی‌های نظام بانکـی باید تغییر یابد؛ مثلا سـپرده‌گیری از اشخاص حقیقی و حقوقی بایـد از بازه زمانی کوتاه‌مدت به گواهی سـپرده بلندمدت که در آن ماندگاری سـپرده (پول) در سیسـتم بانکی بیشتر است، تغییر یابد. علاوه بر ایـن در نظر گرفتن ضوابط مربـوط به کمیت و کیفیت کفایت سرمایه از دیگر راهکارهای بهبود تـراز مالی و اقتصادی بانک‌هاسـت. نکته پایانی اینکه بانـک مرکزی باید با تدوین سیاسـت‌ها، مقـررات و ابزارهـای پولـی و نظارتی به کاهش تدریجـی ناتـرازی موجود بانک‌هـا کمک کند. بـرای ایجاد تـراز بانکی و جلوگیـری از به‌وجود آمدن ابربدهکاران، لازم اسـت ایجاد شـفافیت، سـاماندهی وضعیت عرضه تسهیلات و برخورد با بدهکاران بانکی در اولویت کاری قرار گیرد.

صمت آثار آخرین بخشنامه بانک مرکزی به بانک‌ها را بررسی کرد

ناترازی بانک‌ها درد پنهان اقتصاد ایران

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

ناترازی چشـمگیر بانک‌ها مسـئله‌ای است که باعث شـده بانک مرکزی در تازه‌ترین بخشنامه خود با ۳ فرمان بانک‌ها را ملزم به کنترل تراز بانکی‌شان کند. به‌گفته بسیاری از کارشناسان وضعیت ترازنامه بانک‌ها یکی از معیارهای مهم برای بررسی تغییرات پایه پولی اسـت، زیرا هر آنچه در این ترازنامه نشان از اضافه‌برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی و افزایش آن داشـته باشـد، به همان میزان بر پایه پولی تاثیر می‌گذارد و آن را افزایش می‌دهد که در نهایت منجر به افزایش نقدینگی خواهد شد.

برهمین اسـاس یکی از برنامه‌های جـدی برای اصلاح نظام بانکی اصـلاح رابطه بانک مرکـزی بـا بانک‌ها از طریق کنترل ترازنامه بانک‌ها اسـت؛ به این منظور رشـد ترازنامه بانک‌ها در محدوده ۱.۵ تا ۲.۵ درصد تعیین شده و اگر بانکی این حدود را رعایت نکند، به‌عنـوان جریمه، سـپرده قانونی آن بانک نزد بانک مرکزی بیـن ۱۰ تا ۱۵ درصد افزایش می‌یابد.

صمت درباره علت به‌وجود آمدن ناترازی و همچنین راهکارهای بانک‌ها برای برون‌رفت از چنین وضعیتی با کارشناسان به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

ناترازی بانک‌ها در غیاب نظارت بانک مرکزی

علی اکبری‌زاده، کارشناس مسـائل بانکی در تشریح دلایل ناترازی بانک‌ها به صمت گفت: آزادسازی سیستم بانکی بدون نظارت کافی بانک مرکزی در ایران، در کنار ناکارآمدی سیاست کنترل نرخ بهره از طریق وضع و اعمال سقف بر آن یا به‌عبارتی کنترل دسـتوری، علت اساسـی و زمینه‌ساز معضل ناترازی بانک‌ها است. وی افزود: برخی تکانه‌های منفی و نیز برخی سیاست‌های اقتصاد کلان در سال‌های اخیر باعث افزایش رشد ناترازی بانکی‌ها شده است. از سوی دیگر فشـارهای خارجی ناشـی از تحریم‌ها و کاهش درآمد نفت قابلیت رشد اقتصاد را تنزل و قدرت مالی دولت را کاهش داده است. این روند تاثیر مستقیم و غیرمستقیم بر قابلیت رشد دارایی‌های بانکی گذاشته است.

▣ علل رشد ناترازی

اکبـری‌زاده با بیان اینکه در اقتصاد جهان، علت ناترازی بانک‌ها سـقوط و فروپاشـی ناگهانی یک بازار دارایی اسـت، تصریح کـرد: در ایران ناترازی بانک‌ها به‌طورمعمول ناشـی از رشـد بی‌رویه بدهی بانک‌هـا و فاصله زیاد میان نرخ رشـد سـپرده‌ها و رشد اسـمی اقتصاد است. از سـوی دیگر این ناترازی مولد رشـد موهوم دارایی بانک‌ها (فاقد ارزش واقعی در اقتصاد) در حسـابداری است. این کارشناس مسـائل بانکی متذکر شد: در حال حاضر علت بروز ناترازی در صورت‌های مالی بانک‌ها، رشـد بیشـتر بدهی بانک‌ها نسبت به دارایی است. در این میان عامل نرخ بهره نقش اساسی در ناترازی ایفا کرده اسـت؛ به‌طوری‌که از یک سـو پرداخت سود به سپرده‌های بانکی موجب شده سهم پرداخت بهره به سپرده‌های قبلی از کل خلق پول جدید اقتصاد، بیشـتر باید و از سـوی دیگـر قدرت بازپرداخت تسـهیلات بانکی به‌سـبب بهره‌های بالا تنزل یافته اسـت. وی در پاسـخ به این پرسـش که اکنون نرخ سـود بانکی حـدود ۲۰ درصد از میزان تورم کمتر است؛ چرا بانک‌ها ناتراز هستند، توضیح داد: در حال حاضر دلیل اصلی ناترازی بانک انباشت مطالبات معوق است که به انجماد دارایی‌های بانکی انجامیـده و به‌نوعـی عامل پنهان ناتـرازی بانک‌ها همین مطالبات هسـتند. اکبری‌زاده خاطرنشـان کرد: انجماد دارایی‌ها که مانع فروش دارایی‌های ثابت و تسـویه تسـهیلات قبلی بانک‌ها می‌شد و از انقباض ترازنامه بانک‌ها جلوگیری می‌کرد اکنون با سـرعت بالا رو به رشـد اسـت. ازآنجایی‌که با نرخ بهره واقعی سپرده‌گیری کمتری در بانک‌ها اتفاق می‌افتد، تنها انباشت مطالبات معوق است که باعث فریز دارایی‌های بانکی و انحراف از ترازنامه بانک می‌شود.

> در حال حاضر دلیل اصلی ناترازی بانک انباشت مطالبات معوق است که به انجماد دارایی‌های بانک‌ها انجامیده است

کندی گردش پول عامل نهان ناترازی بانک‌ها

علی صادقیان، کارشـناس مسائل بانکی درباره علل ناترازی بانک‌ها و راهکار خروج از این بحران به صمت گفت: رسـیدن نقدینگی از ۴۶۰ هـزار میلیارد تومان در ابتـدای سـال ۱۳۹۲ به مرز ۵۰۰۰ هـزار میلیارد تومـان در سـال ۱۴۰۱، حکایت از بروز تـورم بالا در اقتصاد کشـور دارد؛ تورمی که به سبب کاهش سرعت گردش پول همچنـان می‌تازد. بنابرایـن گردش پول پایین ازجمله عواملی اسـت که باعث ناترازی بانک‌ها شـده است. وی افزود: از سـوی دیگر علاوه بر انباشت مطالبـات معوق، بدهی‌های سـنگین دولت به بانک‌ها عامـل به‌وجود آمدن ناتـرازی بانکـی به‌دلیل انجماد سرمایه بانک در بخش‌های مختلف اقتصاد است.

▣ اصلاح نظام بانکی، راه برون‌رفت از بحران

صادقیـان با تاکید بر اهمیت اصـلاح نظام بانکی در کاهش ناترازی بانک‌ها خاطرنشـان کـرد: اگر بانک‌ها دچار ناتـرازی بین دارایی‌ها و بدهی‌های خود شـوند با مشـکلاتی ماننـد تنگنای مالـی و نقدینگی روبه‌رو خواهنـد شـد؛ بنابراین اصلاح نظام بانکی، بخشـی از ضروریات به‌حساب می‌آید. وی در ادامه گفت: ناترازی دارایی و بدهی بانک‌ها منجر به این شـده که بانک‌ها دچار اعسـار به‌معنای ناتوانی از بازپرداخت بدهی خود به سپرده‌های سرمایه‌گذاران شوند.

این کارشـناس مسـائل بانکـی توضیـح داد: منابع بانک‌ها در حقیقت از سـپرده‌گذاری تشکیل می‌شود؛ به این معنا که سـپرده‌گذاران ایـن منابع را در اختیار بانک‌هـا قـرار می‌دهند تـا بانک‌ها بتواننـد آن را در عملیات اعطای تسهیلات برای امر تولید یا فعالیت‌های اقتصادی به متقاضیان برای کسب درآمد ارائه دهند و سپرده‌گذاران هم از سود آن منتفع شوند.

▣ رشد بدهی بانکی

صادقیـان مطـرح کـرد: زمانی که دارایـی و بدهی بانک‌ها ناتراز می‌شـوند، به این معنا اسـت که رشـد دارایی‌هـای آنها کمتر از نرخ سـود سـپرده‌ها اسـت کـه در نظام پرداختـی اصطلاحـا از آن تحت عنوان نرخ رشـد بدهی‌ها نام می‌برنـد. وقتی درآمدها کمتر از رشـد بدهی‌ها باشـد، بانک‌ها در حقیقت رفته‌رفته دچار مشـکل ناتوانی یا تنگنای مالـی در بازپرداخت سپرده‌های سرمایه‌گذاران می‌شود. در چنین شرایطی به‌طورقطع سـپرده‌گذاران برای پس‌گیری سپرده خود به بانک هجـوم می‌برند و از آنجا کـه معمولا بانک‌ها تسـهیلات را به‌صـورت بلندمدت پرداخـت می‌کند و سـپرده‌ها هم عندالمطالبه است، مشکل ناترازی پیش خواهد آمد.

صادقیـان از دیگـر عوامل ایجـاد ناتـرازی بانک‌ها را وجود مشـکلات در سـاختار مالکیت بانک‌ها، عدم شـفافیت صورت‌های مالی بانک‌ها، ضعف سازکارهای نظارتی و سیاسـت‌های احتیاطی دانست و اظهار کرد: فاصله بسیار زیاد استانداردها و قوانین بانکداری کشور بـا اسـتانداردهای روز بانکداری دنیـا، فقدان دانش و تجربـه و کارآمدی کافی در هیات‌مدیره برخی بانک‌ها و نظایـر آن از دیگر عوامل مؤثـر بر ناترازی بانک‌های کشور است.

▣ راه جلوگیری از ناترازی

این کارشـناس مسـائل بانکی تصریح کـرد: راه‌حل اصولـی پیشـگیری از ناترازی بانک‌ها از مسـیر اتخاذ یـک راهبـرد ترکیبی می‌گذرد که تکیـه اصلی آن بر راهکارهای تعدیل تدریجی ناترازی ترازنامه نظام بانکی از طریـق اجرای سیاسـت‌های اقتصاد کلان در جهت واقعی‌سـازی نرخ سـود بانکی از یک طرف و اقدامات اصلاحی ساختار مالی و عملیاتی نظام بانکی در جهت سـاماندهی تدریجی دارایی‌ها و بدهی‌های نظام بانکی از طرف دیگر باشد.

وی با اشاره به حجم بالای ناترازی بانک‌ها در کشور افـزود: باتوجه به پیامدهای منفی و مخاطره‌آمیزی که ناتـرازی ترازنامـه بانک‌ها برای نظـام بانکی و اقتصاد کلان کشـور دارد، تنهـا راهکار اصلاح ایـن ناترازی، سالم‌سـازی جریان خلـق نقدینگی اسـت که باتوجه بـه حجم بالای دارایی‌های منجمـد، موهوم و ناترازی قابل‌توجه ترازنامه نظام بانکی، راه‌حل معجزه‌آسا و آنی برای رفع آن وجود ندارد.

سخن پایانی

نبود توازن در ترازنامه بانک‌ها از مهم‌ترین دلایل رشـد نقدینگی، ورشکسـتگی بانک‌ها، تشـدید ناترازی و تخریب ترازنامه نظام بانکی است. تداوم این جریان پیامدهای رکودی و تورمی شدید را به‌دنبال دارد و از کانال تنگنای مالی و نرخ بهره بالا باعث تعمیق رکود اقتصادی خواهد شـد. به‌اعتقاد کارشناسـان تدوین برنامه‌ای جامع برای اصلاح سـاختار ترازنامه نظام بانکی و سالم‌سـازی جریان خلق نقدینگی یک ضرورت انکارناپذیر اسـت. زیرا ریشـه عمده ناترازی بانک‌ها در سـاختار مالکیت بانک‌ها، نبود شفافیت صورت‌های مالی بانک‌ها، ضعف سازکارهای نظارتی و سیاست‌های احتیاطی، همچنین فاصله بسیار زیاد استانداردها و قوانین بانکداری کشور با استانداردهای روز بانکداری دنیا، فقدان دانش و تجربه و کارآمدی کافی در هیات‌مدیره برخی بانک‌ها و نظایر آن اسـت. ضمن آنکه چندین سـال تحریم و انزوای نظام بانکی کشور از نظام مالی بین‌المللی، فاصله زیادی بین نظام بانکی کشور و استانداردهای روز بانکداری دنیا ایجاد کرده است.

جوابیه

نادیده گرفتن آثار اقدامات تحولی در اقتصاد جامعه را ناامید می‌کند

دولت سـیزدهم طی یک سال و نیم فعالیت خود به اذعان اغلـب اقتصاددانان موفق به کنترل رشـد نقدینگی، پرهیز از پولی‌سازی کسری بودجه از طریق هماهنگـی، پیگیری برنامه اصـلاح نظام بانکی و کنترل بدهـی بانک‌ها به بانک مرکزی، ثبات‌بخشـی به بـازار ارز، مدیریت انتظارات تورمـی، نظارت بر تغییرات نـرخ کالاها و خدمات و تامین مناسـب کالاهای اساسـی و مواد اولیه و واسـطه‌ای لازم بـرای بخش تولید بوده اسـت. در عیـن حال، دولت در برنامه‌های خود برای کاهش نرخ تورم و استمرار آن تمهیداتی را اتخاذ کرده کـه حذف ارز ترجیحی یکی از این تصمیمات اساسی بود.

هرچند کشـور به‌دلیل حذف این ارز با یک شوک تورم نه افزایش همراه بود اما براسـاس آمارهای موجود تورم ناشی از آن کنترل شد. باوجود اینکه قرار بود ارز ترجیحی برای کمک به افزایش قدرت خریـد مردم و جلوگیری از تورم به واردات کالاهای اساسی اختصاص یابد، دولت سیزدهم در زمان آغاز به کار و همچنین براساس گزارش مرکز آمار ایران کشور را با نرخ تورم ۴۵.۸ درصد در شـهریور ۱۴۰۰ تحویل گرفت، نرخ تـورم از آن مقطع زمانی بـه بعد روند نزولی به خود گرفت و به رقم ۳۸.۷ درصد در پایان اردیبهشـت سـال ۱۴۰۱ رسید کـه موید کاهش ۷.۱ واحد درصدی نرخ تورم اسـت. این در حالی بود کـه با حذف ارز ترجیحی یارانه کالاهای اساسـی به‌جـای پرداخت بـه واردکننده که عامل برخی فسـادهای بـارز و پنهان نیز بود به آخرین زنجیـره یعنی مصرف‌کننده به‌عنوان یارانه نقدی پرداخت شـد و برخی مفسـده‌ها را در ایـن بخش از بین بـرد. به‌دنبال اجرای طرح مردمی‌سـازی یارانه‌ها و حذف تخصیص ارز ترجیحی که البته ضرورتی بود کـه تمامی اقتصاددانان بر آن اجماع داشـتند، روند حرکتی نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه در ۴ ماه ابتدایی سـال ۱۴۰۱ افزایشی شد و این افزایش تا تیر ادامه یافت اما با تخلیه تورم ناشی از اجرای این طرح تورم نقطه‌به‌نقطه در مرداد و شهریور امسال با کاهش همراه شـد. روند تـورم ماهانه هم به همین ترتیب کاهشـی شـد و از ۳.۹ درصد در شهریور سال ۱۴۰۰ به ۱.۳ درصد در اسفند سال ۱۴۰۰ رسید. هرچند در این زمینه هم در ماه‌های اول سـال روند افزایشی داشـت اما در ادامه طی ماه‌های تیر و مرداد با کاهش قابل‌توجه همراه بوده است.

تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها و آشـامیدنی‌ها هم که در گزارش به آن اسـتناد شـده که به بالای ۷۰ درصد رسیده با کاهش ۴.۷ درصدی نسبت به ماه قبل به این عدد رسیده و کاهشی بوده است.

کاهش معنی‌دار رشد نقدینگی یکی دیگر از شواهدی است که حکایت از نتیجه‌بخشی اقدامات دولت در مهار موتورهای تورم‌زا دارد. کما اینکه نرخ رشـد نقدینگـی (دوازده‌ماهه) از ۴۰.۵ درصد در پایان شـهریور ۱۴۰۰ با طی روندی نسـبتا کاهشـی، در شـهریور ۱۴۰۱ معادل ۳۷.۵ درصد بوده است. (حدود ۲.۵ درصد از رشـد نقدینگـی در دوازده‌ماهه منتهی به پایان شـهریور سال ۱۴۰۱ مربوط به‌اضافه شدن اطلاعات خلاصـه دفترکل دارایی‌ها و بدهی‌هـای بانک مهر اقتصاد به اطلاعات سـپه به‌واسـطه ادغام فاقد آثار پولی اسـت) که با حذف آن نرخ رشـد نقدینگی (دوازده‌ماهه) در پایان شهریور سال ۱۴۰۱ نسبت به پایان شهریور سال ۱۴۰۰ معادل ۳۵.۰ درصد خواهد بود. رشـد پایه پولـی در دوازده‌ماهه منتهی به شهریور سال ۱۴۰۱ هم ۳۳.۱ درصد بوده است. این در حالی اسـت که نرخ رشد پایه پولی در پایان شـهریور ۱۴۰۰ رقم ۳۹.۵ درصد را ثبت کرده بود.

همچنین دولت سـیزدهم خود را متعهد و ملزم به رعایت انضبـاط مالی و مدیریت هزینه‌ها و کسـب درآمدهای پایدار کـرده و در نتیجـه در ۶ ماه اول امسـال درآمدهای عمومی دولت از رشـد ۵۹.۲ درصـدی برخوردار بـود، این در حالی اسـت که هزینه‌های جاری دولت تنها با رشد ۳۰.۷ درصدی مواجه بوده است. علاوه بر این محاسبات رشد تولید در صنایع بورسی نشان می‌دهد میزان تولید این صنایع در ماه‌های تیر، مرداد و شهریور به ترتیب ۵.۸ درصد، ۶.۷ درصد و ۶.۲ درصد نسـبت به مشابه سال قبل رشد داشته و میزان تولید صنایع در شهریور نسبت به مرداد ۵.۳ درصد بیشتر بوده است.

نرخ رشـد تشکیل سـرمایه ثابت در بخش ماشین‌آلات در سـال گذشته ۳.۸ درصد و در بهار امسـال ۵.۸ درصد بود و همچنین شـاهد کاهش تورم تولیدکننـده از نزدیک به ۸۱ درصـد در شـهریور ۱۴۰۰ به ۴۲ درصد در شـهریور ۱۴۰۱ براساس گزارش بانک مرکزی هستیم. آنچه در بالا گفته شد، به‌معنای وضعیت مطلوب و نبود تورم نیست اما نادیده گرفتن آثـار حرکت‌های تحولی دولت در اقتصاد منصفانه نیسـت و تزریق ناامیدی به جامعه را به‌دنبال دارد.

راه‌اندازی هلدینگ فروش صنایع‌دستی در کرمانشاه

معاون صنایع‌دستی میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کرمانشاه از راه‌اندازی هلدینگ فروش صنایع‌دستی به‌زودی در کرمانشاه خبر داد.

امین کوگانی در گفت‌وگو با مهر به برنامه‌های ویژه بخش صنایع‌دستی استان کرمانشاه تاکید و اظهار کرد: با توجه به تلاش‌های انجام‌شده از سوی مدیرکل میراث فرهنگی استان کرمانشاه طرح‌های ویژه‌ای از جمله راه‌اندازی هلدینگ صنایع‌دستی مورد توجه قرار گرفته است. وی افزود: معمولاً هنرمندان در حوزه صنایع‌دستی استان کرمانشاه نارضایتی‌هایی برای بی‌توجهی‌های این بخش داشته که به دلیل ارزشمند بودن این صنایع نیازمند به رفع اساسی مشکلات آن‌ها خواهیم بود. معاون صنایع‌دستی میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان کرمانشاه تصریح کرد: به دلیل تولیدات انجام‌شده در حوزه صنایع‌دستی استان کرمانشاه و عدم فروش مطلوب و نه‌چندان در خور مشکلاتی ایجادشده که به حوزه بازاریابی برای فروش بازمی‌گردد. کوگانی به ظرفیت‌های بالای استان کرمانشاه در حوزه تولیدات صنایع‌دستی اشاره و خاطرنشان کرد: احداث بازارچه‌ها و برپایی نمایشگاه‌ها از جمله راهکارهای اساسی برای حل مشکلات موجود در این حوزه است اما راه‌اندازی هلدینگ‌های فروش صنایع‌دستی در استان نیز راهکاری مناسب برای آن به نظر می‌رسد.

وی به راه‌اندازی هرچه سریع‌تر هلدینگ فروش صنایع‌دستی در استان کرمانشاه اشاره و بیان کرد: بر همین اساس در این راستا از ۲ نهاد انجمن و مجمع هنرمندان صنایع‌دستی استان درخواست شده که به‌منظور راه‌اندازی یک هلدینگ اقدامات لازم انجام شود.

معاون صنایع‌دستی میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری کرمانشاه عنوان کرد: با برنامه‌ریزی‌های موردنظر و از طریق تعاملات با سایر استان‌ها مانند تهران ارتباط خوبی با مجموعه‌های فروش خوب و هلدینگ‌های بزرگ فروش صنایع‌دستی انجام گرفته تا بتوانیم آن‌ها را به کرمانشاه نیز بیاوریم.

کمبود بازرس و تضییع حقوق کارگران

شکایت از کارفرما افزایش یافت

بیراه نیست اگر چرخ‌های اقتصاد یک کشور را به قدرت بازوی کارگران گره بزنیم که اگر کارگری نباشد هیچ اندیشه‌ای و هیچ تولید دانش‌بنیانی به عمل نمی‌نشیند.

گرچه این گروه از وجاهت شغلی بالایی در جامعه برخوردار نیستند اما اگر تلاش و زور بازو و تخصص آن‌ها در زمینه‌های مختلف صنعتی و غیر صنعتی نبود هیچ کارفرما و مهندس و تولیدکننده‌ای نمی‌توانست از آنچه علم و ثروت در اختیار او قرار داده بهره ببرد. برخی از این کارگران به‌صورت خصوصی و برخی از دولت دستمزد خود را دریافت کرده و انجمن‌های حمایتی معدودی هم برای این قشر از جامعه روی کارآمدند تا ایمنی و بیمه عمر و بیمه درمانی این قشر را تأمین کنند.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

کمبود بازرسان حوزه کار در گلستان و نبود اعتبارات کافی موجب شده اجرای مصوبه دولت در خصوص بیمه کارگران پیشرفت مطلوبی نداشته باشد و بخشی از جامعه کارگری چشم‌انتظار بیمه باشند

همه‌ساله هم با توجه به درصد تورم سالانه‌ای که بانک مرکزی اعلام می‌کند، حداقل دستمزد کارگران افزایش می‌یابد اما تخلفات گسترده‌ای هم در عدم پرداخت حق‌وحقوق کارگران روی می‌دهد که با توجه به عدم ثبات شغلی که بر جامعه کارگری حکم‌فرما است در بیشتر موارد کارگران سازش را بر شکایت ترجیح می‌دهند.

استان گلستان هم به دلیل نوع محیط کاری و شرایط جغرافیایی با پدیده مهاجرت و کارگران فصلی و سر گذر روبه‌رو است و همین سالانه مشکلات متعددی را ایجاد می‌کند.

■ بیمه نداریم

سلیمان مرادی یکی از کارگران سر گذر امامزاده عبدالله (ع) در تشریح وضعیت کارش به مهر گفت: همه‌روزه از خروس‌خوان به کنار خیابان آمده و چشممان به خودروهایی است که جلوی‌مان ترمز می‌کنند.

وی بابیان اینکه بیمه ندارد، ادامه داد: بیشتر اوقات برایمان فرقی نمی‌کند سختی کار چقدر است و چقدر دستمزد می‌دهند همین‌که کاری باشد تا شب شرمنده به خانه برنگردیم برایمان کافی است.

پیرمرد مهاجری که گویا از کشور افغانستان است هم به مهر گفت: بنده یک پسر معلول دارد و به دلیل اوضاع مالی دیگر کارگران گاهی به من لطف کرده و اجازه می‌دهند که کارفرما کار را به من بسپرد درصورتی‌که ممکن است تا پایان روز شخصی برای کار به آن‌ها مراجعه نکند.

در روابط کارگر و کارفرمایی به‌صورت قراردادی هم عدم پرداخت حق‌وحقوق کارگر، توجه به نکردن به مطالبات کارگران و غیره مطرح بوده که گاه کار به شکایت می‌رسد.

در ابتدای روی کار آمدن دولت سیزدهم هم وعده حمایت از کارگران و بسته‌های حمایتی و افزایش ۵۷ درصدی حقوق مطرح شد که این مسئله هم‌فشار مضاعفی را به تولیدکنندگان و کارفرمایان وارد آورد.

۴۴ درصد جمعیت گلستان بیمه تأمین اجتماعی هستند

دبیر اجرایی خانه کارگر گلستان در خصوص وضعیت کارگران استان به خبرنگار مهر گفت: ۴۴ درصد از جمعیت استان بیمه‌شده تأمین اجتماعی و از جامعه کارگری محسوب می‌شوند.

■ بسته‌های حمایتی دولت کافی نیست

غلامرضا طالب افزود: حدود ۱۷۰ هزار نفر کارگرانی هستند که رابطه مزدی با کارفرما دارند و تعداد ۱۸ هزار نفر هم کارگران بیمه‌شده ساختمانی و یا همان کارگران سرگذر هستند.

وی با اشاره به ۹ هزار کارگر سرگذری که در صف بیمه هستند، بیان کرد: متأسفانه ازآنجایی‌که سهمیه بیمه کارگران یارانه‌ای بوده و دولت به تأمین اجتماعی بدهکار است، سازمان این تعداد را بیمه نمی‌کنند.

طالب گفت: تا مجلس مصوبه‌ای در مورد کارگران بیمه نشده نداشته باشد، تأمین اجتماعی کاری نمی‌کند و به‌طور میانگین این تعدادی که بیمه نیستند ممکن است فقط ۱۰ روز در ماه کار کنند و درآمدشان حتی به حداقل درآمد تعیین‌شده از سوی دولت نرسد.

وی تصریح کرد: دولت بسته‌های حمایتی در نظر گرفته اما با توجه به تورم این بسته‌ها کافی نیست و زیبنده کشور نیست این قشر وفادار به نظام با مشکلات عدیده معیشتی روبه‌رو باشند.

دبیر اجرایی خانه کارگر گلستان به کمبود بازرسان کار اشاره کرد و گفت: در سطح استان بازرسان بسیار کمی داریم و این خلأ با توجه به‌سختی کار کارگرانی که عمدتاً کارگاه ثابتی ندارند مشکل زیادی ایجاد می‌کند و لازم است دولت و مجلس به آن ورود کنند.

■ ۱۶ بازرس کم داریم

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی گلستان هم در مورد شرایط کارگران گفت: افزایش بیش از ۵۰ درصدی حقوق کارگران و همچنین دهک بندی و افزایش یارانه معیشتی ازجمله بسته‌های حمایتی دولت سیزدهم بود که با توجه به افزایش تعداد یارانه بگیران بعید می‌دانم کارگری باشد که یارانه معیشتی دریافت نکند.

حسینعلی خواجه مظفری افزود: اداره کار با توجه به وظیفه اصلی خود، ابتدا حفظ و تثبیت اشتغال موجود و سپس ایجاد شغل جدید، سعی دارد در رابطه بین کارگر و کارفرما بیشتر حامی کارگران باشد.

وی متذکر شد: برای پایش تخلفات کارگر و کارفرما تنها ابزار ما بازرسان بوده و آن‌ها ضابطان قضائی هستند، تعداد بازرسان باید در استان ۳۴ نفر باشد اما تنها ۱۸ نفر در این زمینه مشغول به کار هستند.

خواجه مظفری بیان کرد: در این خصوص مکاتباتی داشتیم تا از نیروهای اداری به‌عنوان بازرس استفاده کنیم که درحال‌حاضر تنها یک نفر آموزش‌های لازم را دیده و بعد از طی مراحل اداری به این ۱۸ نفر اضافه می‌شود.

■ ۹ هزار کارگر گلستان بدون بیمه هستند

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان گلستان بیان کرد: ۶۷ هزار کارگاه فعال در استان مشمول قانون کار بوده که ۲۷۸ هزار نیروی کار بیمه‌شده در آن‌ها مشغول فعالیت هستند.

وی اضافه کرد: همچنین ۲۷ هزار کارگر سر گذر و یا نیروی کار ساختمانی داریم که ۱۸ هزار نفر آن‌ها مشمول بیمه کارگران ساختمانی دولتی هستند.

خواجه مظفری بیان کرد: چهار هزار نفر هم در انتظار تخصیص سهمیه بیمه از سمت تأمین اجتماعی بوده و پنج هزار نفر هم بدون بیمه هستند.

وی بابیان اینکه در ۷ ماهه نخست امسال سه هزار و ۲۹۶ دادخواه (شکایت‌نامه) داشتیم که اختلاف بین کارگر و کارفرما اعم از بیمه نشدن، مزایا ندادن و حقوق نگرفتن بود، اضافه کرد: تاکنون دو هزار و ۹۲۶ رأی صادر شد که از این تعداد، بین ۸۳۷ نفر سازش شد.

خواجه مظفری بابیان اینکه تعداد شکایات در ۷ ماهه امسال نسبت به سال قبل ۲۹۶ فقره بیشتر شده است، گفت: بسیاری از کارفرمایان معتقد هستند افزایش ناگهانی ۵۷.۵ درصدی حقوق کارگران برایشان سخت بوده و برخی هم با کارگران برای حقوق کمتر سازش کردند، وظیفه ما مکاتبه و پیگیری است و راهکار برون‌رفت از وضعیت فعلی هم فقط افزایش تعداد بازرسان است.

> بسیاری از کارفرمایان معتقدند افزایش ناگهانی ۵۷.۵ درصدی حقوق کارگران برایشان سخت بوده و برخی هم با کارگران برای حقوق کمتر سازش کردند

تسریع در اجرای شهرک صنعتی کوار فارس

در سفر نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی، معاون وزیر صمت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به استان، رفع مشکلات زیرساختی سه شهرک صنعتی در استان فارس در دستور کار قرار گرفت. بر همین اساس مقرر شد زیرساخت‌های شهرک صنعتی سروستان ۲ به‌عنوان گزینه سرریز سرمایه‌گذاری مرکز استان تکمیل شود.

به گزارش خبرنگار صمت از استان فارس، هم‌زمان با سفر نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی به استان فارس و شهرستان کوار و با حضور علی رسولیان، معاون وزیر صنعت معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران مسائل و مشکلات زیرساختی شهرک‌های صنعتی سروستان دو، خرامه و کوار بررسی و تصمیماتی در راستای توسعه و تکمیل زیرساخت‌ها اتخاذ شد.

در این برنامه علی رسولیان با همراهی سید مصطفی هاشمی، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس و جمعی از مسئولان استانی و شرکت توانیر ضمن بازدید از شهرک‌های صنعتی سروستان ۲، سروستان ۱، و اراضی ناحیه صنعتی کوار به بررسی میدانی مسائل و مشکلات زیرساختی این شهرک‌ها پرداختند.

پس از بازدیدهای میدانی در جلسه نهایی که با حضور علی نیکزاد، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی و مسئولان کشوری و استانی در شهرستان کوار برگزار شد مصوباتی برای تأمین برق و آب شهرک‌های صنعتی اتخاذ شد.

معاون وزیر صنعت معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در جلسه جمع‌بندی این بازدید گفت: توسعه و تکمیل زیرساخت‌های شهرک صنعتی سروستان ۲، به‌عنوان مهم‌ترین گزینه سریز سرمایه‌گذاری شیراز موردتوجه جدی این سازمان و شرکت شهرک‌های صنعتی فارس است.

در راستای بهره‌برداری از این ظرفیت باید زیرساخت‌های لازم در این منطقه تکمیل و مورد بهره‌برداری قرار گیرد. مهم‌ترین کمبود زیرساختی در این شهرک صنعتی ۷۵۰ هکتاری تأمین برق پایدار است که با برطرف شدن آن می‌توانیم شاهد تسریع در جذب سرمایه‌گذار و شتاب در توسعه صنعتی این منطقه باشیم.

علی رسولیان بر احداث پست برق ۶۳.۲۰ ولت و خط انتقال آن به‌منظور تأمین پایدار برق شهرک صنعتی سروستان ۲ تاکید کرد و گفت: بر اساس قانون تأمین برق تا ورودی شهرک‌های صنعتی بر عهده وزارت نیرو و شرکت توانیر است و منابع دولتی نیز بر اساس قانون به وزارت نیرو تعلق می‌گیرد و این سازمان و شرکت‌های استانی هیچ‌گونه اعتبارات دولتی در این زمینه دریافت نمی‌کنند.

معاون وزیر صنعت معدن و تجارت افزود: سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بنا بر تکلیف خود و در راستای تسریع در اجرای طرح‌ها و کمک به سرمایه‌گذاران، از محل منابع داخلی حمایت از این بخش را در دستور کاری دارد.

رسولیان افزود: علاوه بر آن اجرای خطوط داخلی شهرک‌های صنعتی نیز از منابع داخلی تأمین می‌شود که اگر این اعتبار از طرح‌های خارج از شهرک‌ها نیز تأمین شود، هزینه تمام‌شده باعث افزایش سهم صنعتگران شده که توجیه اقتصادی کافی را به همراه نخواهد داشت.

مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران افزود: هر میزان که بتوانیم از اعتبارات دولتی در طرح‌های زیرساختی خارج از شهرک‌ها استفاده کنیم به همان میزان به صنعتگران کمک کرده‌ایم تا هزینه‌های آن‌ها کاهش و در بحث تولید و صنعت و اشتغال موفق‌تر عمل کنند.

وی از آمادگی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت شهرک‌های صنعتی فارس برای تأمین و پرداخت ۳۰ درصد از هزینه پست برق شهرک صنعتی سروستان ۲ خبر داد و گفت: ۴۰ درصد آن نیز توسط توانیر و ۳۰ درس نیز از محل منابع استانی توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تأمین خواهد شد تا این پروژه هر چه سریع‌تر اجرایی شود.

معاون وزیر صنعت معدن و تجارت در ادامه با اشاره به برنامه افزایش توسعه شهرک صنعتی خرامه نیز گفت: این موضوع نیز باهدف بسترسازی برای افزایش جذب سرمایه‌گذار در افق توسعه شهرستان محروم خرامه در نظر گرفته‌شده و ما نیز از این موضوع حمایت می‌کنیم.

رسولیان افزود: مهم‌ترین نیاز برای اجرای طرح توسعه شهرک صنعتی خرامه تأمین حداقل ۲۵ لیتر بر ثانیه آب توسط وزارت نیرو و سازمان آب منطقه‌ای فارس است که در صورت صدور مجوز، طرح توسعه اجرایی می‌شود.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس در این جلسه گفت: احداث ناحیه صنعتی کوار که از مصوبات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان است باهدف فراهم کردن زیرساخت و بسترهای لازم برای استقرار واحدهای صنعتی و جذب سرمایه‌گذار در شهرستان کوار در دستور کار این شرکت قرارگرفته است.

سید مصطفی هاشمی گفت: شهرستان کوار دارای ظرفیت‌های زیادی است که با ایجاد این ناحیه صنعتی که شصت و پنجمین شهرک صنعتی فارس محسوب می‌شود، بستر لازم برای جذب سرمایه‌گذار، ایجاد اشتغال پایدار فراهم می‌شود.

هاشمی با اشاره به اینکه استعلام‌های زیربنایی این ناحیه صنعتی اخذ وسند آن نیز صادرشده است.

گزارش خبری

بهره‌برداری از تونل انتقال آب به دریاچه ارومیه

دبیر کارگروه ملی احیای دریاچه ارومیه گفت: با تأمین منابع مالی، امیدواریم تا پیش از پایان سال، طرح انتقال آب به دریاچه ارومیه به بهره‌برداری برسد.

به گزارش مهر، محمدصادق معتمدیان در بازدید از تونل انتقال آب به دریاچه ارومیه با اشاره به اقدامات خوب صورت گرفته در راستای رفع مشکل بخش آبرفتی تونل انتقال آب از سد کانی سیب به سمت دریاچه ارومیه گفت: پیشرفت فیزیکی این تونل درحال‌حاضر ۹۶ درصد است.

وی بابیان اینکه همچنین پیشرفت کلی پروژه انتقال آب از سد کانی سیب به سمت دریاچه ارومیه به حدود ۹۰ درصد رسیده است، افزود: بعد از سفر رئیس‌جمهوری به آذربایجان غربی در اواخر اردیبهشت امسال، یکی از دستورهای ویژه‌ای دکتر رئیسی صادر کردند، اتمام پروژه‌های حوضه احیای دریاچه ارومیه بود.

دبیر کارگروه ملی احیای دریاچه ارومیه اضافه کرد: بعدازآن، با سفر وزیر نیرو و بازدیدی که از تونل انجام شد، دستورهای ویژه‌ای هم از سوی وزیر نیرو برای این طرح صادر شد و تخصیص‌های بودجه‌ای خوبی هم انجام گرفت.

دبیر کارگروه ملی احیای دریاچه ارومیه ادامه داد: یکی از موضوعاتی که در سفر وزیر نیرو هم موردبررسی قرار گرفت و دستورهای لازم برای رفع مشکل صادر و اجرایی شد، لاینینگ حدود ۷۵۰ متر از تونل در بخش آبرفتی بود که با تلاش شبانه‌روزی کارشناسان و متخصصان داخلی با محوریت قرارگاه خاتم‌الانبیا این امر تا حدود زیادی صورت گرفته است.

معتمدیان گفت: همه ۷۵۰ متر از طرف کف بتن‌ریزی شده و بتن‌ریزی ۲۰۰ متر از سقف هم اجرایی و به اتمام رسیده است.

دبیر کارگروه ملی احیای دریاچه ارومیه با اشاره به اینکه اعتبارات این طرح به‌موقع از سوی سازمان برنامه‌وبودجه تخصیص داده‌شده است، تاکید کرد: اقداماتی که در راستای اجرای این طرح بادانش و تکنولوژی داخلی و تلاش قرارگاه خاتم‌الانبیا صورت گرفته جای قدردانی دارد و با این تلاش‌ها، این پروژه به‌سرعت در مسیر اتمام، افتتاح و بهره‌برداری قرارگرفته است.

در این بازدید که از محل دارای مشکل تونل صورت گرفت، استاندار آذربایجان غربی و دبیر کارگروه ملی احیای دریاچه ارومیه از نزدیک در جریان آخرین وضعیت این محل قرار گرفت.

نماینده مجری طرح تونل انتقال آب به دریاچه ارومیه نیز در این بازدید گفت: سرعت‌ترمیم شکستگی‌های داخل این تونل خوب است و ۲ اکیپ به‌صورت شبانه‌روزی در این خصوص مشغول فعالیت هستند.

حبیب علی‌اصغری افزود: اجزای مختلف این طرح تکمیل‌شده و تنها گلوگاهی که مانع از آب اندازی و انتقال آب به دریاچه ارومیه بود، شکستگی‌هایی بوده که داخل تونل حادث شد.

وی بابیان اینکه البته این شکستگی‌ها طبیعی بوده و به دلیل مسائل زمین‌شناسی و بافت مشکل‌دار زمین اتفاق افتاد، اظهار کرد: با توجه ویژه‌ای که به این طرح‌شده و تأمین منابعی که صورت گرفته، شاهد سرعت خوبی در اجرای کار هستیم و در ۲ اکیپ روز و شب عملیات در حال اجرا است.

نماینده مجری طرح تونل انتقال آب به دریاچه ارومیه ادامه داد: در بخش ۷۵۰ متر که مشکلاتی ایجادشده بود، کل مسیر از سمت کف به اتمام رسیده و ۲۰۰ متر هم سقف و دیواره‌ها تکمیل‌شده است.

وی تاکید کرد: امیدواریم با سرعت خوبی که داریم تا پایان سال شاهد تکمیل کار و آماده‌سازی تونل برای انتقال آب به دریاچه ارومیه باشیم.

به گفته علی‌اصغری، با تکمیل این تونل آمادگی وجود دارد که ۳۰۰ میلیون مترمکعب آب در سال به سمت دریاچه ارومیه انتقال پیدا کند.

همچنین در این بازدید، مدیران و مسئولان اجرایی طرح گزارش‌هایی در خصوص وضعیت تونل و اقدامات صورت گرفته ارائه کردند.

سه‌شنبه
اول آذر ۱۴۰۱- ۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ - ۲۲ نوامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۲۰۴- پیاپی ۳۵۲۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بانک مرکزی متهم اصلی تورم ۱۰ سال اخیر شد

معیشت گرفتار در دام ابرتورم

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در گزارشی با شناسایی سهم وزارتخانه‌ها و نهادهای کلان اقتصادی در ایجاد تورم اعلام کرد: بررسی روند تاریخی طی دهه‌های اخیر بیانگر این است که ۳ عامل اصلی ایجاد تورم در ایران شامل رشد نقدینگی، نرخ ارز و تولید ناخالص داخلی است. طبق این گزارش تحقیقی؛ هر ۱۰ درصد افزایش نقدینگی و نرخ ارز باعث افزایش به ترتیب ۵ و ۴ درصدی نرخ تورم می‌شود اما افزایش ۱۰ درصدی تولید ناخالص داخلی باعث ۵ درصد کاهش تورم می‌شود. این نهاد پژوهشی با اشاره به نرخ تورم ۲۴ درصدی، به‌طور میانگین، در دوره ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۰ می‌افزاید: ۵۵ درصد از تورم ایجاد شده در یک دهه گذشته ناشی از رشد نقدینگی و ۳۵ درصد ناشی از افزایش نرخ رشد ارز بوده و دلیل اصلی تورم در اقتصاد را باید در ۲ متغیر رشد نقدینگی و رشد نرخ ارز جست‌وجو کرد. از سوی دیگر ابر تورمی که در سال‌ها و ماه‌های اخیر بر قیمت اقلام خوراکی تاثیرگذار بوده نشان می‌دهد حذف ارز ترجیحی گرانی‌های بسیاری را بر مردم تحمیل کرده است.

عکس: آیدا فریدی

نزول طبقات معیشتی با جراحی اقتصادی

حذف ارز ترجیحی گرانی‌های بسیاری را بر مردم تحمیل کرد که در این میان تورم اقلام خوراکی به بیشترین حد خود رسید. دلیل چنین امری واضح است. ارز دولتی بیشتر بر خوراک طیور و مواد اولیه اثرگذار بوده است. جراحی اقتصادی دولت سیزدهم نتیجه‌ای جز سخت‌تر شدن امرار معاش و نزول طبقات معیشتی نداشت. ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی و مصرفی را که شامل مصرف روزانه و اغلب خوراکی مردم بود را به‌طور فزاینده‌ای افزایش داد. البته جنگ روسیه و اوکراین نیز در این میان بی‌اثر نبود؛ چرا که گرانی کالایی مانند روغن از تامین دانه‌های روغنی از هر دو این کشورها نشات می‌گیرد. همه این عوامل باعث شد کمر مردم زیر بار گرانی‌ها خم شود و بسیاری از مردم ناچار شدند که جایگزینی برای برخی کالاها پیدا کنند و به اصطلاح کالای با کیفیت پایین را انتخاب کردند. برای مثال بسیاری به‌جای استفاده از برنج، ماکارونی و یا به‌جای استفاده از گوشت بیشتر از سویا استفاده می‌کنند. همان‌طور که آمارهای موثق نشان می‌دهد، مصرف گوشت و مرغ در مجموع ۷۰ درصد نسبت به سال گذشته کم شده است. با همه این اوصاف یارانه نیز کمک چندانی در بهبود اوضاع نداشته است.

سهم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها از تورم

بررسی‌های بازوی تحقیقاتی وزارت صمت نشان می‌دهد از متوسط تورم ۲۴ درصدی در یک دهه اخیر، سهم گروه خوراکی‌ها ۸.۰۴ درصد، مسکن ۵.۲۷ درصد و حمل‌ونقل ۲.۷ واحد درصد از تورم ایجاد شده را به خود اختصاص داده و سهم کلی ۳ گروه خوراکی‌ها، مسکن و حمل‌ونقل در مجموع ۶۷ درصد از کل تورم یک دهه اخیر را تشکیل داده است.

طبق این گزارش سهم گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها از تورم ۴۲.۱ درصدی در نیمه نخست امسال ۲۰.۲ درصد بوده و در رتبه‌های بعدی گروه مسکن و حامل‌های انرژی با سهم ۷.۲ درصد و حمل‌ونقل ۴.۲ درصد قرار می‌گیرد. مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در بررسی روند نرخ تورم در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۰ نشان‌دهنده این است که بیشترین تورم ایجاد شده ناشی از ۳ گروه خوراکی‌ها، مسکن و حمل‌ونقل بوده که عمدتا مرتبط با وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی است. به‌گونه‌ای که از سهم وزارت جهاد کشاورزی از تورم ایجاد شده در یک دهه گذشته، ۳۴ درصد، وزارت راه و شهرسازی ۳۳ درصد و وزارت صمت ۲۰ درصد بوده است. البته این نهاد تحقیقاتی با رصد اثر متغیرهای کلان بر نرخ تورم می‌گوید: عوامل مؤثر بر اقتصاد ایران شامل نقدینگی و نرخ ارز است که عمدتا در حیطه وظایف بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار دارد که سهم این دو متغیر کلان ۹۰ درصد از کل تورم را شامل می‌شود.

هرچند این نهاد تحقیقاتی در گزارش خود تلاش کرده با تکیه بر داده‌های تورم در گروه‌های مختلف کالایی به ارزیابی و شناسایی سهم وزارتخانه‌ها بپردازد، اما به‌نظر می‌رسد این روش در آسیب‌شناسی تورم دچار خطاست و اصولا این نوع نگاه به تورم یک انحراف در شناخت متغیرهای کلان می‌تواند قلمداد شود.

رکورددداران گرانی‌ها

آمارها نشان می‌دهد که از مهر سال گذشته تا مهرماه امسال روغن مایع ۲۸۹ درصد، سیب‌زمینی ۱۵۳ درصد، ماکارونی ۱۳۸ درصد، رشته‌اش ۱۰۶ درصد، رب گوجه ۸۳ درصد، قند ۸۱ درصد، برنج ۱۳۸ درصد و مرغ با ۱۲۱ درصد، با افزایش نرخ روبه‌رو شده‌اند و به نوعی رکورددار گرانی‌ها در بین کالاهای اساسی و مایحتاج عمومی مردم بوده‌اند. آمارها نشان می‌دهد در یک سال اخیر با افزایش ۴ برابری ساده‌ترین کالاهای مردم مواجه بوده‌ایم. این در حالی است که کالاهای ذکرشده مهم‌ترین و اساسی‌ترین اقلام مصرفی مردم است و نتیجه آن چیزی جز فقیرتر شدن طبقه متوسط نیست. روغن رکورددار گرانی کالاها به شمار می‌آید؛ کالایی که میزان مصرف آن نیز بیشتر از دیگر اقلام است. پس از آن سیب‌زمینی و ماکارونی پرچم‌دار گرانی‌ها است. ۲ کالایی که همیشه در سفره ایرانی‌ها جایگزینی برای برنج تلقی می‌شد. به سبب گرانی بی‌سابقه گوجه‌فرنگی، رب گوجه نیز افزایش نرخ عجیبی را تجربه کرد. قند و شکر نیز با افزایش نرخ ۸۱ درصدی نسبت به زمان مشابه در سال گذشته، از سبد کالایی خانوار حذف شد.

کالای محبوب ایرانی‌ها هم از تورم جا نماند

رقابت نرخ میان برنج هندی و ایرانی از دیرباز وجود داشته البته ایرانی‌ها برنج خوش عطر و طعم گیلان و مازندران را به برنج پاکستانی و هندی ترجیح می‌دهند. برنج ایرانی در یک سال گذشته با تورم نقطه‌ای ۱۳۸ درصدی در افزایش نرخ نیز از برنج خارجی جلو زد. این در حالی است که تورم برنج خارجی در همین بازه زمانی ۵۱ درصد برآورد شده است. این موضوع به معنای کاهش مصرف برنج ایرانی و روی آوردن به نمونه خارجی آن و یا ماکارونی و سیب‌زمینی است.

مواد پروتئینی مانند مرغ نیز از جمله اقلامی است که نقش پررنگی در سبد کالایی خانوار دارد. پس از گرانی گوشت قرمز، گزینه بعدی بسیاری از خانوارها مرغ بود و بسیاری از غذاها با آن پخته می‌شد. افزایش نرخ ۱۲۱ درصدی مرغ یک‌بار دیگر سبد معیشتی خانواده‌ها را به سویا تنزل داد. در این میان و گوشت قرمز رشد نرخ چندانی را تجربه نکرده و در حد ۳۲ درصد شاهد افزایش نرخ هستیم. چای خارجی هم طرفداران پروپاقرص خود را میان ایرانیان دارد که با تورم ۲۸ درصدی را تجربه کرده است.

کسب‌وکار رستوران‌ها و غذاهای خیابانی

همه موارد ذکرشده تفریح اصلی ایرانیان را نیز تحت‌الشعاع قرار داده است. اگر برایتان سؤال است که چه تفریحی بیشتر از برنامه مردم حذف شده است، در ادامه نیز با گسترش نیوز همراه باشید. همه ما می‌دانیم که گذراندن اوقات فراغت و تفریح بسیاری از ایرانیان در کافه‌ها و رستوران‌های شهر است. جراحی اقتصادی دولت به‌طور مستقیم بر فراغت مردم نیز اثرگذار بود؛ به‌طوری که مراجعه به رستوران‌ها و کافه‌ها در سطح شهر بسیار کم شده است. این موضوع علتی جز گرانی مواد اولیه ندارد. در این میان کسب‌وکار غذاهای خیابانی سکه شد. یک فلافل ۳۰ هزار تومانی در ازای چلوکباب ۴۰۰ هزار تومانی قطعا صرفه اقتصادی بیشتری برای یک خانواده ۴ نفره دارد. بازار سوسیس و کالباس نیز از رونق افتاده و کیفیت چندان برای مردم مهم نیست. البته نرخ مواد فراوری شده‌ای مانند سوسیس و کالباس نیز با خیز بسیار تقاضا و رشد قیمتی بیشتری همراه شده؛ به‌طوری که هم‌اکنون نرخ یک پیتزا که با مواد اولیه نسبتا مرغوب گوشتی ساخته می‌شود؛ با یک پرس کباب برابری می‌کند، حتی گاه از آن بیشتر است. این روزها در بازار خوراکی‌ها، اثر جایگزینی به‌وضوح قابل مشاهده است؛ چرا که مردم چاره‌ای جز این ندارند.

سخن پایانی

دولت سیزدهم؛ به شرطی جراحی اقتصادی را انجام داد که آسیبی به مواد مصرفی و کالاهای اساسی مورد نیاز مردم نرساند و یا آن را با کالابرگ جبران کند. اگرچه کالابرگ نیز مانند دیگر وعده‌ها و به علت عدم نبود زیرساخت منتفی شده بلکه یارانه ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی نیز مثمرثمر نبود. طبق معمول همیشه مردم به تنها قربانی اقدامات دولت شده و سفره آنها روزبه‌روز کوچک‌تر می‌شود. کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند اگر سیاست‌های اقتصادی به همین روال پیش رود وضع گرانی کالاهای اساسی از وضعیت فعلی نیز بدتر خواهد شد.

دریچه

ابهام در اجرای طرح کالابرگ

با وجود گذشت حدود ۶ ماه از جراحی اقتصادی دولت و انتظار برای اجرای طرح کالابرگ، هنوز هیچ اظهارنظر دقیقی از سوی مقامات ارشد دولتی برای زمان اجرای آن و یا حذف یارانه ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی مشخص نشده است. پیش از این رئیس سازمان برنامه و بودجه در رابطه با تصمیم‌گیری برای ادامه‌دار بودن پرداخت یارانه ۴۰۰ هزار تومانی و یا ارائه کالابرگ در لایحه بودجه ۱۴۰۲ گفته بود: هنوز به این مرحله نرسیده‌ایم و فعلا کار بر روی منابع و مصارف در حال انجام است. باید درآمدها و منابع و حقوق‌ها و... مشخص شود و بحث یارانه‌ها در تبصره ۱۴ مورد بررسی قرار می‌گیرد، ولی به احتمال زیاد همین میزان یارانه برای سال آینده ادامه داشته باشد. مسعود میرکاظمی در پاسخ به این سؤال که احتمال دارد در لایحه بودجه ۱۴۰۲ کالابرگ منتفی شود و یارانه نقدی ۴۰۰ هزار تومانی ادامه‌دار شود، عنوان کرده بود: بر روی سامانه باید کار شود و سامانه آمادگی پیدا کند و به شکل نمونه در یک استان و یا شهری اجرایی شود، اگر موفقیت‌آمیز باشد و مردم استقبال کنند، حتما در لایحه بودجه ۱۴۰۲ لحاظ خواهد شد.

کالابرگ همچنان در دستور کار دولت

احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد نیز در آخرین توضیحات خود درباره کالابرگ گفته است: این موضوع از دستور کار دولت خارج نشده است، اما قرار شده گزارش عملکرد دوره آزمایشی در ستاد هماهنگی اقتصادی دولت ارائه شود که چنین شد.

البته خاندوزی در نوزدهم مرداد توضیح داده بود که قرار است اوایل شهریورماه گزارش این‌که چقدر بسترهای فنی این اقدام برای اجرا در سراسر کشور آماده شده است، توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دستگاه‌های متولی به ستاد هماهنگی اقتصادی دولت ارائه شود. وی افزوده بود: پس از آن تصمیم‌گیری خواهد شد که آیا اجرای آن از شهریورماه و یا مهرماه و یا چه‌زمانی آغاز شود، اما تا زمان دقیق تعیین نشده باشد، نمی‌توان دراین‌باره اظهارنظر و اطلاع‌رسانی داشت، اما امیدوارم قبل از پایان سال این کار عملی شود.

روایتی از رئیس‌جمهوری

اما با وجود این ابهامات، احد آزادیخواه، سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس به‌تازگی اعلام کرده است: در جلسه‌ای به آقای رئیس‌جمهور گفتیم که اگر دولت بتواند کالابرگ الکترونیکی را احیا کند، می‌تواند موظف به عرضه مرغ گرم در این چارچوب باشد تا از مصرف‌کننده و تولیدکننده حمایت شود. بر اساس گفته او، آقای رئیس‌جمهوری نیز اعلام کردند که زیرساخت‌های کالابرگ مهیا نبود، اما اکنون بالای ۸۵ درصد زیرساخت‌های ارائه آن فراهم شده و به‌زودی در کشور عملیاتی می‌شود.

دلیل عدم اجرای کالابرگ

اما چندی پیش جعفر قادری، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در انتقاد به عدم اجرای طرح کالابرگ، اعلام کرده بود که علت وقفه در انجام این طرح، نبود منابع مالی است نه زیرساخت. وی همچنین از وجود تناقض در تصمیمات در ایام بودجه پرده برداشته و تاکید کرده بود: دولت ابتدا باید آثار و پیامدهای مالی هر طرحی را برای شورای نگهبان روشن کند، اگر اصلاحات نیاز بود، مجلس دست به کار شود. این عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس با بیان این‌که بعید می‌دانم اجرای کالابرگ به دلیل نبود زیرساخت به تعویق افتاده باشد، گفته بود: اجرای طرح کالابرگ مستلزم تامین هزینه است. این امر تا حدودی بار مالی دولت را افزایش می‌دهد. اگر تعللی وجود دارد، به دلیل همین موضوع است.

قادری افزوده بود: اگر دولت بخواهد کالابرگ بین مردم توزیع کند، باید مبالغ بیشتری نسبت به بودجه‌ای که اختصاص یافته، لحاظ کند. وی با اشاره به اینکه نمی‌توان خیلی از انتظارات را برآورده کرد، گفته بود: هزینه جاری دولت اعم از حقوق و یارانه‌ها افزایش پیدا کرده است. هم‌اکنون درآمد دولت پاسخگوی هزینه‌ها نیست. مگر اینکه منابع دیگری برای افزایش درآمد مد نظر دولت باشد. قادری با تاکید بر اینکه اجرای قانون کالابرگ الکترونیک بر مبنای مابه‌التفاوت نرخ چهار دسته کالای یارانه‌ای با شهریور ۱۴۰۰ است، تصریح کرده بود: الان دولت در موقعیتی قرار ندارد که بتواند منابع کالابرگ را با منابع پیش‌بینی شده در بودجه تامین کند. این عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در پاسخ به این پرسش که اگر کالابرگ منتفی شود، مجلس طرح حمایتی دیگری دارد، اظهار کرده بود: خیر؛ سیاست یارانه نقدی ادامه پیدا می‌کند.

خبر

درمانی که رایگان نیست!

افزایش سرسام‌آور هزینه‌های دارو و درمان باعث شده بازنشستگان تامین اجتماعی با مشکلات زیادی مواجه شوند و این در حالی است که قرار بوده درمان سالمندان رایگان باشد که نیست.

به گزارش مهر، بازنشستگان را می‌توان یکی از اقشار آسیب پذیر در تامین هزینه‌های زندگی قلمداد کرد که با توجه به مستمری که دریافت می‌کنند، دچار مشکلات عدیده‌ای هستند.

کوچک‌ترین اختلال در جریان زندگی و اضافه شدن هزینه‌های غیر قابل پیش‌بینی، باعث می‌شود تا افراد بازنشسته و خانواده‌های آنها، درگیر چالش‌های مالی شوند.

آنچه مسلم است، افراد در سنین بالا با انواع بیماری‌ها دست و پنجه نرم می‌کنند و از همین رو، هزینه‌های تهیه دارو، در سبد زندگی اغلب این افراد به وضوح قابل مشاهده است. به‌طوری که برخی از آنها می‌بایست همواره دارو مصرف کنند و برخی نیاز به فراخور بیماری‌هایی که گرفتار آنها می‌شوند، می‌بایست به فکر تهیه دارو باشند.

به دنبال اجرای طرح دارویاری از ۲۳ تیر ماه ۱۴۰۱ در کشور و بروز چالش‌هایی در مسیر تامین دارو، افراد بازنشسته بیشتر از سایر اقشار جامعه تحت فشار هزینه‌های دارویی قرار گرفته‌اند. زیرا، با وجود اینکه گفته می‌شود نرخ دارو بعد از اجرای طرح آزادسازی ارز ترجیحی، هیچ افزایشی برای مصرف‌کنندگان نداشته است؛ اما شاهد گرانی برخی اقلام دارویی هستیم. به ویژه داروهایی که به‌عنوان داروهای بدون نسخه (OTC) شناخته می‌شوند.

بروز چنین شرایطی برای بازنشستگان و مستمری بگیران که با انواع بیماری‌های دوران سالمندی مواجه هستند، آنها را تحت فشار هزینه‌های زندگی قرار می‌دهد و باعث می‌شود نتوانند حتی داروهای معمولی و روتین را نیز تهیه کنند.

همچنین، گران شدن برخی خدمات درمانی نیز مشکلات بازنشستگان و مستمری بگیران را دو چندان ساخته است و باعث شده تا قید درمان را بزنند. زیرا، با توجه به حقوق بازنشستگی و مستمری که دریافت می‌کنند، نمی‌توانند هزینه‌های اضافی را تامین کنند و در نتیجه مجبورند قید برخی هزینه‌ها از جمله هزینه‌های سلامت را بزنند. این در حالی است که این قبیل افراد نیازمند دریافت خدمات درمانی هستند.

علی دهقان کیا در گفت‌وگو با مهر، درمورد وضعیت درمانی بازنشستگان گفت: درمان برای بازنشستگان باید رایگان باشد چرا که این افراد سال‌های زیادی حق بیمه خود را پرداخت کرده‌اند و باید در سال‌های پس از کار بتوانند با آسودگی خیال نسبت به درمان خود اقدام کنند.

رئیس کانون بازنشستگان تهران تاکید کرد: علاوه بر هزینه‌های درمان، امسال دارو نیز از افزایش نرخ زیادی برخوردار بوده که این موضوع فشار مضاعفی به بازنشستگان وارد کرده است.

دهقان کیا با اشاره به اینکه بر اساس قانون قرار بود درصدی از سرانه درمان از سوی وزارت بهداشت تأمین شود اما متأسفانه این وزارتخانه اعتبار مربوط به درمان بیمه شدگان و بازنشستگان را به تأمین اجتماعی پرداخت نکرده است.

وی گفت: اگر بازنشستگان بیمه پایه خوبی داشته باشند به‌طوری که تمام هزینه‌های درمان و داروی آنها پوشش داشته شود دیگر نیازی به بیمه تکمیلی نیست اما متاسفانه اینگونه نبوده و بیمه تکمیلی هم نتوانسته این مشکلات را برطرف کند.

رئیس کانون بازنشستگان تهران گفت: از رئیس‌جمهوری و همچنین وزیر رفاه می‌خواهیم مشکلات درمان و داروی بازنشستگان را برطرف کنند چرا که آنها با این حقوقی که دریافت می‌کنند از پس هزینه‌های معیشتی خود برنمی‌آیند چه برسد به هزینه‌های دارو و درمان.

وی با اشاره به اینکه دولت باید ما به التفاوت ارز دارو را به تامین اجتماعی پرداخت کند، گفت: تفاوت یارانه ۴۲۰۰ تومان تا آزاد را باید برای اجرای طرح دارویار دولت به تامین اجتماعی همانند سازمان‌های دیگر پرداخت کند تا مشکل افزایش هزینه‌های دارو و درمان بازنشستگان تامین اجتماعی نیز برطرف شود.

رئیس کانون بازنشستگان تهران گفت: علاوه بر اینکه وزارت بهداشت درمان تامین اجتماعی را پرداخت نمی‌کند؛ یک درصد ارزش افزوده را نیز که مجلس مصوب کرده به سازمان پرداخت نمی‌کنند و به همین دلیل مشکلات بخش دارو و درمان هر روز بیشتر از قبل می‌شود.

تحلیل بازار

ردپای یک خبر در بازار ارز

با وجود آغاز انتشار اوراق ارزی بانک مرکزی از روز شنبه، اما بازار ارز تاثیر آن‌چنانی از این سیاست نگرفت و شاهد ریزش قیمت‌ها نبود. حتی بسیاری از کارشناسان نیز بر موقتی بودن تاثیر انتشار اوراق ارزی بانک مرکزی بر کنترل نرخ ارز تاکید دارند.

بررسی روند بازار ارز در نخستین روز هفته جاری نشان می‌دهد که در ابتدای معاملات صبح شنبه، نرخ دلار یک کانال جهش کرد و تا ظهر به حدود ۳۵ هزار و ۲۰۰ تومان هم رسید، اما از بعدازظهر تغییر مسیر داده و دوباره یک کانال به عقب برگشت. بر همین اساس، هر دلار امریکا در پایان معاملات این روز با نرخ ۳۴ هزار و ۸۱۷ تومان به فروش رفت. این روند برای روز یکشنبه نیز ادامه داشت و دلار در بازار آزاد همچنان در کانال ۳۵ هزار تومان جا خوش کرد و دلار توافقی به ۳۳ هزار و ۱۰۰ تومان هم رسید.

سیگنال قطعنامه شورای حکام

رفت و برگشت نرخ دلار در حالی در بازار این چند روز رقم خورد که ایران در روزهای پایانی هفته گذشته با تحریم‌های تازه‌ای مواجه شده بود و روز پنج‌شنبه هم شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قطع‌نامه‌ای را که خواستار همکاری ایران با نهاد دیده‌بان هسته‌ای سازمان ملل است، به تصویب رساند.

با توجه به این شرایط، برخی از معامله‌گران با اشاره به این سیگنال‌های منفی، معتقد بودند نرخ دلار ظرفیت رشد را دارد، اما مداخله ارزی بازارساز موجب شده نرخ دلار رمقی برای رشد نداشته باشد.

در این بین برخی نیز معتقدند سفر مقامات عمان به ایران، تا حدی توانسته ترمز رشد قیمت‌ها در بازار ارز را بکشد و روند نرخ دلار را معکوس کند. بر همین اساس، معامله‌گران تا روشن شدن نتیجه سفر وزیر خارجه عمان به ایران صبر خواهند کرد.

حربه بازارساز برای کنترل قیمت‌ها

در این میان، فعالان بازار عنوان می‌کنند که به‌طور معمول در شرایطی که فضای انتظاری جامعه به‌گونه‌ای است که قیمت‌ها در بازار ارز به سمت صعودی حرکت خواهد کرد، بازارساز اقدام به عرضه قابل توجه ارز در بازار می‌کند.

در این میان، بانک مرکزی از روز شنبه اقدام به انتشار اوراق ارزی به‌عنوان ابزاری برای کنترل بازار ارز کرده است. اقدامی که تاثیر آن‌چنانی در بازار نداشت و منجر به ریزش قیمت‌ها در بازار ارز نشد.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

آگهی مناقصه شماره ۱۸-۱۴۰۱

مدیریت مخابرات منطقه لرستان در نظر دارد نسبت به خرید ۴۰ سلول باتری سیلد اسید ۱۲V ۱۵۵AH Front Access با اتصالات، ۴۰ سلول باتری سیلد اسید ۱۲V -۱۰۰ AH Front Access، و ۶۰ سلول باتری سیلد اسید ۱۲V ۲۰۰۰AH Front Access با اتصالات اقدام نماید. متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آگهی مناقصه در سایت شرکت مخابرات ایران به آدرس: WWW.Tci.ir مراجعه و یا با شماره تلفن ۳۳۳۵۱۱۱۰-۰۶۶ و همراه ۰۹۱۶۶۶۱۶۷۶۰ تماس حاصل نمایند.

مخابرات منطقه لرستان